

308906 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 4 వ తేది బుధవారము
సంపుటము. ౭. కింగ్ శాసన సంవత్సరావధాన పౌర్ణమి ౧౩. No. 80
సంచిక ౧౦

128 చిన్న పురుగులు 109

చెద్ద చెద్ద బట్టలను జేయును.
చుండు, బోడి యగులు, పెండుకలూడులు,
పుర్రెవై జిల, అన్నియు చుండుపురుగుల వల
గలుగును.

పాతటలా! ఈ పురుగువలె తెలియబడకు.
విధి విరాములకే మీరు పనిచేసినచో
మీ మీ గృహములలోని సేలకొట్టెలు
బంగారుతో నింపబడియుండును.
తీవ్రతకే పనిచేయుచుండు ఈ పురుగు
పురుగునకు, అతివ్యాప్తికయి చేకూరిన
తేనెటీగ సహకారిగా నుండవలసినట్లు.
చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నికొ
గ్గ నిర్బంధప్రవృత్తుల నుపయోగించక
ఉపేక్షించిన అచిర కాలముననే బట్టలను
వారిలో సహధ్యాయి గావలసినట్లును
కావున నిట్టి పరమకర్మపును

"కామినియా నూనె"

సహాయమున సంకరింపుడు. చుండును బోగొట్టెలు
కొండుకలను రాలివెట్టును. పుర్రెచుండును బోగొట్టెలు
తలకట్టుకు పరిమళ ముగంధప్రవృత్తు.
ఈరీతిని, నకలు నూనెలకు తయారు చేయువారి కెంత
మాన పడకుడు.
రెం బుట్టి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0
" 2-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0
ఈ చి త్త ము.
ఈ ముగుగులు రుజువుపరచుటకయి, అర్జునాదీ
కంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత
మాత్రము గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.
సోలు ఏదెట్లు:—
ఆంగ్లోయిండియా డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, హమ్మెట్టనీన పీఠి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:— మెహతాపురపాత్రంపూర్వీ,
29, చైనాబజారులోడ్, నందరాగు

ఓరియంటల్ సోపులు

హిందూదేశ శీతోష్ణస్థితికి చాల అనుకూలమైనవి.
మంచి వేసంగి సోపులు, వట్టి వేళ్ల నూనె
సోపులు, మల్లెపూల సోపులు, బహులు సోపులు,
కూసుబెల్, బియ్యముండు, అవండరు సోపులు.
వివరములకు ఈక్రింది అడ్రెసుకు వ్రాయుము.

ఓరియంటల్ సోపు ఫ్యాక్టరీ,
730 గోయబగ్, కలకత్తా.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[728] మదనపురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక చిత్రమయిన మంచి
వస్తువులు మీరు బహుచవుకగ స్వల్పము చేతురు.
ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్పొపులు - ఫిలములు - డేరాలు - గ్యాసుడిక
ముఖ - బొమ్మలకాళ్లు - గారడి పుస్తకములు విక్రయించి
కము. క్యాటలాగు కావలసినా! (532)
లి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

అమృతాంజనము

అన్నిరొప్పులకు సిద్ధపథము.
చక్కని దబ్బీతో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0.
తలనొప్పల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పల
బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియంబునుండదగినది
వనమూలికలచే హిందూదేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

తేలుమందు వెల సీసా - కి 0-8-0

బట్టినవోట కొంచెము చుండుపోసిన బాధ మాయమగును.
బాధ నరముల వెంట కెద్దనరము
దగ్గరనుండిలాగుటప్రారంభించును
కుట్టినవోటును బండవారుకుల
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల
ఘటుగలిగి నీటివలె నుండును.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రేంకోడు, బొంబాయి,
7, రెంబునెట్టి పీఠి, మదరాసు.

**రాజీసంయుక్త గ్రంథకర్త చే తెలిపింపబడిన
పురుషార్థప్రకాశము.**

ఇంగ్లండుయొక్క తాత్త్వాత్మకస్థితినిబట్టి దేశమం
దంతట నుత్తమవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింప
వలెనను నుద్దేశము మనస్సుననిడికొని 'మెన్షర్' అను
కాస్ట్రుజ్జును 'ఎక్స్ కేషన్' అను గ్రంథము నెట్లు
రచించెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశ
స్థితినిబట్టి మనదేశమందెట్లెదల నుత్తరంబగు శిక్షా
పద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ విశుద్ధానంద
నిత్యానందు లీ గ్రంథమును రచించి యున్నారు.
విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యాంధ్రస్థితి ప్రతి
యాంధ్రపురుషుడు ఈగ్రంథమును దక్షుక చదివితీర
వలయును. ప్రయమరీ పాఠశాలల యాపాధ్యాయుల
కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ
సంగమరణమం దభిలాషగల వానిల కిది చింతా
మడిమే యక శోష. 450 పుటల పుస్తకము.
జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువారికి ఖర్చులు
గాక రు. 1 మన, తరువాత వ్రాయువారికి రు. 1-4
కును పంపబడును. వలయువారిట్లు వ్రాయవలయును.
ఆర్. యమ్. వి. జానకిరావు.
ఫోర్టు, పాత గుంటూరు.
గుంటూరు.
(800)

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)
వై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం,
వరి, బోను, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అనటి మొదలగు మాగాణి ఖిష్కి, పయిర్లకున్న, చుంప, ఫలకృత్
ములకున్న, మొక్క-తీగలకొలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు.
ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తేరినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనవలచిన వారి
తాలూకు భూములవట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆ మాధ్యమముల గుణాగుణములను ఆన
సరించి తెలుపుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసపత్రిక పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం,
మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు నియమానుగా వ్యాసములు వ్రాసి,
బిక్సోక్కు బిల్లాలోని జువో బాల్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెన్నై పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు
నియమముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద సుదహరణించియుండు వైచిలీసములకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

ఇండియన్ మెయిల్ లివరు వాచ్.
5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.
చక్కని గొలుసుతో నెల 3-0-0 పోస్టేజి 0-4 0.
ఇది మారకే సిద్ధపరుపబడి,
నది. కావున నెరవేర్చడ నుండదు.
వెల స్వల్పమైనను ఫల వృద్ధిక
మని యనుభవించు తెలియును.
దృఢమైన సామానులచేత చేయ
బడి ఉన్నప్రూఫ్ అను గ్లాసు
మాము కలిగియుండుచుచే చాల
కాలము నిలువక తృప్తికరముగ
పనిచేయును. గడిచుగము నెట్లుచే
'ఇండియన్ మెయిల్' అను పే
యందును. నెట్లుపోల గ్యారంటీ
(538) పుత్తి చుతికించి యుండును.
ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుమాము కలిగి నెల రు 2-8-0
చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ,
పోస్టుబాక్సు నెం 167 మదరాసు.

ఆంధ్ర వేశ వార్తలు

జగత్ప్రసిద్ధి గాంచిన శ్రీ వైశ్యకుమారాచార్యులు శ్రీరామేశ్వరాస్థులవారు నైశ్యకమామగ్రహనిమిత్తమై దేశసంచారము వెల్లెగవ్యాసాశ్రమము స్వీకరించి 20-5-17 తేదీన బెంగళూరు ద్వితీయ క్షణ పేటలో పరమపదమొందిరి.

చివరకు శ్రీ వాసుదేవ భాగవతము 27 తేది సాయం కాలము 4 గంటల కాలమున ఈ గ్రామవాస్తవ్యులు ఒక సభచేసి శ్రీమతి అనికెంటుమ్మగారి మొక్కయు తదనుచ రుల మొక్కయు నిష్పంధావాసమును గురించి తమ అసమ్మతిని తెలియజేసిరి. సుమారు ప్రేక్షకులు 400 వంది వచ్చి యుండిరి.

గంజాముజిల్లా కలెక్టరీయందు గతమాసము 21 వ తేదీని జయంతి భాగ్యరావధానిగారు బృహస్పతినవమము అను యజ్ఞమును సత్సవనియ్య యజ్ఞదినములందు పునఃజయలంద అను సనిగపగ్రామములవందేవచ్చి వీక్షించినయి, వస్త్రములు విశేషముగ ధనసహాయము చేసినయి నొక విశేషమును వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీ గంగవత్తి పుస్తక భాండాగారము, విజయరామి:- ఈ భాండాగారముయొక్క ప్రధాన వార్షికోత్సవము ఈనెల 20-వ తేదీని హేలాపుర న్యాయవాది ప్రముఖులలో సొక రగు శ్రీయం బావంబి సీతారామయ్య బి. ఏ. డి. ఎల్. గారి యాధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది. స్వాగతోపన్యాసానంత మందు ఈ భాండాగారముయొక్క సాంకేతిక రిపోర్టు చదువబడినది.

రాజమహేంద్రవరము ఛెయ్యిపు:- మ॥ సారంగు భీను లంకారావు పంతులుగారు గత నెల 25 వ తేదీని జరిగిన సభయందు ఛెయ్యిపున పదవికి నియోజితులైన వినుటకు సంకేతించు చున్నారు. ముగ్ధానినిపలు స్కూలులను హైస్కూలు, చేయటకును పెద్ద మాస్ట్ర్స్టును కట్టించుటకును వీరు వెనుక ఛెయ్యిగవచ్చు ప్రతు కృషిచేసినయి ఈసారి ఆకృషి సఫలమగు గాక యనియు దేశమాత వ్రాసినది.

ఏనాది రాత్రిపాఠశాల, నెల్లూరు:- వైపాఠశాల సుమా రైదుగంధర్వముల క్రిందట స్థాపింపబడి మొదటి మూడుగంధర్వములు చక్కగ జరుపబడెను. ఇటీవల రెండు గంధర్వములకుండి యిచ్చటి న్యాయవాదులలో సొకరగు శ్రీ బి. అణ్ణాస్వామి అయ్యగారు కార్యదర్శిగానున్న వారు బాలగంధర్వ క్రమేణ వీణదళకు వచ్చినదనియు వారు శ్రద్ధకపించెదరు గాక యనియు వైరవరసు మామంత రావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

వేదాంతశాస్త్ర పాఠశాల:- రాజమహేంద్ర వరమున వేదాంతశాస్త్రమున పాఠములు చెప్పించుటకు దివానుబహదూరు చిత్రపువేలకటాచలం పంతులుగారి కోరికపై పితా పుత్రము రాజాగారు గు 750 లు విరాళ మొసంగినయి ఈ మొత్తము రెండుసంవత్సరములకు చాలునయియు వేదాంత శాస్త్రపాఠశాలకును నయ్యా యటముల ప్రధానత్రయ శ్రవీ యలను బ్రహ్మగ్రంథసంఘము నని ప్రతిష్ఠ పదసిన బ్రాహ్మి ఆదిగట్ల రామమూర్తిశాస్త్రి గారిని వేదాంతశాస్త్రాధ్యాపకులుగా పాఠశాలాధికారులు నియమించినయి దేశమాత వ్రాయుచు నీరెండు సంవత్సరముల యనంతరమున రాజాగారి వేదాంతశాస్త్రాధ్యాపక పదవి స్థిరముగా నుండునట్లేర్పాటు చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నది.

హోమయాల లీగు:- పెద్దచెరుకురు స్వరాజ్యసమితి శాఖవా రీనెల 15-వ తేదీని కోన పల్లి గార్లుశర్మగారియధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయి జి. వి. నాగలింగంకారిచే దిగువ తీర్మానమువారిచే నయ్యెను:- "ఇటీవల పెట్టుండు ప్రభువు గారు ఉపకమండలమున శాసనభ్యుల యెరుట యిచ్చినయి పన్యాసము భాగవతీయల స్వరాజ్యాదర్శములకును, ఆత్మగౌరవమునకును, దేశభక్తికిని, రాజభక్తికిని భంగకరముగానున్నది గనుక యీసంధివారు తమ అసమ్మతిని ఇందు మూలకముగా తెలియజేయుచున్నారు." ఇది సభ్యులందరి చేతను ఏకగ్రీవముగా నామోదంపడెను అని కార్యదర్శి కోన వేంకటరాయ శర్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

బాపట్లతాలూకా గ్రంథాలయసభ:- ఈసభయొక్క విషయ నిర్ణాయకసభ జూన్ 18 తేది సోమవారమున పెద్ద చెరుకురునందు సమావేశమయెను. అందిట్లు తీర్మానింపబడి నది. గ్రంథాలయసభ సెప్టెంబరు 23, 24 తేదీలయందు జరుప బడునట్లును, ఒంగోలు వాస్తవ్యులు ముక్తిసూతలపాటి గోపాల కృష్ణశాస్త్రిగారు ఆగ్రాసనాధిపతులుగను, తేనాలికోర్టు న్యాయవాదులు కొండమది శ్రీరాములు బి. ఏ. డి. ఎల్. గారాహ్వన సంఘాధిపతులుగను నేర్పాటు కా బడి నది. ఇందే పెద్ద చెరుకురు శ్రీ చివాసంద సరస్వతి గ్రంథ నిలయము ద్వితీయ వార్షికోత్సవము బ్రహ్మశ్రీ గాదె వేంకట సుబ్బారావు బి. ఏ. డి. ఎల్. ఎల్. టి గారి యజమాన్యమున జరుపబడును అని కోన వేంకటరాయ శర్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

ఒక నూతన భాండాగారము:- 23-5-17 తారీఖున మాచిట్రాడి అగ్రహారములో శ్రీవిద్వజ్జన మనోరంజని పుస్తక భాండాగారము నూతనముగా స్థాపింపబడినది. ఈభాండా గార గంబంధమున ఈఅగ్రహారమునందు ఈక్రింది విధముగా సొకసభ జరుపబడెను:- శ్రీ బ్ర॥ సదరు గ్రామవాస్తవ్యులగు భాగవతుల రామదాసుగారిచే "సంఘభావమును" గురించియు, శ్రీ బ్ర॥ భాగవతుల రామలింగశాస్త్రిగారిచే "విద్యా భివృద్ధి"ని గురించియు, శ్రీ బ్ర॥ భాగవతుల వాసుదేవ శాస్త్రిగారిచే "నీతిబోధ"ను గురించియు శ్రీ బ్ర॥ నిట్టల వేంకటాచలపతిగారిచే "పుస్తకభాండాగారము"ను గురించి యు, సర్వజనవనిరంజకముగా నుపన్యాసము లొసగబడెను. ఈదినమువరకు నీనిలయమునందు 500 పుస్తకములును 100-0-0 రూప్యముల మూలధనము నుండి యున్నదని భాండాగారాధిపతులు వ్రాయుచున్నారు.

గుంటూరుజిల్లా నిజాము పట్నములో శ్రీవాణి నికేతన గ్రంథాలయ నిర్వాహక సభ్యుల ప్రోత్సాహమున గ్రామ స్థులు నిదురమేల్కొంచి గ్రామాభివృద్ధిపై పాటుపడుటకు గ్రామసంఘమున వేరిట నొకసమాజమును 24-6-17 తారీఖున స్థాపించినది తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నారు. భూ ఖామందులగు మహారాజరాజశ్రీ కాజ కోదండరామయ్య గారు అధ్యక్షులుగా నుండి మిగుల నుత్సాహమును కన బరుచుచున్నారు. ప్రస్తుతము మాగ్రామములోని కొన్ని చెరువులు బాగుచేయించి మంచినీరు లేదను కొంత గోరంతియును లేకుండునటుల చేయవలెనుకోరికచే రు 100 లు చందా వసూలుచేసిరి. ఈసంఘమువారు మూడుకోజల ముచ్చట యనెడు సామ్యమునకు సార్థక్యమును సంపాదంపక గ్రామము లోని యిబ్బందలను తొలగించుటకు పోటుపడి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురని కోరుచున్నాము. అని కోట రామ కృష్ణశాస్త్రిగారు వ్రాయుచున్నారు.

పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- నేను సత్యవేదం డివిజన్ దగ్గర మానెల్లూరు గ్రామమున కొన్ని పనులు ఉండుటవలన పోయియుంటిని. 28-8-17 గురు వారము సాయంకాలము 6 గంటలకు చముడేశ్వరీవీధిలో పదు గురు గుమిగూడియుండిరి. నేను విద్యాధికుడు గాకపోయి కను మతనేన చేయుటయందు ఆత్మాశ్చర్యే నుండుట వలన స్వగ్రామ హుటవలన నామాటలు వినరని తెలిసియు ఉపన్యసింతుటకు ప్రారంభము జేసి నిర్భయముగ కల్లుసారాయి త్రాగరాదనియు, వీదేశపుబట్టులు, క్షీకట్ట రాదనియు నోరులేని కుక్కటుములను పంపెము లొడ్డి ఏడ్చింపరాదనియు, బాలురకు నిర్బంధముగ విద్య నేర్పవలెననియు, అందరు ఐకమత్యముచే ధర్మసరసములై దేవాంగసమాజము స్థాపించవలె ననియు, త్రాగువారికి బోధచేసి త్రాగుడు మాన్సింప శ్రతివారున్నయిత్నింపవలెననియు, ప్రతిగ్రామములోనివారును వార్తా పత్రికలు చదువుటచే ప్రపంచజ్ఞానము దెలియగలదనియు, ప్రస్తుతము ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చేయుపనులును, ఆంధ్రప్రతికవలన లాభములును దెలిపితిని. మరుదినము విజ్ఞాను కొందరు సమాజము స్థాపించవలసినదని చెప్పిరి. నాజీనాయంకాలమే దేవాంగసమాజము స్థాపించిరి. సభకు చిన్నలు పెద్దలు 50 వంది వచ్చి వారివారికి తోచినంత ధనసహాయము మూలధనమునకు ఇచ్చిరి. మాన చంగాలు ఇచ్చునట్లు కొందరుచేరిరి. సమాజము వారు త్రాగుడు మానుటకును, విదేశవస్త్రులు లవయోగింప కుండుటకును, బాలురకు పాఠశాల రాత్రికాలమున చెప్పటకును ఆంధ్రదేశప్రతిక దెప్పించుటకును సమాజమున జరుగు ఏర్పాట్లు విశాకాగ్రహణమునకు పంపునట్లును తీర్మానముచేసి కొనిరి.

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు (మా స్వకీయ విశేషం యొద్దనుండి) గత నెల 30వ తేదీన యుదయము 9-30 గంటలకు శ్రీ కలెక్టరు గారి కచ్చేరీలో గుంటూరు జిల్లాబోర్డు మీటింగు శ్రీ ఇ. ఎ. దేవిస్సుగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుప బడినది.

ప్రథమమున ప్రెసిడెంటు గారు ప్రావిడెంటు ఫండు క్రిందనున్న 72 వేల రూపాయలను, రిజర్వుగా నుంచిన 7 వేల రూపాయలను (వారులోను) క్రింద మార్పుట మంచిదనియు, ప్రావిడెంటు ఫండు క్రిందనున్న 72 వేలను గవర్న మెంటు బాండులక్రింద నున్నది. ఇప్పుడు బాండులు 100కి 66 వంతున అమ్మబడుచున్నవి. మనకు 100కి 76 వంతున యిచ్చెదమన్న గవర్న మెంటు వారు చెప్పుచున్నారు. గవర్న మెంటు వారు ఇచ్చువడ్డీ 8 1/2 మాత్రమే. వారులోనుక్రింద మార్చిన 5 1/2 వడ్డీ వచ్చును. మనకు డబ్బు అవసరమైన ప్రతిమాసము వచ్చు వెయ్యిరూపాయల మొత్తము నుండి వాడుకొన వచ్చును. కావున వై మొత్తము (వారులోను) క్రింద మార్పుట మంచిదని చెప్పిరి. ఈ విషయము నంతను పత్రి శ్రీనివాసరావు పంతులు గారు తెలుగులో సభ్యులకు తెలియపర్చిరి.

మరియురైల్వే సెన్సుసాలుగులక్షలలో ఎంతవరకు (వారు లోను) క్రింద నుంచ వీలగునో అంత మొత్తమును మనము ఉంచవలెనని కోరిరి. కిరికోరిక ప్రకారము సభ్యులెల్లరు సమ్మతించిరి.

రైల్వేవల్ల ఈసంకల్పము లక్షా ఆరువేల 840 రు, వసూళ్లు అయినది. అందు 52 వేల రు, లాభమున్నట్లు తెలిపిరి.

25 వ జిల్లా కాజ్ ఫరస్త్సవారు గవర్న మెంటువారికి పంపిన బల్లకట్టు ఉన్నచోట వంతెనలను కట్టించుటకు కోరిన విషయముగూర్చి చర్చించిరి. బల్లకట్టులను నిర్మించుటకు, అవి చెడిపోయినప్పుడు మరమ్మత్తుచేయుటకు ఆగు ఖర్చు పెట్టిన మనస్సులు నడచిపోవుటకు వీలగునట్లు చిన్నవంతెనలు కట్టుట మంచిదని సభవారు తీర్మానించిరి. ఈవిషయమై ఏతాలూకాబోర్డు క్రిందనున్న వంతెనలను వారె కట్టించుటకు నేర్పాటులు చేయవచ్చునని అభిప్రాయపడిరి. గవర్న మెంటు వారు డబ్బు నిచ్చినచో నట్లుచేయించుట మంచిదని కొందరు చెప్పిరి.

తరువాత కలెక్టరుగారు 7 వ తేదీని ఇండియాజేత సంక్షేప నైశ్యమునుగురించి బహిరంగసభ జరుగుననియు, మీరెల్లరు తగు సహాయముచేయవలెనని సభ్యులను కోరిరి. అంత సభ ముగింపబడెను.

మున్సిసిపల్. మా మున్సిసిపల్ కాంసిల్ నొక నామినేషన్ సీటు ఖాళీయైనందున ఆసీటుకు జి. వందనం బి. ఎ, గారికి ఇచ్చిరి. వీరు క్రైస్తవులు. ఈ గ్రామవాసులె. వీరి కీగారము గలిగినందులకు పురమందు క్రైస్తవులందరకులెసి యొక విందు చేసిరి. మా మున్సిసిపాలిటీలో క్రైస్తవులకు ప్రవేశము గలిగినందులకు మే మెల్లరము చాల సంతోషించుచున్నాము. తాలూకా, జిల్లాబోర్డులలో గూడ క్రైస్తవులకు తావొసగుట సమంజసమని తెలుపుచున్నాము.

బహిరంగసభ. బీసెంటుమ్మగారిని ప్రహసశక్తి విధించినందులకు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు గుంటూరు పురమున నొక గొప్ప సభ జరుపుటకు పురప్రముఖులు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. బహుశ 4 తేదీని జరుగవచ్చును.

17-6-1917 ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు రాజమహేంద్రవరపురమందిరమున దివాజ్ బహద్దర్ చిత్రపు వేంకటాచలముపంతులు బి. యే. బి. యల్. గారి యాధిపత్యమున క్రీ కృష్ణభారతము సభిసంధించుచు నొక మహాసభ గా వింపబడెను. గంటి లక్ష్మన్నగారు పరీక్షాచేయంగా ఆగ్రా సనాధిపతిగారు పీఠమలంకరించి ముద్దులు మూటగట్టునట్లు గంభీరోపన్యాసముజేసిరి. అందు మూలానుసారముగా నిపుడు భారతము రచించుచున్న కవితాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిని, ఆదరించుచు గ్రంథమును జేయించుచున్న శ్రీ రాజవాసిరెడ్డి శ్రీ చంద్రమాశీశర్మ ప్రసాద బహద్దరుగారిని గౌరవించుట మనకు ధర్మము. రాజమహేంద్రవరమునకు గౌరవము రాజమహేంద్రుని కాలమున నన్య యభివృద్ధిరకునిచేత నీపురమునందే భారతము వ్రాయంపబడినది. మరల నిచటనే ఆగ్రంథము సరిగా వ్రాయంపబడుచున్నది కావున మనము దానిని గౌరవింపదగియున్నది అని చెప్పిరి. గ్రంథకర్త శ్రీ పాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు రాజమహేంద్రవర పురవాసుల నుగడించి తాము మరల భారతముం చేయుటకుంగల కారణములను, రాజాగారు తమకుఁ చేయుచున్న గౌరవమును గూర్చి, కొంచెము ముచ్చటించిరి. శ్రీ రాజా కోణిలిపాడ జమీందారు గారు శాస్త్రిగారికి సాలపు బహుమాన మొసంగిరి. శాస్త్రి గారికిని ప్రెసిడెంటుగారికిని పుష్పవరములు చేయబడినవి. ప్రెసిడెంటుగారి యుక్తమాభిప్రాయముతో సభ జయప్రదముగా జరిగినది.

జాతీయవిశ్వవిద్యాలయ కళాశాల

మదనపల్లి.

ఈ కళాశాలలో ఈ క్రిందివారికి ఉపాధ్యాయ పదవు లీయబడినవి:-

- (1) జి.ఎస్. అగాషి. ఎమ్.ఎ. (బొం), ఎమ్.ఎస్.సి. (మాస్టర్స్), ఎఫ్.సి.ఎస్. రసాయన శాస్త్రోపాధ్యాయుడు
- (2) జి.వి. కుబ్జరావు ఎమ్.ఎ. (అల్లా) గణితశాస్త్రము. (3) యదునందన ప్రసాదు. బి.ఏ. (కాంటబు), బి. ఎస్.సి. (లండన్, అల్లా), పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్ర పండితుడు. (4) వై. శ్రీనివాసరావు. బి. ఏ. ఇదివరకు మైసూరులో ఫిజి ఇంజనీయరు. శిల్పశాస్త్రము, ఇంజనీరింగు ఉపాధ్యాయుడు (5) పండిత ఎ. చూడవరావు. బి.ఏ. క్యూరేటరు, ప్రాచ్యభాషాదాగరము, మైసూరు, సి. జనరాజదాస ఎమ్.ఎ. (కాంటబు) వీరియరును సంస్కృత పండితులు.

పరిశీలనవిషయ నిర్ణాయకసంఘములు

సంస్కృతమునకు-సి. జనరాజదాసు. ఎమ్. ఏ. (కాంటబు) సమావేశకుడు.

రసాయనశాస్త్రమునకు- జి. ఎస్. అగాషి. ఎమ్. ఏ., ఎమ్. ఎస్. సి. (మాస్టర్స్) ఎఫ్. సి. ఎస్. సమావేశకుడు.

పదార్థవిజ్ఞాన శాస్త్రమునకు:- యదునందన ప్రసాదు బి. ఏ. (కాంటబు) బి. ఎస్. సి. సమావేశకుడు.

గణిత శాస్త్రమునకు- జి. వి. కుబ్జరావు. ఎమ్. ఏ. (అల్లా) సమావేశకుడు.

ఆంగ్లభాష ఆంగ్లసారస్వతమునకు- జేమ్స్ హెచ్, కజిన్స సమావేశకుడు

వాణిజ్యమునకు- జేమ్స్. హెచ్. కజిన్స. సమావేశకుడు.

చరిత్ర, ఆర్థికశాస్త్రమునకు- బి. రాజగోపాలకృ. ఎమ్. ఏ. సమావేశకుడు.

వేదాంతమునకు- డి. గురుమూర్తి. బి. ఏ. (అనర్బు) సమావేశకుడు.

భౌగోళమునకు- జి. ఎస్. ఆరందేలు. ఎమ్. ఏ., ఎల్. ఎల్. బి. (కాంటబు) ఎఫ్. ఆర్. హిట్టు, ఎస్. సమావేశకుడు

కళాశాలమును నివేశనభవనములును, క్రీడాప్రదేశములును, మిగుల రమణీయప్రదేశమున నున్నవి. ఇవి మదరాసు నకు 168 మైళ్ళదూరమున పశ్చిమముననున్నవి. ఇచ్చటటిలోష్ట శ్రీతిమిగుల ఆగోగ్యకరముగ నుండును. ఇచ్చట ఆయాశాస్త్రములలో పండితులగు వార లుపాధ్యాయులుగ నుండి, సతతము విద్యార్థియొక్క శారీరక, నైతిక, ఆయుష్మిక అభివృద్ధిని వాంఛించుచు తదనుగుణముగ మిగుల సానుభూతితో వర్తించుచుండురు.

జీతములు

ఇందులో భాండాగారము, వ్యాయామములు మున్నగు వాని కగుఖర్చులు కలసియే యున్నవి.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షకు

ఇంటర్మీడియేటు దిగగతికి, ఒక తదవునకు 10-0-0

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షకు

మొదటి సంవత్సరపు విద్యకు 8-0-0

పాఠశాలకు

Iv vI ఫారములకు ఒకతదవునకు 5-4-0

III ఫారములకు ఒక తదవునకు 3-0-0

I, II ఫారములకు ఒకతదవునకు 2-12-0

నాల్గవతరగతికి ఒక తదవునకు 1-4-0

విద్యార్థులు జీతములను ఎనిమిదివాయిదాలుగా చెల్లింపవలెను. ముందుగ నే తెరమునకు జీతము నొకసారియే యిచ్చినయెడల మొదటి తెరమునకు 35 రూపాయలును, రెండవ తెరమునకు 22 రూపాయలను చెల్లింపవలెను.

మహాత్మునియలు, ఉత్కళులు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగు వారు సకముజీతము మాత్రమే యియ్యవచ్చును.

ప్రవేశము.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షకు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు కాలెండరులోని నియమములును, విద్యార్థుల నీకళాశాలలో చేర్చుకొనుటకు గాని, తీసివేయుటకు గాని, అనుసరింపబడును.

కళాశాలలో గ ని, పాఠశాలలో గాని జేరువారు 1 రూపాయి ప్రవేశ రుసుము చెల్లింపవలెను.

జాతీయవిశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిభావనమునకు.

రిక 22 జు చేయబడిన విశ్వవిద్యాలయమున నైనను స్కూలు లీనింగు సర్టిఫికేట్లను పొందినవారుగాని, మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయందు కృతార్థు లైనవారుగాని, యాజాతీయ విశ్వవిద్యాలయ పట్టముల నందుటకు చదువ వీలుకలుగును.

విద్యార్థి ఉపకారవేతనములు

పాఠశాల గాని, కళాశాల గాని తెరవబడిన మొదటి మాసములో ఉపకారవేతనములకు చేయబడిన దరఖాస్తులను గూర్చి పరిపాలనా సంఘము వారిచే యోచన గలుపబడును. వీనిని పొందినవారి వర్తనము తృప్తికరముగ లేకపోయినయెడల వీరికి వేతన మీయబడదు.

జి. కృష్ణమూర్తి గారి ఉపకార వేతనములు - వీరి వేతన సంవత్సరమునకు 180 రూపాయల చొప్పున అయిదు విద్యార్థివేతనములను స్కూలు లీనింగు సర్టిఫికేట్లు వారలకు యీ క్రింది నిబంధనల ననుసరించి యొసంగ బడును:- (1) విద్యార్థి, వ్యాయామములలోను, డ్రీల్లులోను, పందెములలోను, మిగుల నిపుణుడగు నుండవలెను. (2) ఈతని వర్తనము తృప్తికరముగ నుండవలెను. (3) ఈతడు వీధివాడుగ నుండవలెను.

భోజనవసతులు.

మంచిభోజనవసతు లీచట యేర్పాటు చేయబడినవి. ఇచ్చట రెండుసానులు భోజనమును, ఒకసారి మిఠాహారమును నొసంగబడును. ఇచ్చట బ్రాహ్మణులకును, వైశ్యులకును, శూద్రులకును, ఇరువులకును, నాలుగు భోజనశాల లున్నవి. మాంసాహార మిచ్చట వర్జితము. ఉల్లిచాయలనిచ్చట వాడుక జేయరాదు. 12 సంవత్సరములకు తక్కువ వయసుగలవారికి నెల 1 కి 8 రూపాయల చొప్పునను, ఇతరులకు 9 రూపాయలచొప్పునను, చార్జి చేయబడును. మిఠాహార మవసరము లేనియెడల మొదటితరగతివారలకు 7-8-0 రూపాయల చొప్పునను ఇతరులకు 8-8-0 చొప్పునను ఇయ్యవలెను. నెల 1 కి 4 రూపాయల నెక్కుడుగ నొసగువారికి భోజనవిషయమై ప్రత్యేక సౌకర్యములు చేయబడును.

రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనములు

---:0:0---

భారతదేశము

మనదేశ పరిస్థితుల నవలోకించిన కొలదిని, మన రాజకీయాభిప్రాయములను నిర్వచించుట ముఖ్య కర్తవ్యమని తోచుచున్నది. 'హోమయూలు అనియ, స్వరాజ్యమనియ, నిరంకుశాధికార పరిపాలన' గనియు, అనేక పదములను ఆధారము విస్మయముగ గ్రహించకయే మనము వాడుక చేయుచున్నాము. హిందూదేశజులు బ్రిటిషుప్రజాస్వామ్యమునకే తమ కర్తవ్యములను నివేదించు కొందురని యీ మధ్య నొకవిశేషము ప్రాచీనమున్నాడు. ఈ అభిప్రాయము నిజమని మేము చెప్పచున్నాము. కాని బ్రిటిషు ప్రజాస్వామ్యమునకు మనము యెల్ల విషయములను నివేదించు నెడల, మనము ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిని ననుసరించిన విధానములనే అనువర్తింపవలెను. శాసనప్రకారము ఇండియా ప్రభుత్వమునా రీతమున ప్రజాస్వామ్యమును ప్రబలము చేయుట విధి. మనదేశపరిపాలన మెవరిమాటకముగ జరుగుచున్నను, ఆందలివాళ్ళులే పాల్గొంటు సభవారివై నున్నది. ఈసభ సంపూర్ణప్రజాపరిపాలనాభావ భరితమై కాలక్రమముగ అభివృద్ధినించుచున్నది. ఇండియా దేశపరిపాలనా పద్ధతి అభివృద్ధినించిన కొలదియు, ఇంగ్లాండు లోని పాల్గొంటుసభవారి అధికారము తక్కువగుచునే యుండును. హిందూదేశపరిపాలనమును, నిరంకుశాధికారులకు పాల్గొంటువారు ఎక్కుడు అధికార మీయబాలరు మరియు, హిందూదేశ పరిపాలనమునకు, ప్రజలే నెన్నకొనబడిన ప్రతినిధులుగల సంఘములు సిద్ధముగ నున్నవని తోచిననె గాని పాల్గొంటువారు వీరి కీదేశముయొక్క పాలనము నొసంగరు. హిందూదేశ రాజ్యాంగనిషయకి పరిశోధనమును, యీ నియోజకవర్గముగూర్చి మనము బాగుగ తెలిసికొనవలెను. ప్రస్తుత హిదేశమున నియోజకము ప్రత్యక్షముగ జరుగుటలేదు. జిల్లాసంఘములును, స్థానిక సామ్రాజ్యసభలలోని సభ్యుల నెన్నకొనుటవలన, యెన్నికలు ప్రత్యక్షముగ జరుగుట లేదని యెల్లరకు తెలియగలదు. మరియు, సామ్రాజ్య శాసనసభలో నొక సభ్యుడు యేడుగురు నియోజకులచే నెన్నకొనబడు వాడుక కలదు. ఇండియా కాన్సిల్సుఆక్ట్ అయి లోనికీ వచ్చినప్పటికీ పరిస్థితు లవశ్యములని తలపబడినవి. దేశ

ముననున్న రాజకీయయంత్రమును మోక్షే ప్రభువుగారు సాధ్యమైనంతవరకు తుపయోగింప దలచెను. కాని, శాసనసభ అభివృద్ధి గాంచుట కిది మార్గవిశోధకములుగ నున్నవి. మాకు తెలిసినంతవరకు, దేశమున ప్రస్తుతమున్న రాజకీయ యంత్రనిర్మాణము నకు పునాదియగు నియోజకవర్గమును గూర్చి సరియగు జ్ఞానము మన కేమియు యెఱుంగ రాకున్నది. ఈసందర్భమున నేనిక నొక విషయముగూడ యోచింపవలెను. అల్పసంఖ్యాకులను ప్రాతినిధ్యము అనుకూలముగ నుండుటకు సకప్రమాణ నియోజక మవసరము.

స్థానిక స్వపరిపాలన సమస్యమును గూర్చి యిందుకయోచింతుము. ఈసమస్య పరిష్కారము మీదనే భారతదేశ ప్రజలస్థితి ఆధారపడియున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలనమునకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము ప్రాణాధారము. మనము శాసన, కార్య నిర్వాహక సభలను వృద్ధి పొందింపవలయునని అనేకులు చెప్పుదురు. కాని యీసభలకు నిర్మితాధికారములుండెనగాని వీనివలన నెట్టిలాభములును చేకూర జాలవు. స్థానిక ఆర్థికప్రయత్నములను సామాజ్యాధిక ప్రయత్నములకు నెట్టి సంబంధ ముండరాదు. రాష్ట్రదాయమున పాల్గొనుటయును, లెక్కలను సరిజూచి దివాలా జరుగకుండ కాపాడుటయును, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి విధి. ఇంతకుమించి వీరు స్థానికవ్యవహారములలో జోక్యము గలుగజేసికొనరాదు. మరియు, ఆర్థికవిషయమున స్థానిక సామ్రాజ్య ప్రభుత్వములను క్రమక్రమముగ సామ్రాజ్యదాయము వృద్ధినించిన కొలది చేరు చేయవలెను. ఈవిషయమున కొంత కృషి సలుపబడినది. ఇంకను జరుగవలెను. రాబడి, ఉప్పు, రైలుమార్గములు, నీటివసతులు, తపాలాఫీసు, తంత్రీవార్తాలయములు-వీనివై వచ్చు పన్నులు సామ్రాజ్యదాయమునకు ఆధారములు. 1911 సంవత్సరమున చేయబడిన ప్రకటనలో స్థానికస్వపరిపాలనము అవసరమని ప్రభుత్వమువారు వెల్లడిచేసియుండియు, ఇప్పటివరకు యీ విషయమై యెట్టి ప్రయత్నమును చేయలేదు. ఈ సమస్యల నిష్పత్తు పరిష్కరింపవలసియున్నది. సభలకున్న అధికారములు సభ్య నియోజక వర్గమునకు కూడ నుండవలయును. ఆర్థికాధికారము నెక్కుడు చేయకుండ గ, స్థానిక సభలను బలవంతముగాను, సుస్థిరముగాను స్థాపింపజాలము. సామ్రాజ్య శాసనసభలో ప్రజానియోజకవర్గముచే నెన్నకొనబడిన సభ్యులుండెనేగాని, దీని అధికారము నెక్కుడు చేయుటవలన నెట్టిలాభములేదు. అందుచే హిందూదేశమునకు భావికాలమున నెట్టి స్థాన మొసంగవలసివెదియు పాల్గొంటు వారు నిశ్చయింపవలెనని మేము మనఃపూర్వకముగ నొక్కొక క్కాణింపుచున్నాము. అనగా సామ్రాజ్యములో హిందూదేశము స్వరాజ్యముననుభవించువలె నను అభిప్రాయమును పాల్గొంటు వారు గ్రహింపవలెను. ఇట్లు ప్రకటించి హిందూదేశము ఆశయమునందుటకు, యీదేశజుల నాలోచించి తమ విధానముల ననుసరించి, దేశాభివృద్ధి గాంచుటకు పాల్గొంటువారు మార్గదర్శకులగుదురుగాక! - "జేమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా" పత్రిక.

హోమయూలు లీగు బొంబాయిశాఖ

కార్యనిర్వాహక సంఘము

అధ్యక్షుడు మా. ఎం. పి. జిన్నా గారు (బారిష్టరు. ఉపాధ్యక్షులు-డాక్టరు జే. ఎస్. బహదూర్జీ గారు (ఎల్. ఆర్. సి. పి. ఎం. ఆర్. సి. ఎస్.) యమునాదాసు బ్యారక దాసుగారు బి. పి- హేమూదాయి ఫ్రెహ్లా నెటిటుకన్యగారు- ఎస్. ఆర్. బొమ్మంజీగారు.

సం. గౌ. కార్యదర్శులు:- ఉమరుసోబనీ గారు-ఎస్. జి. బొంకరుగారు ఎం. పి.

సం. గౌ. కోశాధ్యక్షులు:- జే. ఆర్. గిల్లరుగారు ఎం. పి. ముల్లగుగారు బి. పి. ఎల్. ఎల్. బి.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు:- డాక్టరు పి. ఎస్. త్రిలోకీకరుగారు (ఎల్. ఎమ్. ఎస్.)- డి. ఎస్. బహదూర్జీ గారు బారిష్టరు- ఎం. ఆర్. జయకరుగారు బారిష్టరు- జే. బి. నెటిటు గారు- బి. జి. హార్మి మనుగారు- సయ్యదు హుస్సేను గారు- ఎమ్. ఎస్. కెట్టెరుగారు (సాలిసిటురు)- బి. కే. భువంధరుగారు (అడ్వకేటు)- ఆర్. పి. గూర్జరుగారు (ఎల్. టి. ఎం.)- ఎల్. ఆర్. తైస్సీగారు ఎల్. జి. భేరుగారు బి. పి. కాంటబు- ఎస్. ఎం. జోషీకన్యగారు ఎల్. ఎమ్. ఎస్. ఎం. ఆర్. సి. ఎస్.

సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు చేర్చబడిన బిసెంటు నిధికి ధనమును సమకూర్చుటకు బంగళమున నెట్టి ప్రయత్నములును జరుగుటలేదు.

స్థానిక ప్రభుత్వములు

పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము

మా॥ ఎమ్. రామచంద్ర రావుగారు.

రాష్ట్రములలోని ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులను గూర్చి నే నిదివరకు వ్రాసియున్నాను. ఆర్థిక అస్వాతంత్ర్యమును బట్టియే రాష్ట్రీయ పరిపాలనా స్వభావమును నిర్ణయింపవచ్చును. రాష్ట్ర పాలనమును, భూమ్యాదాయము, అడవులు, వ్యవసాయము, విద్య, పోలీసు, జైల్దారులు, స్థానిక స్వపరిపాలనము మున్నగునవి వర్షియు ప్రత్యేకముగ స్థానిక ప్రభుత్వము వారి చేతిలోనే యున్నవి. ఈ విషయములలో ప్రధాన పరిపాలకులు జోక్యము కలుగజేసికొన జాలరు. ప్రతిరాష్ట్రమునను, పరిపాలనా పద్ధతులు, జీతములు మున్నగునవి ఒకే పద్ధతి నందుట వలన, పరిపాలన మసంతృప్తికరముగ నుండి యుండవలసింది. స్థానిక పరిపాలనమున కొంత స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. గత 80, 40 వత్సములనుండియు స్థానికాధికారులకు క్రమక్రమముగ పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము కలుగుచున్నది. కాని యిప్పుడు స్థానికాధికారుల కధికారము హెచ్చుచున్నను, ప్రధాన పరిపాలకులు నీ విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుచు నేయున్నారు.

ప్రస్తుతము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, రాష్ట్రీయ పరిపాలకుల పయి అధికారమును చూపి స్వాధీనము చేసికొనుట కెట్టి పద్ధతుల నకలంబించుచున్నారో మున్నగు చరణము తెలిసికొనుట అవసరము. ఇప్పుడు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి అధికారములలో గూడ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞానమునకుగ నర్పించుట తక్కు యితర స్వాతంత్ర్యము లేదు. వీరి ఆర్థిక స్థితిగతులు, వీరికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నాధారపడునట్లు చేయుచున్నది. ఇండియా దొరతనమువారు ఏర్పాటుచిన పరిపాలనా పద్ధతుల ననుసరించి వీరు వర్తింపవలయును. ఇండియా దొరతనమువారి యొక్కయు, ఇండియా కార్యదర్శిగారి యొక్కయు అనుభూతి నడయకయే వీరు పరిపాలనా పద్ధతులలో స్వతంత్రముగ నెట్టి మార్పులనైనను చేయజాలరు. మరియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారు, ప్రధాన ప్రభుత్వము వారికి ప్రతిసంవత్సరమును కార్య నివేదికములను పంపుచుండవలెను. ఇంకను, ప్రతిరాష్ట్రమునకును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి డైరెక్టరులకు, ఇన్ స్పెక్టరులకును వచ్చి, స్థానిక ప్రభుత్వమును పరీక్షించి, ప్రధాన ప్రభుత్వము వారి కిచ్చుట పరిస్థితులను తెలియజేయుచుండును.

ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి, రాష్ట్రీయాధికారులపై గల అధికారమును పూర్వముగ వర్ణించుటకు వీలులేదు. అందు ముఖ్యముల నిందు వివరించుచున్నాను.

భూమి సేస్తు.

భూమి సేస్తును వసూలుచేయు విషయముననే మిగుల జాగ్రత్త అవసరము. ఈ విషయమై రాయలు కమిషను వద్ద సంయుక్త రాష్ట్రముల రెట్టే నెట్లు నడుచునగును. భూమి సేస్తు వసూలుపద్ధతి అన్ని రాష్ట్రములలోను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యిష్టము ననుసరించి యేకరీతి నుండవలెనని నియమింపబడిన దనియు, అందుచే స్థానిక పరిస్థితులను ఇండియా దొరతనము వారు గమనించుట లేదనియు నక్కా డించియున్నారు. ఒక రాష్ట్రమున నున్న పరిస్థితి లింకొక రాష్ట్రమున గానగాక పోవుటచే, ఈ పద్ధతివలన నాలస్యము కలుగుచున్నది. మదరాసు, బొంబాయి ప్రభుత్వములకు కొంచెము స్వాతంత్ర్యమున్నది. కాని, సేస్తును కొట్టిచేయుటయందును, భూస్వాములపై పన్ను విధించుట యందును మున్నగు విషయములలో వీరు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు, కార్యదర్శిగారి యొక్కయు తీర్మానముల ప్రకారము నడచుకొనవలెను.

కట్టపులు.

ఈ విషయమై కృషి నలుపుటకు స్థానిక పరిపాలకులకు ఆర్థికాధికారము లేదు. వీరికి నాధారముగ అగు వ్యయము నకు లింకొక స్థానిక ఇయ్యబడును. కాటకములు వచ్చినప్పుడు సహాయముచేయు నధికారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారి చేతిలోనున్నది. సహకార పద్ధతులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయించి, అదనుగుణముగ వర్తింపుచునీరిక ఆజ్ఞా సెసంగుచుండును. ప్రతి రాష్ట్రములలోని వ్యవసాయ పరిస్థితులను, రాగల కంటకములను, వానిని నివారణ చేయుటకు విధానములను స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, కార్యదర్శిగారికిని తెలియజేయుచుండవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యిష్టానుసారము స్థానిక పాలకులు వర్తింపుచున్నారని వారికి తృప్తి కలుగునట్లు వీరు నడచుకొనవలెను.

అడవులు.

మొట్టమొదట అడవుల పరిపాలనను స్థానిక ప్రభుత్వము వారి చేతులలో నుండిడి. కాని యీ విషయమై పరీక్ష చేయుటకు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. అందుచే ఇందునకూడ ఇండియా దొరతనమువారి అధికారము ప్రబల మగుచున్నది. ఈ విషయమును రాయలు కమిషనువారు ఖండించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అటవీ పాలన విషయమై కొన్ని తీర్మానములు చేయుట చేతను, ఇంపీరియలు ఫారెస్టు కోడ్డు అమలులో నుండుట చేతను, ఈ విషయమున స్థానిక ప్రభుత్వము వారి అధికారము తగ్గి పోవుచున్నది.

వ్యవసాయము

ఈ విషయమై పనిచేయుటకు పెద్ద రాష్ట్రములలో వ్యవసాయ సంఘము లున్నవి. కాని యిచ్చుట సహితము, స్థానిక పరిపాలకులు తమ వ్యవసాయ విషయక పద్ధతులను స్వతంత్రముగ ననుసరించుకొనుటకు వీలు లేదు. వ్యవసాయ విద్యా, పరిశోధనా విషయములలో వీరు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి యిష్ట ప్రకారము వర్తింపవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయ పద్ధతి, స్థానిక పరిస్థితులను గమనింపక, దేశమందంతటను ఒకే పద్ధతయే నుండుటచే, లాభకరముగ లేదు.

విద్య.

విద్యావిషయమున గూడ ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పద్ధతుల ననుసరించియు స్థానికాధికారులు నడచుకొనవలసియున్నది. 1901 సంవత్సరమున కర్జును ప్రభువుగారు డైరెక్టరు యొక్క సభ గాంచి, దేశములోని విద్యాపద్ధతులను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సలహా నిచ్చుట కొక ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఆఫ్ ఎడ్యుకేషను నేర్పాటుచెను. ఇప్పు డేముద్యోగము లేకపోయినను, ఈ స్థానమున ఎడ్యుకేషను కమిషనరీగారున్నారు. ఈ తమ ప్రయత్నము చేయుచు స్థానిక ప్రభుత్వము వారికి విద్యాపద్ధతుల విషయమై సలహా నిచ్చుచుండును. 1904, 1913 సంవత్సరములలో, ప్రాథమిక విద్య మొదలు విశ్వవిద్యాలయ విద్య వరకును అనుసరింపబడవలసిన పద్ధతుల నేర్పాటుచేసి, స్థానిక ప్రభుత్వములకు లింకొక సలహానిచ్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెండు తీర్మానములు చేసిరి. రాష్ట్ర పరిస్థితుల ననుసరించిగాక, యీ ఖండిమున కంతకును నెకే విద్యా విధానము వలయు నుట వలన నమిగుల నష్టము చేతురుచున్నది. నిష్పంధ ప్రాథమిక విద్యను గూర్చియు, మాధ్యమిక విద్యను గూర్చియు, విశ్వవిద్యాలయ విద్యను గూర్చియు, సాంకేతిక విద్యను గూర్చియు, స్థానిక పరిపాలకులు; ఇండియా ప్రభుత్వము వారిచ్చిన సలహాల ననుసరింపవలెను.

ఇంపీరియలు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు.

ఈ క్రింది శాఖలపై పరీక్షాధికారులుగ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి:—(1) వ్యవసాయము (2) పురాతన గట్టు శాస్త్రము (3) కాంటన్ మెంటు మేజిస్ట్రేటులు (4) అపరాధాన్వేషణ శాఖ (5) వాణిజ్యము (6) విద్య (7) ఉప్పు (8) మందు గుండులు (9) అడవులు (10) భూగర్భ శాస్త్రము (11) నీటిపారుదల (12) జైల్దారులు (13) న్యూట్రాలయము (14) పారిశుధ్యము. ఇందుచే ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అధికారము వృద్ధిచుచున్నదని స్పష్టముగ తెలియగలదు. ఈ ఉద్యోగీయులను నియమించుట చే స్థానిక ప్రభుత్వాధికారులు తగ్గి పోవుచున్నదని, బొంబాయి దొరతనమువారు ఇండియా దొరతనము వారికి తెలియజేసిరి. ఈ పై విషయములలో ఈ మాత్రాధికారులు చేయు సహాయములే ఉపయోగకరముగ నుండవలసి కూడ బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఇండియా దొరతనము వారికి తెలియజేసిరి.

ఒక స్థానిక ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము.

ఇందును గూర్చి తమ అనుభూతిని తెలుపుచు రాయలు కమిషను యెదుట బొంబాయి రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టును చెప్పిరి:—“హిందూ దేశములో నున్న అన్ని రాష్ట్రములలోని ప్రత్యేక పరిస్థితులను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి గుండుట అసంభవము. అందుచే వారి కివిషయములలో స్థానిక ప్రభుత్వముల వారికి అనుభవజ్ఞానముండదు. ప్రతిస్వల్ప విషయములలోను వారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలన స్థానిక పరిపాలకులకు పని యెక్కువగుచున్నది. ప్రతివిషయమును గూర్చియు వ్రాతములకముగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నివేదికము పంపవలెను. అందుచే కష్టము హెచ్చుచున్నది. లాభము మాత్రము లేదు.”

తాము ఇండియా కార్యదర్శిగారికి దేశపరిపాలనా సౌకర్యమును గలుగజేయుటకు తృప్తివాదులమనియు, అందుచే వారి కి విషయములను గూర్చి విచారముగ తెలియజేయవలసిని

అగత్యమున్నదనియు, అందుచే ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఉద్యోగములను స్థాపించితిమనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెప్పుదురు. కాని ఈ ఉద్యోగము లుండుటవలన వీరి అధికార మెక్కుడైనది. ఆధునిక పరిపాలనా పద్ధతుల ననుసరించి, ప్రతి విషయ ప్రత్యేకతజ్ఞాన మవసరమనియు, అందుచే ఈ ఉద్యోగము లేర్పాటుచేయ నవసరమనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారి భిప్రాయపడు చున్నట్లున్నది. రాయలు కమిషను వారిందులోని బాధకములను గ్రహించి, యీ ఉద్యోగుల అధికారములను నిర్ణయించుట నుంచినదియు, పోలీసు, పారిశుధ్యము, విద్యమున్నగు విషయములలో స్థానిక పరిపాలకులకు స్వాతంత్ర్య మానకృత మనియు, తమ అభిప్రాయమును తెల్లము చేసిరి.—(న.శేషము.)

లనిబి నెంటు ప్రభుత్వము.

తిలక్ హోమరూలు లిగు:—ఈ సంఘమునకు చేరిన 800 చుంది తమవీక్షను వ్రాతములకముగ ప్రకటించిరి.

అని బి నెంటు, వాడియా అరండేలు గార్లు నిర్బంధా వాసముల ఆక్షేపణ సభలను జరుప కూడదని ఢిల్లీ కమిషనరు గారు ఉత్తరువుచేసిరి.

బీ నెంటు ప్రభుత్వ నిర్బంధా వాస శిక్షల సంబంధమున దొరతనమువారితో ముచ్చటింప సింలాకు వెల్లిన పండిత మదన మోహర మాలవ్యగారు, అరండేలుండి ఆదివారమున బయలుదేరుదురు. అలహాబాదున కొంతకాల మాగి యనంతరమున వీరు కలకత్తా, బొంబాయి, చెన్నపురి నగరముల దర్శించుదురు. లీడరు.

బంగాళా మహమ్మదీయ సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ననుసరించి మా॥ ఏ. రహూలు మా॥ మోల్వీ ఫజ్జులు హుగ్ల గార్లు బంగాళా కాసన సభలో సభ్యులకు గాజీ నామాల నిచ్చెదరు అని బి నెంటు అరండేలు వాడియా గార్లకు విధింపబడిన నిర్బంధా వాసములకు తమయనర్హులని తెలుపుటకు వీరిట్లు చేయదలచిరి. అని బంగాళీ పత్రిక వ్రాసినదని లీడరు పత్రిక ప్రకటించెను.

జమీందారులు స్వరాజ్యోద్యమమును గూర్చి వ్రాసి కొనిన విజ్ఞాపికయందు క్రొత్త రాజా మానవేదన్ గారును, షేరారు జమీందారు గారును, ముత్యాలపాడు జమీందారు గారును, ఖాసింకోట జమీందారు గారును, ఖాటుగూరు జమీందారు గారును, పుంగమూరు జమీందారు గారును, గోరి పట్టణము ప్రొవైటరు గారును (ఎన్నూరాడేము.) కారకం బాడి, కృష్ణపట్నము ప్రొవైటరు గారును తమ సంతకములను జేసిరి.

నర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహా గారు.—“ప్రస్తుతము వట్టి మాటలకలన భారతీయులకు సంపృక్తి కలుగదు. క్రియలు కనబడవలెను. ఇట్టిందరికి ననుగూడ పెద్దవాడైన గు మా తెగవారికి బ్రిటిషు దేశమువారి సాకల్య నిష్పాక్షిక న్యాయ భావములందు సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు. కాని యువజనుల భావ మటులేదు. కాననే బ్రిటిషు దేశమువారియందు పెద్దల మగు మాకుల విశ్వాసమునకు యువకులు మమ్ము పాలం భించుచున్నారు. బ్రిటిషు దొరతనము వారు హిందూ దేశమునకు స్వేచ్ఛా పరిపాలక విధానము మెసంగెదరని విశ్వసించుటలో పెద్దలు పొరబడలేదను నమ్మకమును యువజనులకు కలిగింపవలెను. ఇందులకు మాటలేట కాగ్యకారి గారు. నిరంతరాధికార ప్రధానమే ముఖ్యసాధనము అని నర్. ఎస్. పి. సింహా గారు నెంటునిహాలు సింగు గారితో లండను నగరమున నడిచిరి.

బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులు.

లండను, జులై 7:—కొలదియంది బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులు మాత్రమే హిందూ దేశమున కంపలకుగూడ సైనిక పుటుత్తువు వచ్చెను. దరఖాస్తు దారులు 28 ఏళ్ల కెక్కుమించు వయస్సును బొందియుండకూడదు. ఉన్నత శాఖలో కాశీలు వచ్చినయెడల స్పెషలు రిజర్వు మాత్రమే సేవ్యము నందలి యుద్యోగు లాస్థానమున నియమింపబడుదురు. రాష్ట్రీయోద్యోగులకు హిందూ దేశ సైన్యములో శాశ్వతముగ కమిషను ఉద్యోగముల నియదగును. యుద్ధసమయమున హైందవ పటాలములతో గలసి పోరాడుటకు హిందూ దేశ మూలమున కొంతమంది బ్రిటిషు సేనాపైనికుల నియమించుటకు గూడ నిశ్చయింపబడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము - నెల్లూరు రెడ్లు.

జూన్ 29, 30 తేదీలలో నెల్లూరు నందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర సాంఘిక సభ జరిగిన వెనుక వెల్లెటి పెంచుల రెడ్డిగారి యాజమాన్యము క్రింద ఆంధ్ర రాష్ట్ర మన సభను లేదని తీర్మానించుటకు మొదట నూడెను. ఈ తీర్మానమును గూర్చి యెవరియందు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సభయు మండల సభయు నున్నవిగా? ఈ సభలను నుపయోగ మేమియో తెలియజేయెను. కాక రెడ్లు మాత్రము విముఖులై తెలుపుటకు కాబోలు. అది గూడ ఎంత సరుకైనదో తెలియించి తము సభ ముందుగా తెలుక పోయినందువలనను రాష్ట్ర విముఖులు మాత్రము ఆలోచించి సభ చేసినందువలనను, రాష్ట్రవాదుల మాత్రము ఇట్టి సభ జరుగునని తెలియక పోయినందువలనను నెల్లూరు వెల్లెటి పెంచుల రెడ్డిగారి సాంఘిక విషయమైనందువలనను, సాంఘిక సభయందు ఇష్యులేక రాజకీయ సభలయందు మాత్రమే పరిచేయు కొందరు. రెడ్లు సభకే రాకపోవుటలకును, సభయైనను, రెడ్ల సభ యని మొత్తము మీద జెప్పుటకు మీకు తెలుసు. కొందరు నుహానీయులు ఈ సభ యిప్పుట్లే చేయుట (ముందు తెలుపక) మర్యాదరీతి, న్యాయము కాదని వాదించినను వివర చేయుట తటస్థించినందున కొందరు వారిలో సహితము సభను వదలినందున గూడ యీ సభను మరియొకటిగా గలుగుచున్నది. మరి కొందరు ముఖ్యంగా వ్యతిరేకము లేనివల ఇది రెడ్ల సభయనియు, ఎల్లరు రాష్ట్ర విముఖులనియు నిరారణపరచెదరేమో యని యుమాను ఇరువదియదిపోయి సభలో రాష్ట్ర మనసరకుని వాదించితిమి. కనుక సాంఘిక సభకు రాష్ట్ర మనసరకుని దూరదృష్టితో యెవరియందు లేక పోవుట చేతను వారి వాద మే గలిగినది. ఈ తీర్మానమున సభయందు కాటం రెడ్డి అది నారాయణ రెడ్డిగారు పాదించిరి. కొందరు వారిని బలపరచిరి. మొత్తము మీద రాష్ట్ర మనసరకుని ఆరుగురును, రాష్ట్ర మనసరకుని ఆరుగురును సభాపేక్ష మీద మూర్ఖుడిరి. వారి వారికి తోచిన కారణములతో వాదించిరిగాని యీ విషయములో ప్రతిరెడ్డియు గమనించవలసిన విషయములు వ్యక్తకరింప నగును. పదినిమిషములలో సభ జరుగు ననగ, నొక మహాశయము ను నావదనమునకు యిట్టి సభ జరుగుననియు (అప్పుడే నాకు తెలిసినది) నాయభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసినదిగా చెప్పినారు. దానికి సభ జరుగునని యందుగా తెలుపక అకస్మాత్తుగా ఇప్పుడు చేయబడుట పాడి కాదనియు పూర్తిగా నాటిన బీజమును ఇంత త్వరలో నాశము చేయుట నావలన గాని పని యనియు నిష్పంధముగా నభిప్రాయము వ్యక్తముగ నే గాని మాజాలదరియు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. ఇదిగాక అల్లారెడ్డిగారు గామరెడ్డి బి. ఎ. వి. ఎల్. మైక్రోస్కోప్ వకీలుగారు సభాపేక్ష మీద కొందరు మహానీయులు తమ యభిప్రాయము ఎల్లప్పుడు తాత్కాలికమునకు మార్చుకొనవలసినదిగా నిర్బంధించినందున తమ యిష్టుకొరెయెడల సామాన్యల నంగీకరించెవలయునాయనియు, తటస్థముగా నభిప్రాయము చెప్పవలయునందును నైతికత బడిన నిష్పంధ కారణముచేసినాడేనై రాష్ట్ర మనసరకుని చెప్పవలసినచివరియందు నిర్ణయముగా చెప్పిరి ఇదిగాక సమర్థులకు తీర్మానము వచ్చినప్పుడు, కొద్దియంది మాత్రమే చేతులెత్త గలిగినను వారిని సహితము దగ్గరకు పోయి చేతులు పట్టించిరి. ఇట్టి వెన్నె యోచేసిరి. వీరిని నెట్టి సభయొంత ప్రయత్నముగా జరిగినదియు వారి వాద సంతతిలకు మైసినదియు తెలుపడకుమాను. ఇంత గొప్ప ధర్మము ను మోముటపడక రాష్ట్ర మనసరకుని నిష్పంధముగా సమర్థుల నిచ్చిన వారిని ముఖ్యముగా పేర్కొనవలసిన యున్నది.

1. తిక్కనవపు రామారెడ్డిగారు. పోస్ట్ పాఠం 2. మా కలపాటి నేంకటపతిరెడ్డిగారు. అల్లూరు 3. ఇందులూరు వెం కరెడ్డిగారు. పోట్లపూడి, పానకా పెంచుల రెడ్డిగారు. తోట పుగ్గూడూరు 5. అల్లారెడ్డి గుబ్బగామారెడ్డిగారు కొట 6. మే నకోరు దశరథరామరెడ్డిగారు బుచ్చిరెడ్డిపాఠం 7. లేయూరు సుబ్బ రామారెడ్డిగారు బుచ్చిరెడ్డిపాఠం. మీరుగాక మరి కొందరు. కావున ఓరెడ్డి సోదరులారా! కారణాంతరములను బట్టి వారల్లు చేసిన మన మెల్లరను నీతిగా నము న్యాయవిరుద్ధమనియు రెడ్లలో చాలవరకు రాష్ట్ర మనసరకుని చెప్పవారు కలరనియు జరిగిన సభ మిగుల అన్యాయమనియు ఆంధ్రలోకమునకు బాటవలయును. రాష్ట్ర ప్రతి కూలర నిష్పంధమున గాక, న్యాయసమర్థముగా ఇతరులకు విషయము బోధించి వారి యిష్ట ప్రకారము సమర్థుల నిష్పించియుండిన మనమింత ప్రయాసపడవలసిన యవసరముండ కుండును. ఆంధ్రలోకమునకు మేలు చేసినవారై కూడ నుండురు. అయినను మించినదిలేదు. వారల్లు చేయుచు గాక. ధృష్టాంతమున జయించును. ఆంధ్రులకు త్వరలో రాష్ట్ర ముఖ్యము గాక!

పానకా పుట్టి రామారెడ్డి.

వినెంటు నిధి.

వెంకటేశ్వరము 7158-10-2, టి. ఎం. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు మైక్రోస్కోప్ వకీలు మైలాపూరు 25-0-0, హోము రూలు పాపువారి ద్వారా నోకరు 10-2-0, వి. నరసింహ ప్రభుగారు బసంతివాలు దక్షిణకన్నడము 5-0-0 వి. శేకర రావు సోదరులు సామకావరపేట చెన్నపురి 10-0-0 విశల వాసు గోవర్ధను కంపెనీవారు కటకులబాగు నోకరు 5-0-0, పి. లక్ష్మీవలగారు నూరకు 5-0-0, సి. వి. కృష్ణ గా గు గ్రంథ విక్రీత తిరువతి శ్రీ 8-0-0 టి. కందనామి పిల్లగారు పరశువాకము నెలవంకా 5-0-0 ఒకరు 2-0-0 వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారు వైవాపేట 1-0-0 పి. శేషురెడ్డి శర్మగారు రామస్వామి వీధి బాద్మిపురు 1-0-0 టి. గోపాల శాస్త్రిగారు ఒంగోలు 1-0-0 ఆర్. రామచంద్ర గారు ఆర్మీనియను వీధి 1-0-0 చిల్లర జమలు 31-4-0 విసెంటు భట్టులు 13-6-0. మొత్తము 7158-10-2

వాదనములు.

కే. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మైక్రోస్కోప్ వకీలు మైలాపూరు 300-0-0 పి. రంగస్వామయ్యగారు స్వదేశీమిత్ర ను పత్రికా సంపాదకుడు 150-0-0 కే. నరసింహయ్యగారు వకీలు ఎస్కూరు 50-0-0 కే. వీరరాఘవాచారిగారు 25-0-0 మాచిపా సేనసాహెబు బహదూరుగారు 25-0-0 మహమ్మదు ఎస్. హుస్సేను సాహెబు బహదూరుగారు 15-0-0 కే. రాజు అయ్యగారు 25-0-0 పి. ఎస్. రాఘవన గారు 5-0-0 ఎస్. చంద్రశేఖరంగారు 15-0-0 పి. శత్రుంగంపెనీవారు 10-0-0 వి. ఎస్. సుందరంగారు 10-0-0 వి. సుబ్రహ్మణ్య త్రివేదిగారు 25-0-0. మొత్తము 640-0-0

ఒక కూలివానిని సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు.

కూలివాని లేఖ

నా పేరు వంగుండవీరు నేను కూలివనిచేసి. తీవించెదను. నేలముజ్జి తిరుచెంగోడు తాలూకా నానివాసము. నేను ప్రతిభుకవారమును ఆదేశబంధవి సహాయనిధికి ధనము సమకూర్చుటకు దుకాణములకుబోయి బిచ్చమెత్త నిశ్చయించితిని. అట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చితిని. ఇందులకొక హుండ్లీవెట్టెను వెట్టితిని. ఇందుతో రు 1-9-0 ను పంపితిని. నేను కూలివాడననియు ఇది చాల స్వల్పమైయున్నదియు తాము నిరసించక దీనిని స్వీకరింప గోరెదను.

(సం) వీరప్ప మొదలి తిరుచెంగోడు

30-6-1917

సర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి లేఖ.

వీరప్ప మొదలిగారికి అయ్య మీరు 30 వ తేదీనీ వ్రాసిన లేఖయను మీరు పంపిన రు 1-9-0 ను మని ఆద్యము చేరినవి. మీరేమేమో తుమాపణలను వ్రాసితిరి. అట్టి తుమాపణ లేమియు నవసరములేదు. శ్రమపడి జీవించు నిరుపేదలకు బాధకలిగించి ధూస్యములకు శ్రమంతులు వనూలు చేయు ధనమువలెను యుగధర్మి వలన పిపిలేమగు లాభమును గ్రహించు వశిశ్టేఖరుల ధనమువలెను ఎత్తున యనుములను కట్టిదారుల వలన లాగి కొట్టివ్వరులగు న్యాయవాదుల ధనము వలెను హెచ్చుతీయమును పుచ్చుకొని కొట్టికొలిది నిలవచేసి ప్రభుత్వోద్యోగ వ్యాజమున తాము చేయవలసిన సహాయము సేవరింపక రెప్పించుకొను నుద్యోగుల ధనమువలెను మీరు పంపిన ధనము కళంకసహితముగాదు. సయ్యార్యముకొరకు మీరు యాచించగ మీకు దాతలు బుద్ధి పూర్వకముగ సేవరిగిన ధనము అకాలములో క్రిక్కుపడు యాపింపలభించిన అక్షయపాత్రలోని మెతుకువలె మీరు పంపిన విత్తము పరమపవిత్రమైనది. గాన మీరును కంచి విష్ణుభాసు గారును జేసిన ధనసహాయముమిల్లము. అధిక బాధలకు నాలు పడియున్న భారతీయులగు నిరుపేదలందరును మీవలెనే స్వాతంత్ర్య ప్రకటనమున మాతృదేశభిక్కుచిరి కోరినగాని నది లభించదు. ధనమంతుని అవగ్రహమునకు పాత్రులగుదురు గాత. (1) సం. సుబ్రహ్మణ్యం వీధిహాసు మైలాపూరు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

కే. అది నారాయణ రెడ్డిగారి ప్రోద్బలము మీద ఆంధ్ర రాష్ట్రాందోళనమునకు తమ యసహృతిని తెలుపుటకు రెడ్డి సభకు వచ్చినవారు కొందరు సభిగూర్చి. మునగాల జమీందారుగారును అనేక రెడ్డి ప్రముఖులును సభకు రాతరు. ఈ సభ యంతాంతి వంతముగ నేర్పయ్యెను. కే. అది నారాయణ రెడ్డిగారు దీక్షోపన్యాసము నిచ్చి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము వలన కలుగు కష్టములను గూర్చి విశేషముగా నడిచిరి. నెల్లూరు రెడ్లయందు ధనికుడగు పట్టాభిరామ రెడ్డిగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రానుకూల వాదమున నడిపి అది నారాయణ రెడ్డిగారి ఆక్షేపణల కన్నిటికి సమాధానములను జెప్పిరి. అనకూల ప్రతికూలములగు ఉపన్యాసములు కొన్ని జరిగిన వెనుక ఆంధ్ర రాష్ట్ర మనసరకును తీర్మానమును సభలో కొందరిచే నామోదించబడెను. మెయిలుపత్రిక.

స్థానిక వార్తలు

శ్రీధరవరత్ స్వభోధినిసభ:—ఈ సభవారి యాజమాన్యముక్రింద ఈనెల 6-న తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీమహాభారతములోని “భాణవన శిపా భ్యానము” 7-న తేదీ శనివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు “యయాసభ” 8-న తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు “జరాసంధవధము” సోమ, మంగళ, బుధవారములలో సాయంకాలము 6 గంటలకు వరుసగా “దిగ్విజయము” “ధర్మరాజ రాజనూయము” “ద్రాపది వస్త్రాపహరణము” అను ఆఱు కాలక్షేపములు బ్రహ్మశ్రీ పండిత టి. లక్ష్మణశాస్త్రిగారిచే సామకావరపేట హిందూ ధర్మాలాభికలు మైస్కూలు భవనమున, జయపడును.

—

ఫోర్టు నెంటు బాట్లింగ్ జెయు. 3-7-1917.

జయంతి రామస్వామి పంతులుగారు గంజాముజిల్లా హుజూరుల్లాపూరు పదవినుండి ఏవనగ్రామ డిప్యూటీ కలెక్టరు పదవిని బడసిరి. వీరు గంజాము జిల్లాలోనే ఎన్నేట్యులాంకు ఆప్ట సంబంధములగు పురుషులు చూచెను.

గోవాకి కన్వెన్యేషన్ డివిజను ఎక్సిక్యూటివు ఇంజనీరు గా నుండిన భాస్కర్ అయ్యగారు గాడి 1-7-1917 వ తేదీ నుండి 6 వారములు ఖిరిలేజి నెలవు యిశ్యుబడినది. వీరి సానుమన ఎవ్వరు భానుగు బాద్మ గారు నియమింప బడిరి. కెప్టెను అలెగ్జాండరు జేమ్సు హచ్చింగ్స్ రసలు; ఎం. పి. ఎం. డి; సి. హెచ్. డి; డి. టి. ఎం. వి. ఎం. ఎస్. గారు ఈనెల 3 వ తేదీ నుండి చెన్నపురి ప్రధాన వైద్యశాల యందు నివాసోద్యోగిగాను వైద్య కళాశాలయందు క్రిమి శాస్త్ర బోధకుడుగను నియమించబడిరి.

మేజరు జేమ్సు జాన్సన్ రామ ఎం. బి. వి. సి. హెచ్. బి. పి. డి. పి. హెచ్. వి. ఎస్. ఎస్. ఎస్. గారు చెన్నపురి ప్రధాన వైద్యశాలయందు సహాయ వైద్యకుగా నియమింప బడిరి.

తాలూకాబోర్డు సభ్యులు

కొత్తకోట రామస్వామిరెడ్డిగారు బిత్తూరు వైద్యశాల రెడ్డి చెన్నారెడ్డిగారు రామబోడి-కడప-ధామల అగ్రుల వాయుడు గారు, క్రీడాకులకు. కొమ్మూరు బ్రహ్మశాస్త్రిగారు, బల్లారి.

జిల్లాబోర్డు ప్రించులూరు నాగప్పగారు, రెడ్లరామన్న గారు, ఆట్టి రామచంద్రరావుగారు, అనంతపురం. రావుబాద్మ సి. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు, వైసువేసిడెంటు బల్లారి డిప్యూటీ బోర్డు.

గంటి వెంకటరావుగారు బి. పి. బి. ఎల్. కాకనాడ. బి. వి. సుబ్బారావుగారు బి. పి. ఎల్. టి. ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు. కే. కుప్పసామయ్యగారు నంద్యాల. కే. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నందికటకురు. కే. వెంకటసుబ్బయ్య గారు కర్నూలు.

విస్సా ఆప్పారావుగారు రాజమండ్రి కళాశాలనుండి అనంతపురము కళాశాల వసాధ్యాయులుగా మార్చబడిరి.

రాజగోపాల తాతాచారిగారిని రాజమండ్రి కళాశాల నుండి రాజమండ్రి ప్రెయినింగు స్కూలుకు మార్చిరి.

గుడ్లపల్లి సాంబమూర్తి గారిని చెన్నపురి రాజధాని కళాశాలనుండి రాజమండ్రి ప్రెయినింగు కళాశాలకుమార్చిరి.

సి.వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు వైవాపేట ప్రెయినింగు పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమించబడిరి.

స్వామి ఇనస్సెక్టరు చిటూరు లక్ష్మీనారాయణ రావు పంతులుగారిని నాగపట్నమునుండి చేరుగుదురు మార్చిరి.

మహమ్మదు సదకు ఆలీ సాహెబు బహదూరు (ఇనస్సెక్టరు) గారిని పంగిన పూడినుండి నాగపట్నము మార్చిరి.

ఎన్నెట్టు ఆర్థుల క్రాంత్యుగారిని (అసిస్టెంటు ఇనస్సెక్టరు) నాగపట్నమునుండి పంగినపూడికి మార్చిరి.

వ్యవసాయము

—

మూ స ప త్రి క.

ఆనేక నూతన క్యరసాయ విషయము లిందు బోధింపబడును. భూముల నెల్లు వారు చేయవలెనో, ఎట్టిపంటల నెల్లు పండింపవలెనో, తోటల నెల్లు వృద్ధిచేయవలెనో, ఎట్టిపంటల కట్టి ఎరువులు వేయవలెనో, చీకల నెల్లు నివారంపవలెనో, యాకార సంఘములని లాభము తెట్టివో మొదలగు ననేక విషయములు దీనివలన తెలియ గలవు. ఇందు బోధింపబడు. క్రొత్తి పద్ధతులు వ్యవసాయాభివృద్ధికి మిగుల దోహదమును. వ్యవసాయదారులకు చాల నుపయోగకరముగ నుండును. ప్రతిమిషమున నుమారు 40 పుటల గ్రంథము పుపబడును చందా సంకల్పము 1-కి 2-0-0.

రావుసాహెబు జి. నారాయణస్వామి నాయుడు గారు డి. రి., వ్యవసాయ పత్రికాధిపతి. విల్లూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తైవమహాసభ

సంస్కృతభాష లేక హూణవిద్య సభ్యునియగు నట్టి గాని వేదాధ్యయనము చేయునట్టి గాని తైవ బ్రాహ్మణ బీదబాలురు పై సభవలన ద్రవ్యసహాయమును పొందగోరునెడల జూలై 15 వ తేది లోపలను కార్యదర్శులలో నొకరికిగాని కోశాధికారికిగాని దరఖాస్తులను పంపుకొన వలయును.

కొంపల్లి కోటిలింగము

కా. నాగేశ్వరరావు

కార్యదర్శులు

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రదేశవార్తలు	2
విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల, రాజ్ కేసు ప్రతిష్ఠాపనములు	3
స్థానిక ప్రభుత్వములు	4
స్థానికవార్తలు	5
ప్రధానవ్యాసము	
సంగ్రామము	6
వార్తలు - వ్యాఖ్యలు	7
విరోధాచారసంగ్రామము	
విశేషతంత్రీవార్తలు	8-9
కృత్వాంతములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	11-12
వైసురు కాసనసభ	13
నిష్పాదావాస కేసులు	14
ఇప్పటికలవరము	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 నవంబరు 4-వ తేది

బుధవారము

సంగ్రామము.

“జెయిల్ న్యూస్” కత్రికోల్ గార్డెనరుగారు వ్రాసినట్లు, యీ సంగ్రామమున సింహము కిటి పై యుద్ధము సలుపుచున్నది. తిరుంగిలము భూభాగమున సంగ్రామ మొనర్చుచున్నది. ఇంగ్లండు నావికా యుద్ధమున అనేక శతాబ్దములనుండియు పేరువడసి, సముద్రాధిపత్యమును హస్తగతము చేసికొనినది. జర్మనీ భూమిపై యుద్ధమున ప్రసిద్ధి చెంది, నలువది సంవత్సరములనుండియు, యూరపున కబళింపవలయునని తయారగుచున్నది. జర్మనీ తన ప్రయత్నబలముచే, తన భాటిని బెర్లిన్, ఫ్రాన్కు, స్విట్జర్, రుమెనియా, మాంటెనెగ్రో, రుష్యా దేశములపై జూపగలిగినది. కాని మిత్ర మండలివారు ప్రయత్నలోపముచే సంగ్రామారంభమున నష్టపడవలసి వచ్చినను, ఇప్పుడు, జర్మనీ యొక్క రహస్యమును తెలిసికొని ప్రతి పూహములను బన్న సమర్థులయిరి. మిత్రమండలి సంగ్రామారంభమున దేశమును బోగొట్టికొని నను, సైన్యమును కాపాడుకొనినారు. జర్మనీ యన్ననో, దేశములను జయించి తన ప్రజలను సంతృప్తిపరచు నుద్దేశముతో, సైన్యముల నసంఖ్యాకములుగ గోల్పోయినది. మొదట జూపిన జాగ్రత్త మిత్రమండలివారి కిప్పు డక్కరకు వచ్చినది. జర్మనీ సైన్యము తగ్గి, యేరంగమునందును అవస్థించినమును జరుగ లేక పోవుట యే గాక జయించిన స్థలములను క్రమక్రమముగ వదిలి వేయచున్నది. ఇంక సంగ్రామపూహముని జర్మను

సేనా నాయకులు భ్రమ పెట్టవచ్చును గాని, సిరిగతులు పూర్తిగా నాలోచించిన కొలదిని, ఆ స్థలములను కాపాడికొన లేకనే యిటుల గావించి రని యెట్టి ముందునైనను గోచరము కాగలదు. తురుష్కులు, సమయానుకూలముగ జర్మనీవారు సాయ మొనర్చలేక పోవుటచే, బాగ్దాదు పత్తన మును బోగొట్టుకొనిరి. ఆసమయముననే ప్రాన్సు దేశములో స్థలమును జర్మనులు వదిలివేయ వలసి వచ్చినది. ఇక జర్మనులు భూమిపై రక్షణ మార్గము నవలంబింపవలసి వచ్చినది. తా మా క్రమించిన ప్రదేశములలో కందకముల బారులను దీర్చి, యాకందకములను రక్షించుకొనుచు, బల వంతము కలిగిన యెడల యాకందకములనుండి వెనుక వరుసలకు బోవుటయే జర్మనుల యుద్ధ తంత్రముయి యున్నది. అందుచే భూమిపై ఆశ లను వదిలి, నీటిపై జర్మనీ యాశలను కేంద్రీక రించుచున్నది. సముద్రముపైని ఎదిర్చి నావికా యుద్ధము సలిపిన ఆంగ్లనౌకాదళ మొక్కటిచేతనే యుపజయము బొందుదునని జర్మనీకి చెలియును. అందుచే బహిరంగ యుద్ధమును మానుకొని, అంతర్గతముల నుపయోగించుచున్నది. అంతర్గతముల నౌకాయుద్ధము నూతనముయినది. అదృశ్య ముగ నుండి, టార్పెడోను వదిలి నౌకా సంహారమును గావించుటయే వీటి కార్య సరణి. ఇట్టి రహస్య యుద్ధముచే కొంతభాదలు గలుగును. కాని యేనుగపై వ్రాలు జోరిగలవలె. విసువును జనింప జేయవచ్చును గాని, శాశ్వతముగ ప్రమాదమును గలిగింపజాలవు. సంగ్రామ నౌకలపై దాడి వెడలుటతో జర్మనీ యాగిన, అందువలన జరుగు ప్రమాద మేమియునులేదు. అంతర్జాతీయ బంధముల నన్నిటిని, ఒక్కసారి తెగ నైచి, న్యాయ మార్గములను అనుసరించుట మానినది. నిరాయుధమగు వర్తక నౌకలను, రోగులను పరిచారికలను గొనిపోవు వైద్యనౌకలను, ముంచుటయే పనిగ బెట్టికొని దుష్కృత్యములకు లోబడినది. అందుచేత వర్తకమునకు నష్టము వాటిల్లు చున్నది. ప్రయాణపు తొందర లభికనుగు చున్నవి. ఎటులైనను మిత్రమండలికి నొత్తిడి గలిగింపవలయునని సముద్రముపై దురాగతములను జర్మనీ యొనరించుచున్నది. ఈ ఒత్తిడిని దొల గించుటకు మిత్రమండలి వారందరును, నూతన ముగ జేరిన యమెరికా వారితో గలసి మార్గముల నన్వేషించు చున్నారు. అందుచేత పరిస్థితు లిప్పుడు విచిత్రముగ మారినవి. సముద్రమును అంతర్గతములను జర్మనులకు శరణ్యము లయి నవి. భూభాగమున సంగ్రామ విజయమునకై మిత్రమండలివారు తమ యావచ్ఛక్తులను విని యోగించుచున్నారు.

స్థానోపత్తనమున ప్రధానమంత్రి యగు లా యుజుజ్జిగా రిచ్చిన యుపన్యాసము యుద్ధము యొక్క నిజస్థితిని వెల్లడించుచున్నది. లాయకు జుజ్జిగారు సత్యమును ప్రకటించుటకై వెనుదీయు వారు గారు. నిజమును మరుగుపఱచుట వారి ప్రకృతిలో లేదు. దేశీయులకు సంగ్రామ స్థితి యొక్క యధార్థమును జెప్పినగాని, యుద్ధవిజయ మునకు ప్రజలు తగు సన్నాహమును గూర్చజాల రని లాయకుజుజ్జిగారి దృఢాభిప్రాయము. రుష్యా లో సంగ్రామమధ్యమున పరివర్తనము జరుగుటచే సంగ్రామ విజయము దూరముగావలసి వచ్చినది. ఆసమయమున అవస్థించినమునకు తగు సన్నా హము సంతరు చ్చిటిపు ప్రాచివాదు ప్రాన్సులో గుడిచ్చిరి. ఒక గ్రామమునుండి వేరొక గ్రామము నకు శత్రువులను బారదోలిరి. ఈతరుణమున

రుష్యా సమయానుకూలముగ తీవ్రమగు యవ స్థానమును తూర్పురంగమున జరిపిన యెడల, జర్మనీ యవజయ మీపాటికి సమకూరెడిది. తల వని తలంపుగ రుష్యాపరివర్తనము సంభవించినది. అందుచే శత్రువులు తూర్పురంగ మున నున్న తమ సైన్యములను గొనివచ్చి, ఆంగ్లదాడి నవగొనిరి. సంగ్రామ భార మంతయు బ్రతును, ప్రాన్సు, ఇటలీ దేశములపై బడినది. వీరు సిద్ధముగ నుండక పోయినచో, రుష్యాదేశము సంగ్రామదావాళమున కాహుతి యయ్యెడిది. కొన్ని మాసములు రుష్యాస్థితి మిత్ర మండలి నాందోళన పరచెను. కాని రుష్యులు తిరిగి సంగ్రామోద్దేశమును మననము జేసికొని, న్యాయమార్గ మవలంబించినారు. జర్మనులతో బ్రత్యేక సంధి జేసికొను భ్రమను విడనాడినారు. బ్రూస్లాఫ్ గారి నాయకత్వముక్రింద, రుష్యులు తమ బలముల సమకూర్చుకొని తిరిగి యవస్థాం దన మారంభించినారు. గెలిషియాలో తూర్పు భాగమునందు యుద్ధము సాగించుచు, శత్రువుల బారద్రోలుచున్నారు. టార్పెడోలుకు పడమర ఇరువదిమైళ్ల దూరముననున్న కోన్స్టాంటిన్ గ్రామ మును ముట్టడించి గ్రామమున కొంత భాగ మాక్ర మించిరి. లెంబర్గు పత్తనమును స్వాధీనము జేసి కొనుటయే రుష్యావారి యాశయము. లెంబర్గు పత్తనము గెలిషియాకు ప్రాణమువంటిది. ఈయత్న ముతో జర్మనీవారు చెప్పుచున్నంత గాకపోయి నను, రుష్యులకు నష్ట మధికముగ నున్నదని రుష్యుల ప్రకటనముల మూలముననే చెలియ గలదు. మహాసంగ్రామమున అవస్థాంధనములో జననష్టము గాకుండుటకు వీలులేదు. ఉత్తరముగ రుష్యాదేశమునందు గూడ, బ్రవేశించుటకు రుష్యులు సిద్ధ మగుచున్నారు. రుష్యులు దేశపు స్వాతంత్ర్య మీ యుద్ధముపై నాధారపడి యున్న దని, సైనికుల కుద్రేకము గలిగింపబడుచున్నది. పశ్చిమరంగమున లెంబర్గు పత్తనమును ఆంగ్లేయులు ముట్టడించు చున్నారు. దాని పతనము రోజులలో నున్నది. ఆకత్తనము స్వాధీనమయిన యెడల జర్మను సైన్యముల రాకపోకల కిబ్బందియగును. ఈనష్టమును గుర్తించియే, జర్మను లెటులయినను ఇందునుగూర్చి సమాధానమును జెప్ప నుద్దేశ ముతో, తమపంక్తి సవరింపవలసివచ్చిన దనియు, బ్రిటిషువారి నష్టములే యెక్కుడుగ నున్నవనియు తుమార్పణముల చెప్ప మొదలిడినారు. ఇందుకు ప్రతిక్రియగ జర్మనులు మూజునదిపై అవస్థాం దన మారంభించి కొలది లాభములను బొందిరి గాని, వాటిని నిలిపికొనుదురను నాశ లేదు. ఈ స్వల్పలాభములను, గోరంతలు కొండంతలు చేసి జర్మనులు తమప్రజల నుత్సాహపరచుచున్నారు. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. అమెరికను సైన్యము ప్రాన్సుదేశమున దిగి రణరంగమునకు వెడలుచున్నది. ప్రజలలో కొంత విశ్వాసమును పురికొల్పినగాని, యుద్ధసమయమున ప్రయోజన ముండదు.

గ్రీసుదేశము తుట్టుతుడుకు మిత్రమండలిలో జేరినది. అలెక్షాండరు ప్రభువునకు, వెనిజులాసు మంత్రికి ఏధెచ్చులో ప్రజలు స్వాగత మొసంగిరి. బ్రిటిషువారి పట్టుదలచేతనే రుష్యులు, గ్రీసు సమస్యలు తృప్తికరముగ బరిష్కరింపబడినవి. దీనిని గ్రహించియే, యొక జర్మనుపత్రిక బ్రిటిషు వారు “జాకబుల్” అను స్థానిక నామమును జూపు చున్నారని ప్రాసినది.

ఇంతవరకును పరిస్థితులు మిత్రమండలి కను కూలముగనే యున్నవి. లాయకు జుజ్జిగారు నడిచి

నటుల అంత్యజయము రువ్వను వరివర్తనముచే దూరమయినను, చేకూరనున్న జయము మాత్రము సంపూర్ణ జయముగ వరిణమించుట నిశ్చయము. కాని కార్యభార మింకను చాల గలదు. జయింపబడిన దేశములను తిరిగి లాగి కొనుట కష్టములతో గూడికొనియున్నది. సంగ్రామాయత్తులై, సర్వస్వము నొడ్డుటకు సిద్ధముగ నున్న జర్మనులను గర్వభంగ మొనరించుటకు కాలము పట్టును. ఇంకను జలాంతగ్రాముల యుపద్రవము పూర్తిగ తొలగింపబడలేదు. ఎట్టి విఘ్నములున్నను, విజయము సమకూడువరకు యద్ధమును జాలింపమని లాయజుబాద్షిగారు వాగ్దానమునుజేసియున్నారు. అందుచే, స్వాతంత్ర్యము నిరంకుశమును రూపుమాపగలదు. ఇదియే ప్రధాన మంత్రి గారి ప్రతిజ్ఞ. ఈ ప్రతిజ్ఞనిర్వాహణము కొరకై, యందరును వేచియున్నారు.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు శాంతిలగుట

పంజాబు ప్రభుత్వమువారి టిపల, లాహోరులో బిసెంటుగారి నిర్బంధ ప్రవాసమును గూర్చి చేసిన సభావ్యవహారమును ప్రచురింపగూడదని, పత్రికాధిపతుల కాజ్ఞానాంకిరని తెలిపియుంటిమి. ఇట్టి కఠినయుత్తరువు నింతవరకును యే ఘానిక ప్రభుత్వమువారును జేసియుండలేదు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు వాడియాగారి యుపన్యాసము నాపియుండిరి. బొంబాయి దొరతనమువారు విసిన చంద్రపాలుగారి నుపన్యాసము లాసగగూడదని యుత్తరు ప్రసంగియుండిరి. అంతియకాని మొక మారు సభల జరుపనిచ్చినపుడు, ఈ వ్యత్యాంతమును ప్రకటింపగూడదని వింతయుత్తరువును బ్రకటించుటకు పంజాబు ప్రభుత్వమువారే ప్రసములని చెప్పవచ్చును. ఇట్టిపనులకై దేశరక్షక శాసనమును బ్రయోగించుట యాశ్చర్యమును బుఁకొల్పక మానదు.

నేటితంత్రీవార్తలలో ఆ యుత్తరువును రద్దు జేసినటుల గాననగును. పంజాబు ప్రభుత్వమువారి పట్టికైనను తిరిగి యోచించి సరియగు మార్గ మవలంబించుట సంతసము. నాగరికతగల దేశము లన్నిటియందును పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు ప్రజలును పాలకులును సమానమగు పట్టుదలను గవవరచెదరు. అంగ్ల దేశమున పత్రికలకు గల గొప్ప పలుకుబడి కిదియే కారణము. నార్త్ క్లిఫ్ గారి యాధిపత్యముక్రింద ప్రచురింపబడుట మున్న, డెయిలీ మెయిల్ మొదలగు పత్రికలే ఇంగ్లండులోని ప్రభుత్వముల మార్పులకు గారణమని తెలిసినచో, పత్రికలకు గల యున్నతస్థానమును గ్రహింపనగును. భారత భూమియందు పత్రికలకు పలుకుబడి చాల తక్కువ. ముద్రాయంత్రణ శాసనముచే, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము నామానశిష్టమయినది. కొంచె మేదైనను మిగిలి నను దేశరక్షక శాసనప్రయోగముచే, పత్రికా స్వరహణము చాల దుర్భరమగును. అందువలన పంజాబు దొరతనమువారు తమ యుత్తరువును రద్దుజేసికొనుట సమంజసము. ఇతర ఘానిక ప్రభుత్వములవారు గూడ దేశరక్షక శాసనము క్రింద తాము గావించిన యుత్తరువుల న్యాయమును తిరిగి పరిశీలించి, శాంతిపథముల బూన ప్రార్థించుచున్నాము.

నారోజిగారి ప్రతిభ.

దాదాభాయి నారోజిగారిపై భారతీయుల కెల్లరకు నెట్టి గౌరవము గలదో పత్రికా ముఖమున వెల్లడి యయినది. బొంబాయి గవర్నరు

గారు మొదలగు రాష్ట్రపాలకులు గూడ తమ విచారమును దెలిపిరి. అందను నగరమున వార్తా పత్రికలన్నియు దుఃఖసూచకముల గనుపరచినవి.

ప్రపంచమంతయు నారోజి గుణగణముల గొనియాడుచుండ, పార్సీ మతస్థులకు వారి యెడ సహజముగ నుండు భక్తి విశ్వాసము లూహించ నశక్యము. పార్సీ మతస్థులు తమ ప్రార్థనలలో తమ ఋషుల గూర్చి ప్రోత్రపాత మొనర్తురు. అట్టి గౌరవమునే దాదాభాయిగారికిజూపింపనుద్దేశించి, వారిని పార్సీవారి మహర్షి గణములలో జేర్చి, వారికి గూడ ప్రార్థనలు సలుపుటకు నిశ్చయించినారు. దేశమున కత్యంతసేవ జేసి, ధన్యతజేందిన దాదాభాయి నారోజిగారిని పార్సీవారే గాక, యన్ని మతములను వారును మహర్షిగ బూజించుట విధానకము. ఏదేశీయులు తమ వీరుల పూజను గావించుకో, వారు ధన్యులు.

నిర్బంధపు యుత్తరువు లాగుట లేదు.

మూడవతేది సాయంకాలము ఢిల్లీ పౌరులు, బిసెంటు, వాడియా, అరండేలుగార్ల ప్రవాసమును గూర్చి యసమ్మతిని దెలుపుటకై, సభ జేయ నుద్ద్యమించగ, అక్కడి ప్రధాన కమిషనరుగ రాసభలు జరుపకూడదని శాసించి రట! ఈ యుత్తరువును దేశరక్షక శాసనము 5-వ క్లౌజుక్రింద బంపించిరట. దేశరక్షక శాసన ప్రయోగ మెట్టి పరిణామమును జెందుచున్నది!

వ్యత్యాంతములు

రాజ విఘ్నలమహారాజుగారు బెంగళూరునకు వచ్చి మైసూరు యువరాజుగారి కతిథులై యున్నారు.

మధ్యప్రదేశములకు చికిత్సచేయు వైద్యశాలలు నెల్లూరు, కడప, బళ్లారి జిల్లాలయందు కొద్దిరోజులలో తెరవబడును.

రాజపుత్త మంగళవారమున వంగ రాష్ట్ర శాసనసభ సమావేశమగును. వర్తమాన వ్యవస్థనుగూర్చి రోనల్డు కే. ప్రభువు సభయందు ప్రవర్తించునని తెలియవచ్చినది— బంగారీ పత్రిక.

ప్రకటన మాల్యము నిమిత్తము బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాధిపతులపై తేబడిన అభియోగమును బొంబాయి ఉన్నత న్యాయస్థానమందున్న న్యాయమూర్తులందరు విచారించి గ్రోస్సి జేసిరి.

క్లిక్లేఫులయిన డాక్టరు దాదాభాయి నారోజిగారి యువల గౌరవమాదకముగా గవదిన సోమవారము రోజున బొంబాయి నగరమున పాఠశాలలు, కళాశాలలు, ఆంగ్ల పాఠశాలలు మొదలగునవి మూయబడెను.

పాను దేశమునండి కాగితములను స్వీకృతండుకు పంపినచో నవి శత్రువులకు చేరును. వారు వానితో ప్రేలుకుసాను గ్రులకు చేసెదరుగాన నట్లెరుమతి చేయవలదని జపానుకొరతనమువారు శాసించిరి.

బర్మా యుద్ధమునపు లాటరు మొన్నటిదినమున ముగిసినది. యా 850000 లు బహుమతులుగా నియోజితును. అందు మొదటి బహుమతి 150000 రూపాలు గాక ఇంకను 85 బహుమతులు గలవు.

“పూడెంట్లు బుకసాపు” :— చెన్నపురి ఎస్టేబ్లిమెంట్ 19-వ గృహమున విద్యార్థుల యుపయోగముకొరకు “పూడెంట్లు మ్యూజియం ఎండు బుకసాపు” అనుపేరన నొక గ్రంథ విక్రయస్థానమేర్పరచబడినది.

హోక్స్టింగుగారికి అధికారము వచ్చినచో నెవమదక ఏరియు వాట్లెట్టాలను. అధికారమార్పులన చినావారికి విచేతములతో సంబంధము చెడజాలదని లండనులోనున్న కొంతమంది చినాదేశప్రముఖులు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

కలకత్తాలో బారంగికోడ్డునై గుజ్జపుబండితో కుట్టు సరిగారు పోవుచుండగ గుజ్జము కల్లములు తెగి గుఱము దాడున పారిపోసాగెను. ఆమెబండినుండి బయటకుదుముకుటలో కాళ్లకు గొన్ని గాయములుతగినవి. ఆమెను భక్త వైద్యశాలకు కొనిపోయెను.

జాను నెల 30-వ తేదీ శనివారమునము 9 గంటలకు కొన్ని యాంగ్ల సేవన్ స్టేషనుల నడుమ నడచుచున్న రైలుబండిలో 5 బండ్లు రైలుకమ్ముల విడదముడి తప్పి క్రింద బడినవి. ఈ రైలుబండిలోని ప్రయాణికులను సెకొక బండిలోనికి మార్చిరి.

శ్రీలను మన వైద్యశాలలయందు డాక్టర్లుగ నియమించి, పురుషులను యుద్ధపు డాక్టర్లుగ పంప నిండియా దొరతనమువారు యోచించుచుండిరి. కనుక నుద్యోగమున జొరకొన నిచ్చగలిగిన శ్రీలు దరఖాస్తుల సంపుకొనవలసినదని ప్రకటింపబడెను. హిందేశ వైద్యశాఖావ్యయన తక్కువక మగు కమిషను ఉద్యోగముబడదు 200 మంది దరఖాస్తుల సంపింట్లు తెలియవచ్చినది—పయ్యోనరు.

అర్రాలో నొక వంగ దేశీయుడగు న్యాయవాది తల్లి చనిపోయెను. ఆమెకు వయసు 84 ఏండ్లు. ఆమెకు ఇరువురు పుత్రులును 6 గురు పుత్రికలును 28 గురు మనమలును 14 గురు మనుమరాండ్రును 20 మంది మనిమసుములును 18 మంది మనిమనుమరాండ్రును ఇద్దరు ఇని మనుమలును 1 ఇనిమనుమరాణును గలరు. ఈమె చాల నదృష్టవంతురాలని అవ్వకేటా పత్రిక వ్రాసినది.

దొరతనమువారి సంవత్సరము విద్యాభివృద్ధియయి యా క్రింది తరెసేటప్రకారము భనము సుసంగిరి. శ్రీకాకుళము తాళూకా బోర్డు 3000; నెల్లూరు మ్యూనిసిపాలిటీ 2000; విశాఖపట్టణము మ్యూనిసిపాలిటీ 4000; గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీ 2000; తిరుపతి మ్యూనిసిపాలిటీ 2850; రాజధానియందు విద్యాభివృద్ధికి వ్యయపరచుటకు దొరతనమువారి సంపాదన 82747 రూపాయలలోను తెనుగు జిల్లాలయందు 17450 రూపాయలు మాత్రమే వ్యయపరచబడినవి.

శ్రీ. రాజా కోమలేశ్వరీ ప్రసాదసింగు (మాంజురు) గారు వీరూరు ఒరిస్సా పరిశోధక సంఘమువారికి రూ 5000 లను సలహాకైపుస్తకముల పరిశోధనము నిమిత్తము ఇచ్చిరి. జగన్నాథమునం దొక్క చోటయే తాళపుత్ర గ్రంథములు 20 లక్షలకు తక్కువకాకుండా దొరకెక్కు తెలియుచున్నది. మాంజురు రాజుగారి పద్ధతి నితరులు కూడా నవలంబించి నచో హిందూదేశపు పూర్వచరిత్రకు తగినన్ని యంత్రములు కొనుగతు.

ఈ క్షేత్ర హిందూస్థానము:— అలహాబాదు మెయిర్ సెంట్రల్ కళాశాలకు ప్రిన్సిపలుగానుండిన చాప్మన్ ఎర్ నెల్సు బాప్టిస్ట్ గారు గత గురువారమునా దుదయమున వైనితానందు పరలోకగతుడైరి. ఈయన 1872వ సంవత్సరమున జన్మించిరి. రికరెండు బాప్టిస్ట్, డి. డి. గారు వీరజనులు. ఇతరునాటింగుహామనందు జన్మించి లీక్షా ఆక్స్ ఫర్డులందు విద్యాభ్యాస మొనరించె. ఈయన మెయిర్ కళాశాలలో 1895 సంవత్సరమున నుపాధ్యాయుడుగా చేసి 1914 సంవత్సరమున నా కళాశాలాధికారి యయ్యెను.

హిందూ దేశమునందు రాజభక్తితో బని చేయుచున్న కోట్లకొలది భారతీయులు ఇటుమిదట సామ్రాజ్యవాదులకు తాము సోదరులమని భావించుకొనదగినదే కాని పాలికులమని భావించబడదని ప్రధానమంత్రి లాయకు బాద్షిగారు నడివిరి. ఇట్టి ప్రకటనములను వాగ్దానములగ నుపయోగించుచు సాధింపదగిన కార్యములను సాధించుటకు భారతీయులు ప్రయత్నములను గావించెదరను సంగతి ప్రభువులకు దెలిసినచో ఇటువైని ఇండియాదేశపు రాజ్యాధిపయములకు గురించి ప్రసంగించునపుడు వారిట్లు పలుకరని ఇంగ్లీషువన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రీయ దేశీయపక్ష సంఘమువారు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు అనిబిసెంటు, అరండేలు, వాడియాగార్లను నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచుట తేలవ నున్యాయమని ఖండించును హోముయూలు సంఘమువారి లోపాటు ఒక సభను జేసిరి. దీని కధ్యక్షుడు మా. ఎం. వి. భోస్లేగారు.

బిరోపామహాసంగ్రహము

జర్మనీకి విదేశములనుండి సామగ్రిలు చేరురీతి

కెనడా జూలై 1:—పెమ్మభక్తప్రభువుగారు మాడ్డె

ర న్యాయాది అవస్థలను ప్రధమ విజయము

గ్రామీణల చూడక ప్రభుత్వ విశ్వాస ప్రకటనము.

(రైటరు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

ఆర్మ్యుభక్తప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి గారిని గౌరవించుట.

లండను, జూలై 1:—పెమ్మభక్తప్రభువుగారు మాడ్డె లను కారేజి గౌరవనీయులుగ నెక్కొనబడిరి.

క్రాంతికార్యదర్శి నియమకము

లండను, జూలై 2:—మాండ్లరుయొక్క ఈశాన్య భాగ కార్యకర్తలనిధి జి. ఆర్. క్రెన్షెసు గారు ఆహ్వానించి వర్గ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

నిజమైన యువాయము.

లండను, జూలై 2:—పేండ్లిల్లు బ్లాడుప్రతికా లండను విలేజులలో కొకడు డబ్లి ప్రభువుగారిని సందర్శింప వారతనితో నిట్లనిరి. మేము పెట్టెట్టునుకు మీదికిపోవ నుద్దేశించలేదు. ఆసంగతియే మాకెఱుక లేదు. ఈతంత్రము జర్మనీవారివలననే జరిగినట్లు దచ్చివారు నిశ్చయముగ తెలిసి కొనవలసియున్నది. ఎల్లకాలమును హాలెండువారి తాటస్థ్య మును జర్మనులు మన్నించురాయను సంగతి మీలో మీరే యాలోచించుకొనవలెను. ఆ తాటస్థ్యమును హాలెండువారు విడచిపెట్టు నట్టి కార్యముల మీమేమియు సేనవచ్చును. సముద్రము మీదనుండి యే యుద్ధమును వారు శంకింప నక్కర లేదు. రాజకీయనియమములలో గ్రేటుబ్రిటనునకు హాలెండుపై నిండుకయు గోపములేదు.

క్రాంతికి ఆర్థికవ్యవస్థ.

లండను, జూలై 2:—బోన్స్టాగారి యువన్యాసాంత గము నేటిదినమున ప్రజల మందలములో ఆర్థిక చట్టమునందు కొన్ని పనుల ఒక పట్టిగునుండి 8 పెన్సెలకు తగ్గింపవల యునని నవరణగాగా అడిగిలుకాదని యందు ఊహించి పలికిరి. యుద్ధమునకు ప్రావీణ్యమున అన్యమార్గముల విధించిన పన్నులవలన 690 లక్షల పౌనులు సమకూడెను. గత సంవత్సరము 1,100 పౌనులు సమకూడెను. ప్రత్యక్ష ముగ విధింపబడు పన్నుల మూలమున యుద్ధమునకు పూర్వ వత్సరమున 930లక్షల పౌనులును, గతసంవత్సరమున 4660 లక్ష ల పౌనులును సమకూడెను. కొన్ని ఆవశ్యకవస్తువుల ఖరీదు లను హెచ్చింపకుండ తగు మాత్రమైన ధరలే యవ్వలకు న్నట్లుల దొరతనమువారు చూచెదరని లాయడు జార్జి గారు చెప్పియుండిరి. అట్లు ఆహారసామగ్రిలో ప్రైవేట్ కలిగిన నష్టము మరియొక మార్గమున నది చేతనైతేవరకు నష్టపరి హారమును చేసికొనుట న్యాయము.

పొగాకు ధన్నును తగ్గించుట

లండను, జూలై 2:—పొగాకుమీద నధికము చేయ బడినపన్ను జూలై 16వ తేదీ నుండియు సంగోరునకు తగ్గింప బడునని బోన్స్టాగారు పలికిరి.

జర్మనులు, ప్రధానమంత్రిగారి యువన్యాసము.

లండను, జూలై 2:—గ్లాసుగోలో ప్రధానమంత్రి లాయడు జార్జి గారిని యువన్యాసమున గ్రేటుబ్రిటను జర్మనీని ధ్వంసము చేయ కంకణము కట్టుకొనినదను విపరీతా గ్ధములును అనేక జర్మను ప్రతికలు ప్రచురించుచున్నవి. వలస దేశములను గూర్చి ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిన పలుకులలో జర్మనీ వాని మరల నెన్నటికిని పొందకూడదను అగ్ధమున్నదని వారు పలుకుచున్నారు. కోల్పోను గట్టు ఈకారణముల జూపుచు మనమింక నెన్ని కష్టములకైన నోర్చి జయమును చేకొనవలెనని జర్మనులకు బోధించుచున్నది.

అలస్టాండియా, జూలై 3:—దుదిమారకము మరల ప్రారంభమయ్యెను. గాని ఆయుధము మాత్రమేకపక్షము దిన ములవర కాపిచేయబడును.

కెనడా

కెనడా సంతోషము.

లండను, జూలై 2:—జార్జి సార్వభౌముడు కెనడా గవర్నరు జనరలు గారికిటుల తంతినిచ్చిరి.—రాణీ సహితముగ నేడు మేము వెట్టుమినిష్టరు ఏలీజ్ కెనడా గౌరవాన్ధ మేలెం చుట కెంతయు సంతసించు చున్నాము. కెనడాతో పాటుగ నీ యుత్సవమును జేయుటయందు మేము మనఃపూర్తిగ నేటి భవించుచున్నాము.” లాయడు జార్జి, 47 వాల్టరులెగు కన్నాటు ప్రభువు, లాన్సెట్ నీ ప్రభు, ఆప్టేలియా ప్రభా ప్రభుత్వము వారు గ్రే ప్రభువు మొదలగు వారందరు గూడ నట్టి తంత్రీవాత్సల నే యింపిరి.

ఆఫ్రికా

నయాగరా నదిలో సుడిగుండము.

టోరంటో, జూలై 2:—లోడ్ల కొట్టుకొను పోవుటచే ఒక మోటారు బండికొకటి నయాగరానదిలో పడి సుడిగుండము లో కొట్టుకొనిపోయినది. 27 గురు మునిగి పోయిరి. 40 మం దికి గాయములు తగిలినవి.

ఫ్రాన్సు

ఇటీవలి బ్రిటిషు ప్రకటనము.

లండను, జూలై 2:—జనరలు హేగుగారు నేటి సాయంత్రమున నిట్లు చెప్పిరి:—హాగ్ కొద్దనకు తూర్పు భాగమును మేము విజయవంతముగ ననేక దాడుల సలిపితిమి లూసునకు తూర్పుభాగమునందలి మాకందకములను శత్రువులు పట్టుకొనిరి గాని మరల వారిని తరిమి వైచితిమి.

పరాసువారి ఇటీవలి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 2:—పరాసువారు నేటివిధ్యాన్నా మిట్లు ప్రకటించిరి:—పెన్నీ ప్రదేశమందు ఇరపాక్షితులు ఖిరంగులతో అతిదారుణముగ పోరిరి. రస్తాదగ్గర నిన్నటి సాయంత్రము మేము తీవ్రముగ ప్రతియుద్ధము సల్పి నిన్నటితో జూన జర్మనులు ఆక్రమించుకొనిన కందకముల వెనుకకు శత్రు వులు బాదవోలితిమి. మా స్వాధీనమైన స్థానములన్నియు పేను గులతో నిండియున్నవి. దానంతటి శత్రువుల కపారనష్టము కలిగినదని తెలియుచున్నది.

జర్మనుల యాతురత.

లండను, జూలై 2:—లెన్సుప్రాంతములో బ్రిటిషువారు సంపాదించుచున్న ప్రతియుధుగు భూమియు జర్మనుల కెంత యో సంతాపమును గలిగించుచున్నది. ఈ ప్రదేశమున మొక యడుగు స్థలము పోవుటన్న జర్మనుల కొక ప్రాణముపోయి నట్లే యుండును. ఆపంక్తిని మరల స్వీకరించినటులను, జర్మను ఖిరంగులు బ్రిటిషువారికి విశేషనష్ట మొనర్చుచున్నటులను జర్మనువైనికాధికారులు ప్రకటింపవలసి వచ్చుటయే ఈ సంగ తిని దృఢపరచు చున్నది.

లెన్సు యుద్ధము.

లండను, జూలై 2:—జనరలు సర్ హెనరీ సింక్లరు హా గ్గి గారి యధికారముననున్న ప్రధమవైస్యమే క్రమక్రమమున

లెన్సు ముఖ్యప్రదేశమునంతటి నాక్రమించుచున్నది. జనరలు హాగ్గి గారు, బ్రిటెన్కుగ్గులుగ కింబట్టిని విడపించుట యందును, పార్డి బర్గు, పాప్లగ్గోవు, జాండునదులవద్ద జరిగిన యుద్ధములం దును పనిచేసి యుండెను.

జర్మను అవస్థలను.

లండను, జూలై 2:—పరాసు ప్రధానకార్యాలయము వద్దనున్న బైటరు విలేజుకు డిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—చెవిన్ డెడెయ్యి, మ్యూజా దక్షిణ తీరములందు శత్రువు లొక స్థితిముగ యవస్థలను ప్రారంభించుట చూడ జర్మను దొరతనమువారేమియో తాత్కాలిక స్థానిక విజయ ముల గొన్నిటి విస్తరించి బ్రిటిషు పరాసు వారల నోడించితి మని ప్రగల్భముగ జాటుకొను నిమిత్తము విశేషముగ వాంఛించుచున్నారని వినితము. ప్లాండర్సులో గలిగిన బ్రిటిషు విజయముల కేదియో యొకరీతి సమాధానముల జర్మను పత్రికలు ప్రచురించు సమయమున ఇంక నధిక సమాధానము గావలసియున్నదను సంగతి నెఱిగి, ఆపట్టడే అమెరికను పటాలములు పరాసుదేశమున బ్రవేశించినవను వా ర్త దేశమునందంతట గగ్గోలుపుట్టించునని గూడ యెఱిగి వీని నన్నిటికి తగిన సమాధానము కొఱుకు వారిట్టి యాకస్మికదాడి నొనరించిరి. అంతకుపైను యాకస్మికచలనమునకు చేల్చు కారణమున్నటుల దోచదు. మాగోము కేర్నీలలో శత్రువులు విజయ మొందినయెడల విశేషస్థానికలాభముల సొందుదురనుట వాస్తవ ము. అందు చెందవస్థలములలో వారు విజయమొందిన నెక్కుడు లాభముసొందగలరు. నేటిదినమున నెంతయో కష్టముమీద శత్రువులు డ్రాగన్నడెనున కొక మైలుదూరమున నొక కొండ శిఖరము నాక్రమించుకొనిరి. కాని అట్టి లాభముల నెవ్వరా సింపిన వారే పొందవచ్చును. అందువలన నష్టముగాని లాభము గాని విశేషముగ నుండదు.

తీవ్రముగు ఫిరంగియుద్ధము.

లండను, జూలై 3:—నిన్నరాత్రి పరాసువారిటుల ప్రకటించిరి: సెర్క్వి పశ్చిమ తూర్పుభాగములందు దినమం తయు తీవ్రముగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ఉభయపక్షముల వారును మహాదారుణముగ పోరాడిరి కాని పదాతి దళయుద్ధ ము మాత్ర మువంతయు జరుగలేదు.

రుష్యా

రుష్యును మహావిజయము.

అధికార విశ్ములు.

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 2:—క్రాంతికా శత్రువులమీద నలిపిన రుష్యును యవస్థలను గూర్చి అధికారు లిట్లు తెలుపుచున్నారు.—పైనిక పటాలమునందలి కొంతభాగము ను స్పెన్లండు కాభానైస్యమును గలసికొని యక్ష్మిత్రుత్వమున నున్న రెండు కందకపంక్తుల నెదిరించిరి. పిమ్మట శత్రువుల ప్రతి యుద్ధముల వివారించిరి. కొన్ని పటాలములు విశే షముగ బాధనొందెను. అందు ఉద్యోగక్షులబాధ యపరిమిత ము. ఈముఖ్య ప్రదేశముయొక్క తక్కిన భాగములందు ఫిరంగి దళము శత్రుకందకము లనురుమాడుచుండెను. శత్రువులు గూడ తీవ్రముగ ప్రత్యుత్తర మొసగుచుండిరి. మాపైని భాగము పోరాడుటోట, అనగా కొనియక్ష్మికి తూర్పున క్రీడినియా గోరాశిఖరప్రాంతమునందలి శత్రుకందకముల నన్ని యు వారు పట్టుకొనిరి. ఆకందముల గాపాడుకొనుటకు జర్మ నులు విశ్వప్రయత్న మొనరించిరి. కొనియక్ష్మిగూని, దానికి పశ్చిమమునందు అడవిని కొర్కునరకును, కొనియక్ష్మికి దక్షిణముననున్న శత్రుకందకముల నన్నిటిని గూడ మావారా క్రమించు కొనిరి అనేకభైరులును, మరఫిరంగులును పట్టువ డెను. వారి మొత్త మింకను తెలియలేదు. స్కిల్బాలిన్సు గ్రా మ ప్రాంతముల బట్టుకొనిన పిమ్మట, త్విస్సాను యడవియం దలి శత్రువుల కందకముల మూడింటి నాక్రమించి ఆ యడవి ఉత్తరభాగమున దురుప్రవేశమును విస్తరించు కొని యు చట దృఢ ముగ విడిచిరి. బ్రి జి జా నీ యడవిని శత్రువులు ఘోరముగ ముట్టడించుచున్నారు. దానిని మే మెదిరించుచున్నాము. ఒక పదాతివైనికదళము జోహ్నా కీకి వాయవ్యమున నుండు శత్రుకందక పంక్తుల రెండింటిని పట్టుకొనిరి. పోటోటకీకి దక్షిణమున సిచేరియను వైనికదళము వారు రెండు శత్రుకందక పంక్తుల పట్టుకొనిరి. మిచ్చిస్సో కాగ్నోయమున నున్న శత్రుకందక ప్రధమపంక్తిని పూర్తిగను ద్వితీయ, తృతీయ పంక్తులలో కొంతభాగమును మరికొందఱు వైనికులు వశపరచుకొనిరి.

మరికొన్ని విజయములు

లండన్, జూలై 2:—రువ్వను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. నేటిదినిపు యుద్ధానంతరము మేము కోనియక్కి పురము సెరించి కోనియక్కి గడ్డవరకు పోతిమి. 85617 గురు మైడిలను తుపాకులను పట్టుకొంటిమి. ఇన్వెంటరీలను పట్టుకొనబడినద్రీజకెన్ వైశ్యవర్గమును గూడ మే మెదిర్చితిమి. జన్మమును, తురుష్కులను నిరంతరము మారుచు దృఢముగ గాదుచుండినచో ప్రదేశము నాక్రమించితిమి. ఈ రంగమున నిన్నటిదిని మేము 9 గురు ఉద్యోగములను 1,700 వైనికులను పట్టుకొంటిమి. వెండిజకాను శిశువును తురుష్కులు వెనుకకు మరలుచున్నారు. వారిని వెబడించుచు మానేసలు చెరిపారు చున్నవని కుత్సకముననున్న ఎంగిజ్ఞాను పట్టుకొనిరి. డెరి బాగు సరస్సున కాన్సియమున నున్న కలామిరివానును గూడ మే మా క్రమించితిమి. ఒక రువ్వను కనాము శత్రువులయలమిద 650 పానుల బరువుగల బాంబుల విసరెను. ఆవిమానము వరుసగ అయిదు శత్రువైమానిక యుద్ధముల ప్రతిఫలించెను. అంతోక మారు ఎనిమిది శత్రువిమానములతో సెంటరిగ పోరాడెను. ఆవిమానాధ్యక్షునకు దెబ్బలు తగిలెను. కాని విమానము బయ ప్రదముగ మరలినట్టెను.

రువ్వనుల విజృంభణము.

లండన్, జూలై 2:—రువ్వను అధికారులిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. బిద్దునవద్ద ననేక యుద్ధముల పరంపరలుగ జేయవలయునని తురుష్కు లాలోచించిరి. మేము వారల నెక్కికి వాయవ్యదిశ వెంబడించి చెరిపారుచున్నవని చెబితిమి. వెండిజవాను బాటను సందక్షించుచున్న శత్రువుల దాకితిమి.

వైనికుల పురికొల్పుట.

వైట్ గ్రాడు, జూలై 2:—పశ్చిమరంగ సర్వవైశ్యాధికారి యుక్తతనము ప్రకటించెను:—“వైశ్యతి భాగమందలి వైశ్యులు శత్రువులతోడించి వారిపండ్లలోనికి జొచ్చుకొని పోయెను. స్పష్టమైన యుద్ధమారంభమయ్యెను. ఇంక ఏమిద రువ్వనులఅదృష్టమును స్వేచ్ఛము నాధోపడియున్నవి. నైఋతిరంగముననున్న మన సోదరులు విజయవంతముగ విడిదికి బోవుచు మన సహాయము నపేక్షించుచున్నారు. వారిని మనము మోసపుచ్చరము. శత్రువు మనతోనిదెబ్బ ప్రభావము నెలుగవలయును. పశ్చిమరంగముననున్న వైనికులందరును తమయావచ్చుకొని నుపయోగించి జయమును జేకొనెదరు గాక యని నేను కోరుచున్నాను తమన్న రువ్వ ప్రజలందరి స్వేచ్ఛా మర్యాదల నును గాపాడెదమని మనలో వాయించిన విశ్వాసమునకు పోని వాటిల్లి వారందఱు మనల కేమింతురు.”

రువ్వను అవస్థలందనము.

వైట్ గ్రాడు, జూలై 2:—వైశ్యతి రంగమున రువ్వను అవస్థలందనము చాల అనకూలముగ వెంబోందుచున్నదని దొరతనమువారికి తెలియవచ్చెను.

అమెరికా

10,000 ఆకాశ విమానములు; యుద్ధాంతము, న్యూయార్కు, జూలై 2:—అర్బున్లైట్లుగారు ఒకానొక సందర్భమున నిట్లు చెప్పిరి. పనిజేల ఆకాశవిమానములతో యుద్ధమును పని వాములలో పూర్తి చేయవచ్చును. ఒక మరళిరంగితో సెకవైమానికు డొక ఆకాశవిమానమున నుండవలెను. అట్టి విమానముల ననేకము సిద్ధపరుపవలయును.

తట్టసలు; జర్మనీ సరఫరా.

వాషింగ్టన్, జూలై 2:—ఎగురుతులంపుటలో అమెరికా వారు ప్రదేశము నిలిగించుకొనవలయునను నుద్దేశముతో జర్మనీకేళమునకు హాండు, స్కాండినేవియాలకుండి యాహార సామగ్రి ఎగురుతి యగుచున్న సంగతి నిదర్శనముతో గనబరచిరి. 70 లక్షల వైనికులకు, అనగా జర్మను వైనికుల కంటికిని సరిపోవునంతటి క్రొవ్వు పదార్థములు జర్మనీ కుగురుతి యగుచున్నవి.

నవ్వుపరిహారమును కోరుట.

బూనస్యెస్, జూలై 1:—అర్జంటైను ప్రభుత్వమువారి నాకలను (ఒకీనా, టోరో) అంతర్జాములచే ముంచినందుకు అర్జంటైను దొరతనమువారు జర్మనులను నవ్వుపరిహార మీయవలెనని కోరుచున్నారు.

గ్రీసు

వైనికులందఱును ప్రమాణము చేయుట
వైట్స్, జూలై 2:—క్రిటనుపటాల సహితముగ గ్రీకు వైశ్యులు లన్నియు వైనికపర్యటనమున ఆలెజ్జాండరు రాజు గారి యెడల తమకు పూర్వభక్తి యున్నటుల ప్రమాణము గావించిరి. వెనిజలాసుగారి రాకను వారెంతయో యుల్సాహముతో నాదరించిరి. వారి రాజభక్తికి వెనిజలాసుగారు వంద నము లర్పించిరి. సలోనికాలాని దళములుగూడ రాజభక్తి ప్రమాణము వైశ్యునినవి. జనరలు పాపొలాసుగారు ఫించినీ వారలలో తమ్ము చేర్చుకొంటిరి.

ఈజిప్టు

వెలెస్టెను యుద్ధము.
పయోనిరు పత్రికయొక్క కెయిరోలేఖకుడు మే 21 వ తేదీ నిట్లు వ్రాసెను:—క్రిందటివారము దక్షిణ వెలెస్టెను లో మా పర్యవైశ్యులు విశేషముగ విజృంభించినవి. తురుష్కుల ఆయోమాగ్ధమును విశేషముగను విభ్వంస మొనరించెను. మేము వెలెస్టెనులోని జొచ్చుటవలన నచటి తురుష్కు లిదివరలో పట్టుకొని యున్న పండ్లని విడిచిపోవలసిన వారైరి. అందుచే వారు ఎల్. జాబా, కెసేయిమాలకు మధ్య నున్న రెయిలు మార్గమును భ్వంసము చేయవలసిన వారైరి. అయినను శత్రువులు బీరసాహాయము, ఎల్జాబాకు ను మధ్య నుండు రెయిల్వేమార్గమును దృఢవంతముగ జేసుకొనిరి. అందువలన వారు సులభముగ మాకుడిప్రక్క వైశ్యుల బెడరింపగలుగుచుండిరి. ఈభాగమును శత్రువులనుండి యెట్లయినను గ్రహించుటకు నిశ్చయింపబడి 22వ తేదీని రెండు అత్యవధిగములు ముందుగా నేర్పరుపబడిగ ప్రకారము రెండు ముఖ్యప్రదేశములకు మరునాటి యుద్ధమును సరికిబోయియుండెను. ఎల్జాబాకు తరమున నుండు రెయిలుమార్గమునుపాకు చేయుట కొకటియు అర్జంటైన్ దక్షిణముననుండు మార్గమునంత యుపాకు చేయుట కింకొటియు నియమింపబడెను. ఆ రెండు దళములవారును తమ పనిని మిక్కిలి తృప్తి కరముగ నిర్వహించెను. ఈ రెండు దళములును భ్వంసము చేసిన రెండు భాగముల మధ్య మాత్ర మింక కొంతదూరమువరకు రెయిలురోడ్డు నిలచియున్నది. ఈ ప్రకారము పట్టణ మన్ని ప్రక్కల నుండియు రెయిల్వేమార్గవిరళితముగ జేయబడెను. తురుష్కుల కి సంగతి ఇంచు కయు తెలియ నందున వారెద్దుత పరకతుల యుద్ధ మే యొనర్పలేకుండిరి. చివ్చిన్న రెయిల్వేపటాలము లన్నియు వెంటనే యెదిరింపబడెను. వారిలో ననేకులు మృతిజెందిరి. మరికొంతమంది పట్టువడిరి. నవ్వుమేమియు లేకనే ఆరెండు యాభైకదళములును స్వస్థానముల జేరినవి. రెండురాత్రులలో నవి 70 వైట్ల ప్రదేశమును తిరుగుచు పలు భ్వంసముచేయుటయు, శత్రుసన్నాహముల పరిశోధించుటయు జేసెను. ఇది మిక్కిలి ప్రయోజనకారి యగు నుపక్రమము. తుడివైపునుండి మన దళముల కేయపాయమును లేకుండజేయుటయే గాక భావికాలమున మన ప్రయత్నములు ఫలవంతము లగుటకు గూడ నీయుపక్రమము తోడ్పడగలదు.

జర్మనీ

జర్మను ప్రతిక్రియలు.
ఆమ్స్టర్డము, జూలై 2:—బ్రెస్లెనుండి అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. యుద్ధముఖ మెలుగుని టెబోరా యందలి జర్మనుల పరాకువారు నిశ్చంపవాసక్షి పాల్సేయుట వలన జర్మనులు 20 చుండి టెబ్లియనుల పట్టుకొనిరి.

జర్మనీలో చర్మముల కలపు.

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 2:—చర్మములు చాలకుండుట వలన విద్యార్థు లందఱిని పోస్టులేకయే బడులకు రావలసినదని యుక్తతన ప్రయవలసినదని ఉపాధ్యాయు లందఱుకును జర్మను దొరతనమువారు నొత్తువుల నంపిరి.

రువ్వను యుద్ధముల నుపసంహరించుట.

లండన్, జూలై 1:—జర్మనుఅధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—వైప్రపాకు మీరిభాగమునకును స్టాటాలిపా పశ్చిమతీరమునకును మధ్య రువ్వనులుచేసిన పదాతిదళ మే ముపసంహరించి మరల తిరిమివైచితిమి.

దాడి విఫలము కాలేదు.

లండన్, జూలై 1:—జర్మను లిట్లుప్రకటించుచున్నారు. నిన్న ప్రకటించినటుల రువ్వనుదాడులు పరాభూతములు కాలేదు. కోనిక్ సమీపమున స్టాటాలిపా, వారజాకోలకు మధ్య జరిగిన యుద్ధములు నలి దారుణముగ జరిగెను.

గ్రీసుమంత్రులు జర్మనులనుండి రాధారీ చీట్లును తీసికొనుట.

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 2:—మిత్రమండలివారికిని గ్రీసు వారికిని అన్వేష్యమైతి అలవడినది. గ్రీకు పటాలములు మిత్ర మండలివారితరపున బాల్కను రంగమున పోరుచున్నవి. అద్దానంజేని జర్మను ప్రభుత్వమువారికిని గ్రీకుదొరతనము వారికిని మైత్రి యలవడుట అసంభవము. అసంభవము. కాన తమ రహదారిచీట్లు నిండని బెర్లిన్లోనున్న గ్రీకుమంత్రుల బెర్లిన్ అధికారుల నడిగినబెర్లిన్ నుండి తంత్రవాద్యుల తెల్పుచున్నవి.

వైమానికయుద్ధము.

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 2:—రెస్సింగరను ప్రశంసనీయు డగు జర్మను వైమానికుని మరణవాద్యుడు వెలుపుచు ప్రాంతు ఫర్జరు జెయిటంగు పత్రి కిట్లు వ్రాయుచున్నది:—కడపటి యుద్ధమున నతడు తన బ్రిటిషు శత్రువు విమానము నొక్కమా రుగా మండించెను. ఎటులైన మరణము తప్పను గదా యని ఆబ్రిటిషువైమానికుడు మండుచున్న తన విమానముతో రెస్సింగరు విమానమును దూసికొని పోయెను. అంత వారిద్దరును కిందపడి మరణించిరి.

ఆస్ట్రియా

పోలెండు; క్రొత్తరాజ్యము.
న్యూరిచ్చి, జూలై 2:—ఆస్ట్రియాను పాల్ల మెంటులో జరిగిన వివాదములలో ననేకులు పోలాండు గెల్లిషియాలో గలుపబడి ఆస్ట్రియాను చక్రవర్తిగారి యధికారమునకు లోబడియుండు రాజుగారిపాలనమున నుండవలయునని చెప్పిరి. పోలాండును విడిపించుటకు జర్మను మిత్రులే విశేషశ్రమపడిరి కాని పోలులేమియు ప్రయత్నలేదని ఇంకొకడు పలికెను.

ఆస్ట్రియా బాతీయత

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 2:—సంధి విషయమును ప్రజలు కలగ జేసికొని గూడదని ప్రధానమంత్రి వాక్ సిద్ధము అకాపించి యుండలేదు. సామ్రాజ్యమందున్న ప్రజలందఱును తమకును రాజ్యమునకును గల హక్కులను, సంబంధమును తామే నిశ్చయించు కొనవచ్చునని మిత్రమండలి వారు ఆస్ట్రియా హంగరీ ప్రజలను పురికొల్పుచున్నారను వదంతి కేవల మనశ్చయని ప్రధానమంత్రి గారు తెలియ జేసిరి.

హాలండు

హాలండును ముట్టడించుట.
ఆమ్స్టర్డము, జూలై 2:—లండన్లోనున్న హాండి ల్యుట్టాడు పత్రికా విలేఖకుడిట్లు చెప్పి ప్రభువుగారితో ప్రస్తావించిరి:—హాలండువారు తటస్థముగ నున్నంతకాలము గ్రేటు బ్రిటనువారు వారి హక్కులను మన్నించెదరు. హాలండును ముట్టడించుటకు ఉద్దేశించి లేనిపోని నేరములను హాలండువారిపై ఆరోపించుచున్నారు.

నానోజి నిర్వాణము.

నంగూను పునవాస్తవ్యులు క్రిక్కిరేపలయిన దాదాభాయి నానోజిగారియెడ తమకు గల గౌరమును తెలుపుటకు సోమవారమునాడు పాఠశాలలు, కళాశాలలు బజారులు మున్నగువానిని మూసివేసిరి. వెట్టివాండ్ర వైద్యకాలలం దుండువారికిని సత్రములందును నానోజిగారి భావకాళము అన్న దానము చేయబడెను.

క్రీ దాదాభాయి నానోజిగారు మరణించిరను సమాచారమును విని ప్రజలందఱును విసాదపూరితులైరి. దుకాణములు, పాఠశాలలు, యంత్రాలయములు మూసివేయబడి నైద్ద బహిరంగ సభ జరిగినది. సభకు ఎన్. ఆర్. గుప్త గారధ్యక్షత వహించిరి. సభవారు తాము పొందిన విచారమును సూచించుచు సెక తీర్మాన మొనర్చి తమ సానుభూతిని నానోజి కుటుంబస్థులకు విన్నవించిన గుంటూరు విలేఖకుడు తండ్రివాడ నంపెను.

THE GREAT WAR

Canada's Jubilee: King's & Premier's Messages

How Germany Gets Supplies From Abroad

Russian Offensive Commences—First Successes

GREEK TROOPS SWEAR ALLEGIANCE TO NEW REGIME

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

London Press Tributes.

LONDON, July 3. Newspapers publish long and eulogistic obituary notices of Dr. Dadabhai Naoroji.

Funeral of Sir G. Birdwood.

LONDON, July 3. The funeral of Sir George Birdwood took place at Acton to-day. There was large attendance of Anglo-Indians and a number of Indians. Sir James Dunlop Smith represented the Indian office.

Conference of Allies' Peace Terms. Communications Proceeding with Russia.

LONDON, July 3. In the Commons Lord Robert Cecil stated that communications were proceeding between Britain and Russia regarding the proposed conference of Allies on Peace Foreign Terms.

The Real Danger.

LONDON, July 3. In the course of the interview with the London correspondent of the "Handelsblad" Lord Derby said: We have no intention of sailing up the Scheldt. Such a plan never occurred to us. The Dutch much surely know that Germany is the master of intrigue. You must ask yourselves whether Germany will always respect Holland's neutrality. We shall do nothing to make Holland abandon it. No danger threatens Holland from the sea but danger does threaten by land. Political circles in Great Britain have not the slightest feeling of ill-will against Holland.

British Finance.

Direct and Indirect Taxation Compared.

LONDON, July 3. During the committee stage of the Finance Bill in the House of Commons to-day an amendment in favour of the reduction of the tea duty from a shilling to eightpence was negatived without a division, after Mr. Bonar Law had made a statement indicating the extent to which additional revenue came from direct as compared with indirect taxation. He stated that indirect taxation in the year before the war was sixty-nine millions and was now one-hundred and ten millions. The corresponding figures for direct taxation were ninety-three millions and 466 millions. In view of Mr. Lloyd George's statement of the Government's intention to keep the prices of some necessities at a reasonable level, if the Treasury were to make good in one direction the higher prices of food, it was only right that it should get what it could from other sources in compensation.

Tobacco Duty to be Reduced.

LONDON, July 3. In the House of Commons Mr. Bonar Law announced that the increased tobacco duty would be halved from July 16th on cheaper grades.

British Army Officers. To the Indian Army.

LONDON, July 3. An army Order announces that appointments of a limited number of British army officers to the Indian army is sanctioned. Candidates must not be more than twenty-eight years of age and will be seconded from their regiments from the date of embarkation for India or date of joining the Indian formation in France in the rank to which their length of service entitles them under the Indian army Rules. Any higher rank being surrendered the selection of a certain number of special reserve new army and territorial officers for permanent commissions in the Indian Army is also sanctioned on the above conditions. It has also been decided to select a certain number of candidates from the British Service for appointment to the Indian Army Reserve of officers for service with the Indian troops in war time.

Lord Hardinge's Resignation Discussed.

LONDON, July 3. "Times" says:—Lord Hardinge will probably make a statement to-morrow meanwhile the question is being discussed whether he should not first formally resign his present office in view of the tradition disqualifying members of the civil service from public self-defence.

The Cotton Shortage. Control Board Decision.

LONDON, July 3. The Cotton Control Board has decided regarding spinners who have cotton on call that prices may be fixed and delivery taken without the authorisation of the Board until further notice.

Alexandria Exchange Re-opened.

ALEXANDRIA.—The Cotton Exchange has been re-opened. Cotton jobbing is suspended for a fortnight.

A New Secretary Appointed.

LONDON, July 3. The Press Bureau states that Mr. J. R. Clynes, Labour M. P. for N.E. Manchester, has been appointed Parliamentary Secretary to the Ministry of Food.

Canada

Canada's Jubilee.

King's Message to Governor-General.

LONDON, July 3. King George has telegraphed to the Governor-General of Canada expressing the satisfaction of the Queen and himself at being able to be present at to-day's service in Westminster Abbey commemorating the Confederation and in the honour of Canada's sons who have fallen in the war. His Majesty rejoices with the Dominion in celebrating this jubilee of its strong, ever-growing, and prosperous life and joins in honouring the living and dead whereby their dead have added a glorious chapter to the Empire's history.

Other Messages.

Mr. Lloyd George, Mr. Walter Long, the Duke of Connaught, Lord Lansdowne, the Government of the Australian Commonwealth, and Earl Gray also sent messages to the Governor-General. Mr. Lloyd George says: "The Confederation has enabled the Canadians to attain internal unity and Self-Government and achieve a beneficent development of their country's resources. The Confederation had done not less for the Empire. It has made Canada the pioneer of that autonomous nationhood which is a unique characteristic of our Commonwealth of Nations. The history of the past fifty years is a certain proof of the part Canada is destined to play in concert with her sister nations in promoting the peace and unity of the world after victory has been won."

Germany

Air Fight to the Death.

British Aviator Rams his Opponent.

LONDON, July 3. AMSTERDAM.—Reporting the death of the famous airman, Rensing, the "Frankfurter Zeitung" states that in his last fight he had set his British opponent ablaze, but the latter, seeing that he was unable to escape death, rammed Rensing with the result that both fell and were killed.

Germans and Premier's Speech. Deductions and Arguments.

LONDON, July 3. Most German newspapers affect to deduce from Mr. Lloyd George's speech at Glasgow that Great Britain means to destroy Germany. They regard the Premier's remarks about the colonies as indicating that Germany shall not get them back. The "Vorwaerts" also takes the latter view. The "Cologne Gazette" uses these arguments to urge the people to continue to endure privations and distress.

German Anxiety.

High Command Attempts to Explain Advance.

LONDON, July 3. The British progress in the Lens region, every yard of which constitutes a really great menace to the German line, is apparently arousing anxiety in Germany, for the high command has found it necessary to issue a statement in which vague references are made to the rectification of the line and to the very heavy losses German artillery is inflicting on the British. The statement concludes:—French national property, to the value of millions is being destroyed by the British. The object of his new concern for French property is of course obvious.

TELEGRAMS.

Neutral Supplies to Germany.

Food for Seven Million Soldiers.

LONDON, July 3. WASHINGTON.—With a view to guiding the United States in the matter of the control of exports Great Britain has supplied America with evidence that Germany is obtaining quantities of food from Scandinavia and Holland. She is receiving enough fats to supply over seven million soldiers or virtually the entire German effective. Germany thus received in 1916 about eighty-three thousand metric tons of butter, 116,000 metric tons of meat, 69,000 metric tons of pork, 70,000 of condensed milk, 80,000 of cheese, 46,000 of eggs, 180,000 of potato meal, 58,000 of coffee, 14,000 of fruit, 12,000 of sugar, and 215,000 of vegetables.

Sweden

Another Bomb Plot.

Swedish Officer Concerned.

LONDON, July 3. STOCKHOLM.—The Authorities here are investigating another bomb plot in connection with which they have arrested a Swedish Officer and his alleged accomplices. The Government denies the allegation which has been made by M. Branting that the Swedish Minister for Affairs is implicated.

America

American Loan to Britain.

Total 117 Millions.

LONDON, July 3. WASHINGTON.—The United States has lent Britain another five millions sterling making a total of 117 millions.

Speculation in Cotton.

Lord Northcliffe's Plan.

LONDON, July 3. WASHINGTON.—Lord Northcliffe has submitted to the American Government a plan to regulate speculation in Cotton figures. It is understood that the British Government is seeking to co-ordinate measures to check the wild movements of prices in New York.

China

Chinese Affairs.

Council of Regency Formed.

OLD CRIMINAL LAW RESTORED.

LONDON, July 3. Reuter learns that the great Chinese Coup Detat has been so far successful although there are indications that considerable opposition is likely to be met with from the South. There have been no disturbances in Peking. Imperial edicts has been issued with all pomp and circumstances of old days and the Chinese Calendar has been restored and also the old criminal code and the provincial titles. A Council of Regency has been formed under General Changsun.

Greece

Troops Swear Allegiance.

Enthusiastic Reception to M. Venezelcs.

LONDON, July 3. ATHENS.—The garrison including the Cretan regiment has taken the oath of allegiance to King Alexander at a ceremonial parade. M. Venezelos, who was received most enthusiastically, thanked the populace for their loyalty. The troops at Salonika also took the oath of allegiance. General Papoulas has requested to be placed on the retired list.

Russian Front

Russian Offensive.

Developing Favourably.

LONDON, July 3. PETROGRAD.—The Government has received news that the offensive on the south western front is developing absolutely favourably.

Authoritative Details.

Substantial Gains in Territory.

LONDON, July 3. PETROGRAD.—The following details regarding the new offensive are supplied authoritatively. A portion of an army corps and the Finland division attacked under violent fire and took two lines of trenches north of Konikhy afterwards repulsing enemy's counter-attacks. Some regiments suffered severely especially in officers. On the rest of this sector, artillery continues to demolish the enemy trenches. The enemy is replying vigorously. In the section where the army corps was engaged our troops carried all the enemy's trenches on the slopes of Mount Sredniyagoura east of Konikhy, which were strongly defended, occupied Konikhy and the forest west of the town as far as the Korf torrent and the whole of the enemy trenches south of Konikhy. We captured many prisoners and machine-guns the total of which has not yet been ascertained. Part of the Trans-Amur division after capturing the Outskirts of the village of Schilbalins and all the three lines of the enemy's trenches in the forest Liachon deployed north of the forest and entrenched themselves. The enemy is violently bombarding the forest of Brzezany, which we are attacking. A detachment of a division of infantry carried two lines of enemy

TELEGRAMS.

Bombay

W. I. Turf Club Lottery.
Sir D. Tata's Motion Dismissed.

BOMBAY, July 3.

At the High Court this evening Mr. Justice Marten after hearing arguments dismissed the motion for injunction against the drawing of the war loan lottery taken out at the instance of Sir Dorab Tata. His Lordship also cancelled the "ad interim" injunction order passed yesterday.

His Lordship in delivering judgment reiterated the circumstances which led to the present motion and said that the Government's letter sanctioning the lottery would apply only so far as criminal law was concerned. The question of civil law was something entirely different and the Government had no power to over-rule the existing acts without legislative authority. It had been argued on behalf of plaintiff that this was not a suit to recover money won in wagering but all the same that contract was an agreement relative to wagering. His Lordship had heard no argument on whether section 1 of the Bombay Act of 1865 was "ultra vires" and did not want to deal with it. He held the agreement void, dismissed the motion and cancelled the "ad interim" injunction order passed yesterday.

Drawing Takes Place To-morrow.

The Secretary of the Turf Club announces that the drawing of the lottery will begin on Thursday at the Town Hall.

Death of Dadabhai Naoroji.

More Press Tributes.

BOMBAY, July 3.

Among the numerous telegrams of sympathy and condolence received by the family of Dr. Dadabhai Naoroji from public bodies and individuals is one from Their Excellencies Lord and Lady Willingdon and another from the Lieutenant-Governor of the Punjab. All Bombay vernacular papers on Sunday and on Monday came out in black borders paying glowing tributes to the memory of the deceased patriot dwelling specially on his saintly character.

The "Jame Jamshed"

THE "JAME-JAMSHED" SAYS:—A thousand other great leaders will achieve fame in India, but Dadabhai Naoroji's place will remain vacant.

The "Parsi".

The "Praja Mitra and Parsi" in a leading article headed "The Passing of rays" says:—He was the greatest man produced by our country and by universal consent its greatest patriot. One impulse moved him in his life and one alone, and that was to serve his country regardless of fear or favour. His motto was "service and sacrifice". His memory will never fade.

The "Bombay Samachar".

The "Bombay Samachar" says:—India and British Empire have sustained in his death an irreparable loss. The Indian nation has lost its true friend and leader and the Government, a steadfast loyalist.

The "Sanj Vartaman".

The "Sanj Vartaman" says:—By Dr. Dadabhai Naoroji's death India has lost its greatest Rishi of modern times. It has deprived the nation of its unselfish leader who wrought all his life for the liberty of the country.

Dadabhai Accorded Sainthood.

At the third days religious ceremonies at the New Fire temple in honour of the late Dadabhai Naoroji, at which a big gathering of Parsis was present, the head priest of the temple Dastur castur Minocerpi delivered an impressive sermon extolling the virtues of the deceased and his personal sacrifices for the King and country. At the suggestion of the head priest it was determined by the congregation that in all Parsi religious ceremonies in future Dadabhai's name would be included in the list of Zoroastrian sages whose names are recited in the ceremonies, since Dadabhai Naoroji is acknowledged by all to be the greatest Parsi of modern age.

Proposed New Sharebrokers'

Association.

Jealousy of the Old Association.

BOMBAY, July 3.

A movement is said to be on foot to start another association of share brokers. It is reported that admission to the new association would be secured by payment of a fee of Rs. 1,000 whereas admission card to the present association costs Rs. 6,000. The Secretary of the present association in a notice warns the members against joining the new association under penalty of forfeiture of their rights in the present association.

Prices of Cotton Shares.

Go Rapidly High.

BOMBAY, July 3.

Scarcity and consequent high prices of cotton and reduction in the import of yarn and piecegoods from European ports, caused little brisk inquiry in local cloth market and rendered colossal earnings of several mills have contributed to revive speculation on local rates and prices are again jumping up hourly but attention of speculators had been this year confined to only a few mills whilst Tata steel which were the favourite of speculators last year remain almost neglected. The business in the market is chiefly confined to Madhows, Standards, Fazulbhoys and Simplex. To give an idea of the rise which had recently taken place in these scrips it must be stated that on the 1st June Madhows were quoted at Rs. 1630, within a fortnight they went up to Rs. 1800 and to-day they stand at Rs. 2050 clear rise of about Rs. 300 in a month. Similarly Standards which stood at Rs. 1450 were quoted at Rs. 1620 and to-day they are at Rs. 1725, a rise of about Rs. 300. Fazulbhoys have risen from Rs. 615 to 740 and Simplex from Rs. 620 to 720. There is a

rise in other mill shares such as Crescents, Currimbhoy and Pearls. What adverse factor has caused depression in steel trust, is the fact that calls on now issues, are limited, but the prosperity of the concern remains the same as it was thought to be last year if not better. It may be that speculators after inflating the prices of particular scrips might turn their attention to neglected scrips.

Behar

Late Disturbances in Bihar.

Order Restored.

Investigation as to Cause to Follow.

RANCHI, July 3.

A communique issued by the Government of Bihar and Orissa, Political Department, states:—The disturbances which broke out in Sadr and Kaptipada subdivision of Mayurbhanj Pundatory State during the latter half of May ostensibly as a result of the attempt to recruit Santal aborigines for service in the Labour Corps proceeding to France were put down without bloodshed by the combined Military and Police force, which was at once drafted into the State and quiet had been restored thereby the end of the month. Unrest afterwards spread to the outlying sub-divisions of Bahamanghat and Ranchpur on the borders of Singhbhum. On this occasion the excitement had no connection with the labour recruitment which had been definitely abandoned a month before, but was partly the reflection of the earlier disturbances and partly a manifestation of discontent at the working of the State Forest and Excise Regulations. On the 15th June a large mob of Santals gathered at Rairanpur, and a collision with the State Police occurred. One constable and 2 Santals were killed and, on the flight of the Thana Police, the mob proceeded to loot and burn down Rairanpur Bazar, including the thana building. A force of troops and armed police was speedily concentrated at Rairanpur which is close to the terminus of the Kalmati-Gurumahasin branch of the Bengal Nagpur Railway. The Santals dispersed as soon as they came into contact with these forces and smaller bands into which they broke up have been kept on the move by the police for the past fortnight. A few small bazars in the interior were looted before the police came up with the rioters, but the disturbances are now over. Many of the ringleaders have been arrested and arrangements have been made for their trial and for a detailed investigation of the causes of the disturbances.

United Provinces

SENTENCED TO DEATH.

On Government Appeal.

ALLAHABAD, July 3.

At the Allahabad High Court to-day Mr. Justice Indaba' and Mr. Justice Rafiq delivered judgment in the Cawnpore Trunk murder case in which appeal was preferred by the Local Government against the order of the Sessions Judge of Cawnpore acquitting Kunji and Nagali of a charge of murder. It was alleged that two trunks were found in a third class railway compartment at Jhansi station. In one was found the body of a woman whose throat and legs had been cut and in the other some clothing and various articles. No clue could then be obtained as to the identity of the victim and of the murder. Nearly two months after the Sessions Judge of Jhansi received an anonymous letter stating that the body was that of the daughter of Pundit Radhalal of Cawnpore and that Debi Sahai was the murderer whose wife could tell the whole story. It was then found out that Debi Sahai was absconding and the accused had murdered the woman for the sake of her jewellery but the Sessions Judge who had doubts about the guilt of the accused acquitted them. The Government appealed and their Lordships set aside the order of acquittal passed in favour of Nagali and finding him guilty sentenced him to death.

South India

Cochin Durbar's New Educational
Propaganda.

Amongst the Masses.

ERNAKULAM, July 3.

The Durbar have had under consideration a scheme for the wider diffusion of general knowledge and information on matters of practical importance chiefly among the rural classes to whom the ordinary educational institutions may not afford an opportunity of which they can avail themselves and also for the purpose of supplementing and extending the work of these institutions. The Durbar therefore contemplate the introduction of a system of instructional vernacular lectures chiefly in rural areas. These lectures will be simple in character on a variety of subjects of general importance and interest e.g., hygiene, sanitation, agriculture, co-operation, general information, etc., and it is hoped wherever possible to illustrate these by the help of magic lantern slides and other similar means.

For the present the following gentlemen have been asked to form themselves into a board to organise, arrange, and direct the system of lectures appropriate to the circumstances of the classes to be addressed:—

- (1) The Director of Education, the President; (2) the Chief Medical and Sanitary Officer; (3) the Chief Inspector of Schools; (4) the Superintendent of Agriculture; (5) the Registrar of Co-operative Societies; (6) Messrs. S. K. Subramania Iyer, (7) V. K. Sankara Menon, (8) K. Sankara Kurup.

BRIEF TELEGRAMS.

ASSOCIATED PRESS.

(BY WIRE.)

The Sind Women's war loan total now amounts to Rs. 3,81,897.

It is proposed to hold a joint conference of the National Congress and the Muslim League in the last week of the current month at Bombay.

The Secretary of the Western India Turf Club announces that the drawing of the lottery will commence this afternoon at 3-30 P. M. and will be continued to-morrow and the day after.

The Burma war loan sweet closed on Saturday the amount available for distribution being Rs. 3,50,000. The first prize will be 1,50,000 or so and there will be besides 85 prizes. The drawing will take place about the middle of this month.

The Chief Commissioner of Delhi yesterday signed an order prohibiting meetings announced to be held the same afternoon to protest against internments of Mrs. Desant Messrs. Wadia and Arundale under the provisions of Section 3 of the Defence of India Act.

Further evidence for the prosecution was recorded yesterday in Bangalore in the case in which Private I. Scott of the Motor Transport Section of the army Service Corps stands charged with the murder of an Indian domestic servant and the case adjourned till to-morrow.

Their Majesties King Emperor and Queen Empress have cabled to India giving their patronage to the school for disabled Indian soldiers recently established in Braganza Hall, Bombay, and it is to be called "Queen Mary's Technical School for disabled Indian Soldiers".

The General Secretaries of the Indian National Congress have invited the opinion of the various Provincial Congress Committees about convening an emergent meeting of the All-India Congress Committee to consider the present political situation.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

BRITISH ARTILLERY FIRE.

"Shell Hole in Hell".

LONDON, July 3.

Reuter's special correspondent on the British front in France gives extracts from a German letter found on Meuse ridge, dated from "A shell-hole in Hell", and vividly depicting the feelings of the German troops. The letter says:—"There have been fourteen days of non-stop fire day and night. We crouch together in holes, awaiting our doom, and the dead are piled up here. At night we lie with gas masks, as the British megas shells and hundred weights of aerial torpedoes. Trench work is impossible with a surquise bursting all night. So far our division, composed of three regiments, has lost 3,400 men in barely three months. We are quite helpless against the British; we cannot sit or lie down. The big British shells would send a man crazy. Our artillery cannot fire in the day time. We all hope to be taken prisoners, otherwise we shall go mad."

PREMIER'S GLASGOW SPEECH.

Wild German Rage.

AMSTERDAM, July 3.

Mr. Lloyd George's Glasgow speech has evoked wild attacks. The "Westfaelische Zeitung," which represents the German industrialists, says:—Lloyd George becomes narrow-minded, malicious and mean. He resorts to the most of it means and speaks of indemnities. Yes, we shall have indemnities. The German people will hold out until Lloyd George bends the knee before them."

CAPETOWN, July 3.—As the initial blunders have been repeated, the "Cape Times" doubts the wisdom of polishing the Mesopotamia report in war time, and suggests that it would have been better to leave the matter at General Maude's successes. It says history will probably write down the expedition as not only justifiable, but obligatory in the politico-strategical sense, and any condemnation of lack of knowledge or foresight should be tempered by the reflection that adequate preparation was utterly out of the question, unless the chief end of the whole enterprise, namely, heading off the Turks and Germans from the Gulf, Mesopotamia and Persia, was to be imperilled.

FOOD RIOTS IN GERMANY.

Damage to Property.

LONDON, July 3.

Zurich.—The Socialist organ "Volksrecht" reports serious food riots in various parts of Germany, including Stuttgart, where considerable damage has been done to property.

ASSOCIATED PRESS

BOMBAY, July 3.

(Delayed in transmission.)

Mr. M. Asaf Ali, Barrister-at-law, of Delhi, writes to the "Bombay Chronicle" that on the 27th June he sent a formal application to the Secretary, Delhi Municipality, for the use of Town Hall for the purpose of convening a public meeting of the citizens of Delhi on the 1st July to give expression to their views regarding the Madras internment orders. On the 30th June the City Inspector came with an order from the Superintendent of Police to serve upon Mr. Asaf Ali a notice from Mr. Halliey, Chief Commissioner, Delhi, prohibiting the meeting under Section 3 of the Defence of India Act, 1915. The Inspector told Mr. Asaf Ali that another gentleman was also going to be served with a similar notice, if necessary it would be served upon every one desiring to attend the protest meeting and that authorities were determined that no protest meeting should take place in Delhi.

TELEGRAMS.

trenches northwest of Zolnowki and troops belonging to the Siberian army Corps have taken two lines of enemy trenches south-west of Potutory. Another part of the Army Corps captured the whole of the first and part of the second and third lines of the enemy's trenches east and south-east of Mitchischow.

Further Successes.

LONDON, July 3.

A wireless Russian official communique says:—After to-day's artillery firing we attacked Kpiukhy and advanced as far as Koniukhy stream southward of the village. The prisoners captured so far number 8,564 and we have taken seven guns. We attacked south-westward of Bizezany and occupied strongly fortified positions which had been constantly changing hands owing to Germano-Turkish counter-attacks. We have captured on this front yesterday nine officers and 1,700 men. The Turks are retreating in the direction of Pendjvan. Our cavalry pursuing them has occupied Engidja northward of Lake Deribar. We also occupied Kalamirvan south-east ward of Lake Deribar and the villages in the neighbourhood. A Russian airship dropped 650 pounds of bombs on enemy positions. It took part in five aerial engagements in one of which it was fighting eight aeroplanes. The Commander of the airship was wounded but the airship returned.

—O—

Stirring Appeal to the Troops.

LONDON, July 3.

PETROGRAD.—The High Command of the Armies of the Western Front has issued an order of the day which states:—"The Army on the south-western front has defeated the enemy and broken into his lines. The decisive battle has begun, on which depends the fate and liberty of the Russian people. Our brothers on the south-western front are advancing victoriously and look to us for prompt assistance. We will not betray them. The enemy will hear the thunder of our cannon. I call upon the troops on the Western Front to put forth all their efforts, otherwise the Russian people, who have confided to us the defence of their liberty and honour, will curse us."

A Russian Advance.

LONDON, July 3.

A Russian official communique says the Turks launched a series of attacks near Bistan. We pursued them northwest of the Sepne and reached Lake Deribar. We have engaged the enemy defending the Pendjvan road.

The Russian Offensive.

Its Details.

LONDON, July 2.

A Russian Official wireless Communique announces the successful continuance of the offensive in the direction of Zolochewand, and records capture yesterday of 6300 officers and men, twenty-one guns, sixteen machine guns and several mine-throwers. Prisoners continue to come in southeastward of Brezany fifty-three officers and 2200 men were captured on Sunday. Yesterday after a severe battle Russians occupied Presowce and also strongly fortified position on the heights west and southwest of Zborov and fortified the village of Korschow. We penetrated three lines of trenches. Enemy retired across the Little Strypa. We captured positions westward of Useturka. A Zeppelin dropped twelve bombs on Venden.

British Front

Latest British Communique.

LONDON, July 3.

The British communique says:—We made a successful raid westward of Havrincourt and another northward of Nieuport. We drove back an attack southward of Cojeul river.

The Fighting at Lens.

General Horne in Command.

LONDON, July 3.

It is the first army under General Sir Henry Horne that is gradually wiping out the Lens salient. General Horne, as brevet-colonel, was present at the relief of Kimberley, and also at Paardeburg, Poplar Grove, and the Zind River.

French Front

Latest French Communique.

LONDON, July 3.

This afternoon's French communique says: Yesterday evening after the bombardment the Germans delivered a series of violent attacks on the trenches which we had recaptured on both sides of the Ailette-Passy road. A very violent struggle which continued throughout the night ended in a complete defeat of the enemy and we maintained all our positions. The artillery duel increased in intensity at midnight in Hill 304 Avocourt Wood Sector and the Germans early in the morning attacked on a front of 500 metres at the Southeastern extremity of the Wood. Our fire smashed assaulting waves which were unable to reach our lines.

The German Offensive.

Its Object and Results.

ENEMY POWERLESS TO RETAIN GAINS.

LONDON, July 3.

Reuter's correspondent at French headquarters, telegraphing to-day, says:—The sudden return of the enemy to the offensive on the Chemin-des-Dames and the left bank of the Meuse can probably be explained by the German Government's need of victories or rather local successes which can be magnified into victorious to set

off against the substantial gains of the British and French offensives. At the moment when the inspired press of the Fatherland is endeavouring to explain away the latest British successes in Flanders, and knowing that more must come requiring further explanation, and also knowing that the knowledge of the fact that the vanguard of the American army is already on French soil is spreading among the German army and people, the high command feels that something must be done to counter-balance all this. Anyhow there are not as yet any indications that a more serious intention lies behind the sudden resumption of activity. In both Morhonne and Cerny sectors the enemy in the event of success would stand to win important local advantages, notably in the latter sector, where he would regain at least a portion of the observatory line on the Chemin-des-Dames, to retain which he fought so hard. By the operations yesterday and to-day the Germans regained a very insecure footing on a crest about a mile west of the Dragon's Den, whence they were expelled last Monday. The small gains the enemy has hitherto secured were obtained by means which either side can employ at will, and such gains of course result in temporary advantage to the side which secures them. It is a case of heavy concentration of artillery against a narrow front, followed by an infantry attack. The value of such acquisition lies solely in the power to retain them. The enemy has not yet shown that he possesses this power. Hitherto he has merely been able to annex narrow belts of front without depth. If he is counting in the slightest degree on the decline of the fighting spirit of the French army to exploit these gains he is counting without his host.

Lively Artillery Activity.

LONDON, July 3.

Last night a French communique reported that during the day there had been very lively reciprocal artillery activity in the sectors west and east of Cerny but no infantry fighting.

Egyptian Front

The Campaign in Palestine.

Destruction of Turkish Railway.

A DASHING EXPLOIT.

ALLAHABAD, July 3.

The "Pioneer's" Cairo correspondent wrote on the 31st May:—A dashing night march by our mountain troops took place in South Palestine last week and resulted in a complete destruction of a large section of the Turkish Railway. Our advance into Palestine had forced the Turks to abandon a part of the line they had hitherto held and they had consequently dismantled the section of their railway line between El Auja and Kassaima. The enemy however, held on to and had considerably improved the section of railway between Bir Saba (Beersheba) and El Auja, which offered him the possibility of threatening our right flank by rapidly concentrating a force in what is known as El the Auja area. It was decided that the use of this section must be taken away from the Turks and so in the evening of the 22nd two columns of mounted troops left our lines and proceeded to prearranged points which they reached early next morning. To the Southern Column (Imperial Camel Corps) was assigned the duty of destroying the line from El Auja northwards while the Northern Column (New Zealand Mounted Rifles) had to do similar work southwards from Asij. The two forces who thus worked towards each other carried out their work most thoroughly. They utterly destroyed the permanent way for a length of fifteen miles. Every bridge, including three of 24 spans each and every culvert 30 in number, were all blown up and every rail, bolt and sleeper was broken. Only a short section of the line remains undamaged between the parts destroyed by each column, and this is isolated from the north by more than six miles of wrecked tracks. These operations were covered by the force of cavalry and artillery which appeared before Bir Saba at daylight on the 23rd and occupying a ridge some four miles west of the town bombarded and destroyed a large railway bridge five miles to the north-west, thus isolating the town from railway connection with the north. The Turks were completely taken by surprise and offered practically no resistance. Small parties of armed railway personnel were overpowered and killed or captured. The columns all returned to their bases without loss, having covered a distance of 70 miles in two night marches besides spending the daylight hours in demolition work and reconnaissances. It was certainly a dashing exploit and one that should materially assist our operations in the near future, while it has permanently secured our right flank from all danger of attack.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Conference of Indian Rulers.

To be Held in November.

SIMLA, July 3.

H. E. the Viceroy proposes to hold an informal conference of Ruling Princes and Chiefs at Delhi from the 5th to the 10th November to discuss certain matters connected with Native States and their Rulers.

Calcutta

Bengal Legislative Council.

Yesterday's Session.

CALCUTTA, July 3.

The first meeting of the Bengal Legislative Council after the budget debate was held to-day at the Government House the Governor presiding. There were 7 resolutions on the agenda, three of which were postponed and two withdrawn, only two being discussed.

In reply to the question regarding the book entitled "Near Home" Mr. Kerr said:—The attention of the Government has been drawn to certain passages in the book which has hence been considered to be calculated to wound the feelings of Mahomedans. The book was originally published in England many years ago. It has been ascertained that copies of 1910 editions were supplied to the Calcutta Branch of the publishers and they have all been sold. The Government are taking steps to prevent the sale of further copies in this Presidency.

In reply to another question Mr. Kerr said that Messrs. Hanner Lal Mehta and Sahib Ram Mukerjee who were probationary Deputy Superintendents of Police, were removed from Police force because they were found guilty of fomenting indiscipline and insubordination among the cadets of the police training school at Sardu.

In reply to a series of questions regarding persons interned under the Defence of India Act Mr. Kerr said:—Applications by both relatives and lawyers to interview the persons dealt with under the Defence of India Act are freely made and granted. There is no general prohibition of such interviews. The interned persons have the opportunity of writing letters to their families and many of the relatives obtain information direct by personal interviews with the additional secretary. There has been no case of any person becoming insane during his compulsory domicile. There has recently been a case in which epileptic insanity was alleged but after the detenus was brought to the headquarters and kept under observation for some time the Civil Surgeon held that the allegation was groundless. There has been one case of suicide and one case of death from fever. Several admissions regarding revolutionary movement in Bengal have been made by persons participating in the same. No compulsion of any kind is used in recording statements. Each person concerned is invited to submit a written explanation either in substitution of or in addition to his oral explanation, but in the majority of cases advantage is not taken of that opportunity. These explanations are finally considered by the Local Government. There is no bar to the detenus consulting lawyers or relatives in jail, but at the time when charges are put to them they are invited to give their own answers. It is not a fact that persons dealt with under the Defence of India Act are dressed in prison dress. The use of handcuffs is also prohibited in such cases. The detenus are sometimes kept in cells during their period of detention.

Regarding a question about the detention of a Bengalee lady under the Defence of India Act, Mr. Kerr said:—The individual in question has been dealt with under the Ingress into India Ordinance. She was found to be assisting Bengalee revolutionaries. Every endeavour was made to place her at the hands of philanthropic bodies or with her relatives but the latter was not prepared to take her in their charge and she refused to stay with any of the former. She accordingly at her own request been interned in jail.

Replying to a question re Civil servants on military duty Mr. Kerr said:—On the 1st January 1916 seven members of the Indian Civil Service in Bengal entered on military duty and that during 1916 19 officers were permitted to join the Indian Army Reserve of Officers. All these 26 officers are still on military duty.

In reply to a question about raising the complement of Indians in the Indian Defence Force Mr. Kerr said:—511 applications have been received, in 16 cases the applicants were rejected on medical and other grounds, 210 applications have been forwarded to military authorities and the remainder are under consideration. Over 3,000 forms were issued in the first instance and requests for further supplies had been promptly complied with.

Freemasons in Bengal.

Installation of Lord Ronaldshay.

CALCUTTA, July 3.

A large and influential concourse of Freemasons assembled last evening at the Park Street Masonic Hall when Lord Ronaldshay, Past Grand Master of England, was installed Right Worshipful District Grandmaster of Bengal. At the close of the proceedings His Excellency unveiled a portrait of his predecessor Lord Carmichael for which the Bengal Masons had subscribed.

Alleged Outrage on a Taxi-Drive.

CALCUTTA, July 3.

On Sunday morning a young European employee in a Jute Mill and three others asked a taxicab driver at Karaya to hire his taxi to them, but the driver said he was engaged. The men tried to start the taxi and the driver remonstrated with them, on which, it is alleged, one of them fired at the driver wounding him in the leg. The wounded driver was removed to hospital and the police are enquiring into the matter. No arrests have yet been made.

Bank of Bengal.

Half-Yearly Report.

CALCUTTA, July 3.

For the past half-year the Bank of Bengal made a profit of Rs. 27,85,000 including Rs. 4,65,000 brought forward. A dividend of 12 per cent was declared plus bonus of 4 per cent plus special bonus 1 per cent, all free from income tax. Four and half lakhs has been transferred to the reserve fund for depreciation of investments which now stands at 67½ lakhs sufficient to admit writing down of the Bank's holding of 3½ per cent paper to 66.

Punjab

Punjab Prohibition Order to

Newspapers.

Prohibition Withdrawn.

LAHORE, July 3.

The Deputy Commissioner, Lahore, to-day, has intimated to the editors of local newspapers that the prohibition re-proceedings of the meeting in Braslaugh Hall on the 28th June 1917 is withdrawn. The prohibition related to the protest meeting against Mrs. Besant's intervention.

మైసూరు శాసనసభ

దివానుగారి ప్రసంగము

గతనెల 30వ తేదీన మైసూరు శాసనసభయందు ఆయన వ్యవహార చర్యసంకరమున దివానుగారి పట్టుపట్టినది:— ఆయనవ్యయ మదింపుపట్టిక సరళముగ నుల్లాసకముగ చర్చింపబడినది. బోర్డింగు రెవెన్యూ, యినివరలో నిట్టి చర్చ యెన్నడు జరిగియుండలేదు. సభా సభ్యులను, దొరతనము వారి సభ్యులను కట్టిప్రామోక్ష్యత పొందుపడదని వెరచి యుంటిని. 1915 సంపు చర్య తుదిని యిట్టియుంటిని.

సభ్యులలో కొందరు మన ఆర్థికస్థితినిగూర్చి యుత్సాహముగ నుండక “వర్తమాన సందిగ్ధ వ్యంధ” మున్న గుపదముల నుపయోగించి యుండిరి. కాని సభ్యులు నిరతస్థానములై యుండుటకు తగినంత కారణము గాన రాదు. సమస్యను పూర్తిగ పరిశోధించిన యెడల ఆర్థిక నిజస్థితి స్పష్టమై భీతిని బాపును.

ఈ సభయందు మనమందర మే కాభిప్రాయాలమై యుండు తెంతయు సంతోషకరమై నేరిదివరలో పరికిన వాక్యములును, ఆర్థిక విషయమున నూచించిన యుత్సాహమును క్రమమని రూఢిమొనర్చినది.

తెక్కలను క్రమస్థితియందుంచి, నిలుకడగల యార్థిక పరిపాలనా విధానమును నెలకొల్పి దొరతనమువారు శాయ శక్తుల పనిచేసిరి. ఆయనవ్యయ ప్రత్యేక వికడ రెండు మాసములకు వైబడి యుండెను. సభ్యులు దానిని పరిశీలించి యుక్తమగు ఖండనము మొనర్చియుండిరి. సభ్యుల కొనగబడిన యార్థికపత్ర చర్య సామంత్ర్యమును వారు సద్వినియోగ మొనర్చుచుండిరిని మహారాజావారు విని సంతసించురు.

ఈ సంవత్సరమున దొరతనమువారు ఆర్థికపరిపాలనా సంస్కరణ విషయమున ప్రత్యేకముగ శ్రద్ధ బూనిరి. సంస్కరణమున నాలోచనల మొనగుటకు గాను దత్తాగారి సహాయ ముపడినది. దత్తాగారు ఆర్థిక విషయముల చాల యుగళముగ లగి ఇండియా దొరతనము వారికడ చాలకాల ముద్యోగము చేసి పంఛమ పుచ్చుకొని యున్నారు. చక్రవర్తి, ఎస్. ఎస్. కష్టపూర్ణు గార్లు దత్తాగారికి తోడ్పడిరి.

బడ్జెటులోని ముఖ్యవిషయములు

బడ్జెటులోని విభజన విధానము గత సంవత్సరముల విధానమునకు పలువిషయముల భిన్నమై యున్నది. దొరతనపు వివిధ శాఖల యావశ్యకతలను, జేయ్యాభివృద్ధి కావశ్యకమగు విషయములను సంబంధముల వెలియజేయు నీవిధాన మవలంబింప బడినది.

ఇదిగత కన్నమున బడ్జెటులో చేరిన పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు ఎస్టిమేటుల ఆదాయపు కృత్యపత్రమున చేర్చబడినది. పోరసేవలను బలపఱచి సమగ్రము లానగ్నమును, లాభకరములగు కట్టడములు మున్నగు వాని నిమిత్తమున ప్రత్యేకముగ ధన వియబడినది. ఋణముల తీర్పుట, కఱపు బడ్డెము, మున్నగు వాని నిమిత్తము రిజర్వు నిధు లేర్పాటుచేయబడినవి. ఆర్థికవిషయములనుం జేతొట్టుపాటును గలుగకుండ నీనిధు లేర్పాటు చేయబడినవి. నిధులయందలి వైకమునెక మూల దాచియుంచక, లాభికరములగు కార్యములయందు ప్రద్రవ్యము చాలభాగ ముపయోగింప బడును.

ఖండనమునకు ప్రస్థుతము.

సభ్యులవాదమున కేదివరలో సమాధానము లీరుబడినవి. కాన కొన్ని విషయముల మాత్రమే యిప్పుడెత్తుకొందును. పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు వ్యయవిషయమున తక్షణభర్తన మొనర్చుట కనకాశ మొసగు వివరములన్ని మా స్వల్పకాలమున నే గరుదాచారు గారికి తెలియజేయబడును. ఈలోపున వ్యయ మధికము కాలేదని వీరు నానూటవచ్చును. పారిశ్రామిక పారిభాషిక విద్యుల నశ్రద్ధజేయుచుండిరిని బహుముగారని యున్నారు. కాని యుక్తమగు సుపాధ్యాయగ్రుము జతపడకపోవుటే ఉద్యమముల పెక్కుని లువై పోయినవి. పట్టణముల కన్నిటికిని నీటి సప్లయ ఏర్పాటుచేయవలసినదని రామస్వామి శ్రేష్ఠిగారు నూచించి యున్నారు. వైపులు, యంత్రపాచుగ్రులభ్యపడక పోవుటచే నీటి సరఫరా ఉద్యమము లనేకములను నిలుపు జేయవలసి వచ్చెను. కులవృత్తుల ప్రకారము విద్యనేర్పింపవలసిన దను శ్రేష్ఠిగారి నూచనము ఆలోచింపదగియున్నది. ఉద్యోగులు ట్రావెలింగు విషయమై విశేషమగు ద్రవ్యమును వ్యయమొనర్చుచుండిరిని కృష్ణమూర్తిరావుగారు పర్యవేక్షించిరి. ఆచ్చటచ్చట నొకరిదరుకత్తె మనముద్యోగస్థులందరును కడుమర్యాదస్థులు

ప్రయాణపు ఖర్చులు చేతబడునని మకామునకు వెళ్లువారు కారు. న్యాయ కార్యనిర్వాహక శాఖా విభజనము విషయమై కాంతరాజుగారు రివివరలోనే తగు సమాధానమిచ్చియుండిరి. విద్యా విషయమున జెంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి ప్రసంగము గమనింప దగియున్నది. విద్య విరివిగ వ్యాప్తమై యుండలేదు. గనుక సమగ్రత కరత గమనింపక విద్యావ్యాపకమే మన కక్ష్యమై యుండవలయును. విద్యావిషయమున కొన్ని లోపములు లున్నవని గులాము అహమ్మదు కలానిగారు నూచించి యున్నారు. విద్యాశాఖా ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారి లోపములను గమనించి యున్నారు. క్రిష్ణరాజు సాగర కార్యముల సాగింప వలసినదనియు, మైసూరున కొక రేవుస్థలము నేర్పాటు చేయవలెను గూర్చియు పుత్తన్న శ్రేష్ఠిగారు పట్టుదలతోడ నుత్సాహమున నుపన్యసించి యున్నారు. మైసూరు పురమును విరివిజేయ నిదివరలోనే యుక్తమై వైదని. స్థానికాద్యోగు లీ విషయమున జరుపబడిన నూచనములను కార్యరూపక మొనర్చవలసి యున్నది. ఎక్సైజు కమిషనరు గారు తమ యుద్యోగుల శీతముల నభివృద్ధి జేయగోర, తమ యాదాయములలో కొంతభాగమును మ్యూనిసిపాలిటీ వారి కొనగ సభ్యులు గోరిరి. తమ శాఖలోని యుద్యోగుల శీతములను గూడ నభివృద్ధి చేయవలసినదని పోలీసు ఇనస్పెక్టరు జనరలు గారు వాంఛించి యున్నారు. విద్యాశాఖ యతిశ్రీఘ్ర కాలమున వ్యాప్తమయ్యెను గాన లోపము లుండవచ్చును గాని విద్యాశాఖను వ్యాప్తపఱచి, ననేక మార్గముల పునోద్ధృతి గలిగించిన ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారు కీర్తనీయులు.

వివాదపూర్వకవిషయముల కొన్నిటియందు బహుమత్య, కళానిగార్లు కొంతమాత్రమును మొనరించిరి. వివాదవిషయము మంచిచెడ్డల నారముట ప్రస్తుతము నాయుద్యమము గాదు. దొరతనమువారు బహిరంగమగుటలై, ఏది యుక్తమో దానిమొనర్చి సంసిద్ధులైయున్నారు. విషయముల చర్చించి ఏదియో యొకతీరున మన మేకాభిప్రాయము మగుట కనకాశము లేకపోలేదు. గనుక యీ స్వల్పవిషయముల నాధారము చేసికొని కలహముల బెంచకూడదని సభ్యులకు విన్నవించుచున్నాను. కార్యపరులు దేశమున స్వల్పసంఖ్యకులుగ నుండ, వీరిలో కలహములు జరించుట జేరుము. గాను. వర్తమానము నలుగురేకమై కక్ష్యముల మొనర్చుసమయమై యున్నది. ప్రజలందరేకమగుట కష్టముగాని, నిడవటకు సుసాధ్యము. వికమత్యము నశించిర మీకును, నాకును, ప్రజలకును ముప్పువాటిగలదు.

ఆదాయము నే తీరున వినియోగించుచుండిరి?

పరిపాలనము, స్వాభావిక సంపత్తి నభివృద్ధి జేయుట, ప్రజల శిక్షణల మొనర్చి యభివృద్ధికొందించుట ఆననీయముగ విషయములయందును, రాష్ట్రాధికారులు వినియోగ మగుచున్నది.

వీరిపాలనమున కగత్యుపగు ద్రవ్యము ఆయనవ్యయ ప్రత్యేకమున సుగంధుచేయబడినది. ల్యాండు వెనెస్టా, ఫారెస్టు, పోలీసు మున్నగు శాఖల యభివృద్ధి నిమిత్తము ప్రత్యేకముగ కొంత ధనమేర్పాటుచేయబడినది. ఈ యేర్పాటునకు తగిన కారణముండక పోలేదు. గత సంవత్సరముల యందలి డిపార్టుమెంటులలోని కార్యభారము నూటికి 5 శతముల చొప్పున పెచ్చినది.

దొరతనమువారు ప్రత్యేకోద్యమముల యందు బడి మాములు పరిపాలనమున శ్రద్ధ చేయుచున్నారని కొందరక్రమముగ నింద వేయుచున్నారు. గత మూడు సంవత్సరముల యందును పరిపాలనమున నెన్నియో అకార్యములు బహిరంగ మొనర్చి, అట్టి కార్యముల నొనర్చిన నాని కీక్షించి యున్నారు. ఇట్టి దర్పాపులు, దర్పాపులై చర్యలు ప్రజలకు బహిరంగములు కావు. పరిపాలనా కార్యముల నభివృద్ధి పరప వలె వలె నన్ను. వర్తమానమున నున్న లోపములను తొలగించుట విధియై యున్నది. నిధిభిక్షాపై మెంటుల సామర్థ్యమును హెచ్చించి, ఆదాయము నభివృద్ధిపరచు నిమిత్తము వైతిరున ప్రత్యేకముగ ధనమొసగబడి యుండెను.

అమెరికా యుద్ధములు.

వాషింగ్టను, జూలై 3; — అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు బ్రితుకులకు మరల 50 లక్షల పౌనుడ్లనుచ్చెచ్చెను. ఇప్పటికి నాచ్చిన ఋణము మొత్తము 1,170 లక్షల పౌనులు.

సింగు శ్రీల యుద్ధమునవిషయముకే రూ 3,81,897 లు మొత్తమైనది.

బాసుగారి ఉద్యోగమును గురించి ప్రజలందరు సంతసించుట.

ఇండియా కార్యదర్శిగారి సభలో బాసుగారిని సభ్యునిగ నియోగించినందులకు ప్రజలందరును ఆపరిమితానంద భరితులైరి. వీనికి దృష్టాంతముగ ఆనేతుహిమాచల పర్వతలయందున్న హైందవ సంస్థానాధీశ్వరులు మున్నగు ప్రముఖులందరు ఆనేకముగ అభినందనపు లేఖలను తెలిపివార్లల నంపుచున్నారు. బాసుగారు ఆగష్టు చంద్రకాలమున సీను, కేతెంచెదరు. ఇండియా కార్యదర్శిగారు తనకు లభింపజేసిన ఉద్యోగ పదవి నంగీకరించుటకు ఈ క్రింది కారణములను బాసుగారు ఒకా నొక పత్రికా ప్రతినిధిక తెలియజేసిరి:—

“ఈ ఉద్యోగములమున నాజీవితమును మాతృదేశ సేవ కై వినియోగించి ధన్యుడ నగుదును. భరతఖండమునకు సంబంధించిన సంస్కరణములను జేయు నవసరమున భారతీయుల వాంఛితములను నెరవేర్చుటకు కొంచెము ఆయనకాలముగ నుండును. ప్రభుత్వమువారికి భారతీయులకు ను అన్యోన్య విశ్వాస మేర్పడును. ఇట్టి కార్యమును నిర్వహించుట కేవలము కష్ట సాధ్యమయినను వర్తమాన సంగ్రామమువలన కొంచెము దృక్పథము మారుటచే ఎట్టి అవాంతరములు లేకుండగ కార్యముల నన్నిటిని సాధింప వచ్చును. శాంతికాలమందును యుద్ధసమయమందును సామ్రాజ్య జేయమునకు ముఖ్యధారము. సామ్రాజ్య మందున్న ప్రజలకును ప్రభుత్వమువారికిని సర్వదా అన్యోన్య మైత్రి అలవడుటయే యని బ్రిటిషు ప్రజాప్రభుత్వవాదులును, అధిని నేతములవారును ఏకగ్రీవముగ ఒప్పకొనుచున్నారు. ఈ సంగతి నే సర్వ సామ్రాజ్యసభవారుగూడ వ్యక్తకరించిరి. భరతఖండయందున్న అంగ్ల ఉద్యోగస్థు లెంతవక్రగ పరిపాలించుచున్నను భారతీయులే తమ వ్యవహారములను స్వతంత్రముగ జూచుకొని నిర్వహించుకొను అంకాశ వియవలసి యున్నది ప్రజలజీవనమునకు ప్రత్యేక మాహారమే ప్రధానము గాదనియు రాజ్యాంగ సౌకర్యములుగూడ అవశ్యకమని నిరంకుశాధికార వగ్గమువారు గ్రహించుచున్నారు. ఇట్టిసమయమున దైర్ఘ్యమును రాజనీతిజ్ఞులను ఎన్నడును విడనాడ గూడదు. ఇటీవల ప్రధానమంత్రిగారును, ఇండియా కార్యదర్శిగారును సామ్రాజ్యపునర్నిర్మాణసంయమున దైర్ఘ్యముగ పోరి భరతఖండమునకు సౌకర్యములను కలుగ జేసేదమని తెలిపి యుండిరి. ఇట్టియెడల ప్రజలవాంఛల నెఱిగినట్టియు, దేశము యొక్క కష్టములును నెరిగినవా రెవరైన ఇండియా కార్యదర్శిగారి సభయందుండినవో భరతఖండమునకు కొంతవరకైనను లాభముకలుగును. లేనిచో హైందవుల పునోద్ధృతి కొరని అంగ్లేయులు లేనిపోని సాకులను బన్ని మనకు సౌకర్యములు సమకూడకుండగ చేయబోడంగదరు. నా కెంత అసందర్భముగను, అసౌకర్యముగ నున్నను భారతీయవాంఛలకు కొరతలేకుండగ జేయుటకు నే నీ యుద్యోగమున కీయకొంటిని. ఈపయనమువలన నాకు కలిగెను కష్టమును నేను సరకు జేయును. స్వవిషయము లెంత ముఖ్యమైనను దేశ సేవ నిమిత్తము వాని నన్నిటిని మానుకొనవలెను. ఇంతవఱకు భారతీయుల వాంఛలను నెరవేర్చు నిమిత్తము నాతో సహకారులుగ పనిచేయుచు చిట్టచివరకు ఇండియా కార్యదర్శిగారు మనవాంఛల నగిసి కొనసాగించు నిమిత్తము మనసాయము కొరవపుకు ఇదిగవకంతకును భరతఖండాభి వృద్ధికైపాటుబడు చున్నవారెవరు పోవనిచ్చగించుట లేదని నిదానోపణమును జేయవలదు. కష్టములకు భయపడినియకొనకున్నారని ఎంచుకును. నాతోటి ఉద్యోగస్థుల గురించి నేనిట్లు తెలియజేయవలసియున్నది:— నేను ఎస్. పి. ఎస్. పట్టానిగారిని స్వయముగ నెలించుదును. ఆయనెంతయు బుద్ధిశాలి. దైర్ఘ్యకంఠు. మంచి నిదానిముగల వాడు. మేహబాదాఅప్టా అయినగుగారికిని నాకును పరిచయములేదు. సలయు క్షపగజాలయందు నామిత్రులుకొందరు వీరిని పొగడుచు తెన్నుమండెడివారు. అద్దానంజేసి వీరుగూడ భారతీయుల పునోద్ధృతికి తోడ్పడదని నమ్ముచున్నాను.

నేనును నా సహోద్యోగులును ముందు మహాత్మాగ్ర్యము నాచరించ వలసియున్నది. చాల నిదానముగను, పట్టుదలతోను మే మందరము కార్యభారమును పూనవలసి యున్నది. కాన జాతిగ్గు వివిక్షిత లేకుండగ మారందరును మాకు సానుకూల పడెదరని నమ్ముచుంటిని.”

ఇటీవలి బ్రిటిషు విజయము

లండన్, జూలై 3; — హామరు కోరునకు పశ్చిమము నను, న్యూపోర్టున కుత్తరమునకు మేము విజయవంతముగ రెండు దాడుల సల్పితిమి. కోజియలునది దక్షిణ భాగమున కక్రూదా డిని కిరిమి వైచితిమి.

స్వరాజ్యవేళము.

జమిందార్ల ఖంబసము.

మౌ. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారి ప్రత్యక్షము.
గంకల్పపటుత్వమును, నాయభిప్రాయములను ప్రజల కింకారిస్తూ కృష్ణపక్ష సహకారమును గానగొనగలగల జమిందార్ల కెంతయు కృతజ్ఞుడను. సామ్రాజ్యశాసన సభాప్రతినిధి నెన్నుకొనుటకు 180 మంది భూస్వాముల కధికారమున్నది. వీరిలో కొందఱు మాత్రము లేఖయందు సంతకములను చేసిరి. గంకల్పములు చేసినవాలో ఇరువురు నానియోజనము నెదిరించియున్నాడు. తిక్కనవారికి రాజకీయ వ్యవస్థాగ్రహణాది సామర్థ్యము కలదు. కున్నదియు నాకు సరియైనదనిన వారికి కలదు. ప్రకటన పత్రికమున గంకల్పము లుంచిన వారిలో కొందఱు మాత్రము నా కధికారమును గురించి వారి సంతకములను చేసి నేడుచుంటిని.

మరిసాంధ్రీక రాజకీయ వ్యవహారములయందు నేను పూర్వార్థాధికారియైనందున, ప్రాక్షేపకాక్షోభల యొడ నాకర్హింపబడినందున, భూస్వాములు మున్నగు ధనికుల "తెగయొక టుండట దేశక్షేమమునకే తుల్యమని నా తలంపనియు, అతిశ్రద్ధతో వారల నుంచి చెప్పల గనినెట్లుచుండుట యావశ్యక మని నా దృఢాభిప్రాయము లని నన్నెరిగిన జమిందార్ల విశ్వసీంపకమైనను, జమిందార్లకు సహజముగ వివేకసంపద, వైఖర్య విశేషము ప్రజల కబ్బునేరవు. విద్యా గంధములేని వందల లగు స్త్రోత్రపాతకులుగాక, విద్యాగంపములు జమిందార్ల కనుకాస్పృహన మాదిగాగల సహజసత్వముల గ్రహించుకొనని నాయుద్దేశము. నాకు హానిమోనన్న వలయునని పట్టుబట్టి యుండెనగాక, నాచనోగత మేతగు నున్నదియు, యితరల కాననసభయందు నేమొనర్చిన యుపస్థానములవలన జమిందార్లకు స్పష్టపడగలవు.

హామరూలు కార్యక్రమములన జమిందార్ల కెట్టి యపాయము కలుగనేరదు. హైందవుల నన్నతోద్యోగము లప్రతిష్ఠించి గంకల్పమున ముగియించుటకు భిన్నమైన వర్తమానమున జమిందార్లదశ సానుభూతిని పడయ దగినదై యుండెన, నందులకు వారు తమ కుటుంబస్థులను విద్యా సంపన్నుల నొనర్చుట బలవంతముగ కారణముగాని సంస్కారణ విధానప్రవేశమున గాదు.

నాకలెక్కాచించి స్వపరిపాలనాస్వతంత్ర్యప్రసాదనమే ముత్తమామని వాదించి నన్న సమర్థించు జమిందార్ల ప్రతి కర్తవ్య బలమునకు కీసిపోదు. లాయరులు, వక్తరులు, రాజనీతిజ్ఞులు లేకనేనా భూమున్న వాండురు జమిందార్లని నా తలంపు. అట్టి గంకల్పమున స్వరాజ్యోద్యమమునకు చేసేటటు భూమునచ్చి పోషించిన పీఠంబును జమిందార్ల సంఖ్యలో చేర్చుటకు తగ్గకును.

ప్ర. ఎ. చాక్లెస్ - కాపాడబూనిన దక్షిణభారతీయ సమాజమువారు జమిందార్లపక్షమున నడుచు విగిందుట గంకల్పమున గానబడదు.

వివిధ కమయములయందు కుదిర్చులగు సభిప్రాయపడుదును. నాయభిప్రాయముల కలలుకొని తమయభిప్రాయముల స్వేచ్ఛించకలసినది యెరులనన్న స్పృహించుట కధికారములేదు. ఇదిగాక యాతరున నకుకలసినదని నన్న నియోజించినవారు కొన్ని మాన్యుల నూచించి యుండలేదు. సభయందే జైత్రముగ్రహణము చేయుచుండెన, రాజకీయములయందు గంకల్పంచుచుండెన కొందరు జమిందార్లతో నాలోచించి, వారి యిచ్చానుసార మొకప్పు టిదికలలో నాచారమైయుండెను. పదికొట్ల పానల ఋణము మున్నగువిషయముల నిట్లే జేసెయ్యుంటిని. ఈతరున నదికలలో నెక్కువ నర్చయ్యుండలేదు. పాత కలతోడ నలహాజీసన పిదప కార్యము నొనర్చునట్టి ప్రవేశకెట్టిద వాడ నగుటచే, ప్రకటన పత్ర సూచనమున ప్రేమతో నాదరించి యింతటనుండి విరివిగ నల హాజీసెకొందును. జమిందార్ల నానైమోషన నిందన బట్టి వారు రాజకీయములను పరిచించుచున్నట్లు విదితమై సంతసపరచినది. జమిందార్ల విషయమున నాకర్హింపబడిన వినియోగింప నేను గంకల్పదన. నేను హామరూలు సమర్థించినంత మాత్రమున జమిందార్ల కేవలమున గలుగదని నామతము—

మౌ. బాబూ భూపేంద్రనాథ బానుగారు సామ్రాజ్య శాసన సభ్యులకు రాజసామానిచ్చిరి. అందులకు బాబూ గురేంద్రనాథ దేశ్మిగారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

నిర్బంధావాసశిక్షలు.

(1)

సోమలు రిఫారము అడ్వకేటు సోమలు రిఫార్యు పత్రికలు—సోమలు రిఫారము అడ్వకేటు పత్రికకు అనివిసెంటుగారు మున్నగుదేశీయ నాయకులవై చిరతర ప్రవర్ధమాన మగు నవాజుల ప్రేమ గలదు. ఈపత్రిక సహజముగ ప్రేమ వల్లవిరియ అనినెంటుగారి విశ్లే గౌరవించు చుండుట చదువరులకు విదితమేగాన సోమలు రిఫార్యు పత్రిక దీనిని గూర్చి అచ్చురువునొందుట వింతగనున్నది. మాకందగతు నిది నూమూలు పాటయే. చెన్నపురమునందు ఆంగ్లోయిండియను లపత్రిక సంపూర్ణానుగ్రహ మటులండ సోదరపత్రికలగు జస్టిసు ఆంధ్రప్రకాశక సోమలు రిఫార్యు అడ్వకేటు పత్రికలు ఏక గ ర్భ జనితు లగు వారికి సహజము నిరుపమానసోదర వాత్సల్యముతో దేశీయ నాయకులకు పుష్కలమి నొసంగుచుండును. మనసు మంచిదైనపుడు కానుక ఎట్టిదైనను దోషములేదు గాన నీపత్రికా సోదరీ లాసంగు నని ముగంధబంధుర్యముల తమ మనుమనిచయములు గాక దుర్గంధమితి కళోదకంబకావృత్తివిష పుష్పములైనను తమ ధర్మ తత్వమునకు విలక్షణముగాదని మా సోదరపత్రికల మతము. ఇదియే బ్రాహ్మణేతర సంపూర్ణాభివృద్ధికి వారికి తోచిన యుత్తమోత్తమ సాధనము. జగ్గము కేరి వలె జస్టిసు పత్రిక సింహాసన మధిష్ఠించి ఆంధ్రప్రకాశకా అడ్వకేటు నామ కామా త్యద్విధయ సంసేవ్యమానయై స్వ పర భేదమించు కంఠయు పాటించి నిష్పాక్షికభావముతో తమ చుతము సరి కాదన సాహసించువారందరి మైన కళోదవాక్యర నిచయమును జడివాకగ నురియించి అత్యధిక భక్తిభరితయై భారతమాత పాదాంబుజంబుల కెరి తల్లి భవదభివృద్ధికై సమగ్ర సేవకా గ్రముగ నొనరించి తిని గాన చిరతరాయు వైశ్వర్యములతో నేమను నాసహచరులు ను వర్జిలు నట్లు మంత్రాత్మతలను నా మకుటమున రాల్చుమని యాదేవి నడుగుచున్నది. దేశభక్తులను త్రోవకులను నిష్కాపట్య శిలురును సర్వసంగ పరిత్యాగులును మహనీయులునగు భారత పుత్ర సంసేవితపదాంబు బాతము కు భరతమాత జగజ్జనుడుగు సర్వేశ్వరుని సంపూర్ణాకార మగుటచే త్రికాల సర్వర హస్యజేదియగు నాదేవికి తెల్లముగాని యల్లమెందును కలుగ జాలదు గాన నాయమ మంత్రాత్మతలను చల్లనో మారు మెగము నెట్లునో భావికాలమున గాని ప్రకటితము గాను గాన సంకల్ప పూర్వక సర్వసజ్జన మామణి విధాన సాధనైకబల సంపన్నతల జస్టిసు పత్రికా మాత్య వశేణ్యయగు సోమలు అడ్వకేటు పత్రిక వ్రాతలను గూర్చి రిఫార్యు పత్రిక చేయు హితబోధ బూడిదెం బోసిన పన్నీ రుచుని నూచించు చున్నాము. ఆంగ్లదేశీయులు భారతీయులతో నెట్టి సంబంధములను కలిగించు కొనరాదను భావమును తెలియచ్చుటలో అడ్వకేటు పత్రిక తాత్కాలి కొన్నాదము పాటైనది చెప్పక తప్పదు. ఏ వారు నాగరికతకు పట్టు కొమ్ములో ఏ వారు న్యాయ సంరక్షణకాగ్రము మహా సమయమునకు గడంగిలో ఏ వారు కలజాగతత్రాణ విరుదాంకులలో ఏ వారు నిశ్చయానకమార్గదర్శకులలో ఏ వారు యావద్భారత జనోద్ధాన నిరతులలో ఏ వారు సర్వవిధముల నభివృద్ధి నభిలషించు నెల్లప్పుడు ననుకరియులలో ఏ వారు మనకు పాలకులలో ఏవారిపట్ల తిరి కొట్టి భాగ్యయులను జస్టిసు ప్రకాశకా అడ్వకేటుపత్రికలును గూడ సంపూర్ణ రాజభక్తిభరితములతో అట్టి ఆంగ్లయులను గూర్చి అడ్వకేటుపత్రిక యిట్లు వ్రాయ సాహసించునా? అనినెంటుగారు అంజేలు పెడరుబర్చు కాట ను ప్రభువులగు నాంగ్ల దేశీయులను నిందించవలెనను నాతుర తతో పాపము అడ్వకేటు పత్రిక తన వాక్యములు యావదాంగ్ల లోకమునకును గూడ వర్తించునను విషయమునే మరచినది. అట్టి ముఖ్యాంశమే విస్తరింపబడినపుడు స్వధర్మచుగుసాంఘిక సేవాతత్వము మరుపుచున్నట్లు యెడమి వింతగలదు ఇందులకు రిఫార్యు పత్రిక మందలించి ప్రయోజనమేమి. కాలభివృద్ధి తివ్రైత్యాధిక్యమును శమింపజేయువరకును ఉన్నాదసోదరుడు అను గా గా కి క్యము న బు జ్జగించు న గ్ర జు ని పలుకులను మాత్ర మాలించు నా. చెంత కే గిన చెంపపగులగొట్టును. ఎడదొలగిన ఎగసితున్నను. కాలి కందరున్న కసిపిరిట్టును. అది కృత్రిమము కాదు. అపస్థా సంజనితదోషము. అందులకు బంధుజనులక్రందనము చేసిన నేమి ప్రయోజనము. అవశ్యమును భోక్తవ్యం కృతం కర్మశుభా శుభమును వాక్యమును తలంచి ధైర్యమును వహించి ఈ దుస్థితిని తొలగింపుమని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుట యొక్కటే కర్తవ్యముగాని పాప పట్టికలోనున్న బంధుజనులవై పగ బూని పరుషవాక్యముల బలికన లాభమేమి? రిఫార్యు పత్రికా రాజమా యపశిల్లు మునకేమిల్లుము:—సమాశ్వాసకుడు

బరంపురం పౌరపథ.

అనినెంటు ఆరండేలు వాడియాగార్లదై అక్రమముగా విధింపబడిన నిర్బంధా వాసమునుగూర్చి తమ అసమృత్తిని తెలియజేయుటకు బరంపురము జనులు జూన్ 28 వ తేదీని సభ జేసిరి. ఇదిగలకు శాసన సభ్యులుగ నుండిన జి. రాఘవరావు పంతులు బి. పి. బి. ఎల్. గారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సభ శాంతియుక్తమై సక్రమముగా జరిగెను. అధ్యక్షులు ప్రారంభమున నిర్బంధిత దేశభక్తులను గూర్చియు వారు చేసిన పనిని గూర్చియు నుడివిరి బరంపురములో ప్రస్తుతము 1 వ తరగతి గౌరవ మేజిస్ట్రేటుగానున్న నాథి రామమూర్తిగారు చెన్నపురమును దుపపాదించబడిన తీర్మానమునంటి తీర్మానమును పపాదించి తెలుగున నుపన్యసించిరి.

పి. వేంకటేశ్వరుగారు రనువదించిరి. సదాశివ విద్యా భూషణఅను ఉత్కృష్టుడును, బరంపురము స్వరాజ్య సమితి కార్యదర్శియగు అప్పల నరసయ్య నాయకుగారును, బారిష్టర్ కె. వి. ఎల్. నరసింహయ్యగారును, టి. పట్టాభిరామయ్యగారును, కోరుకొండ బుచ్చిరాజుగారును, చలమయ్యసెట్టి బి. పి. గారును, ఎన్. సత్యనారాయణ (భూస్వామి) గారును ఎన్. వి. గోపాల కృష్ణమృగపంతులుగారును, ఎ. నూర్య నారాయణ మూర్తిగారును, డాక్టరు రాజేశ్వరరావుగారును, బారిష్టరు వి. వి. గిరి గారును తీర్మానమును బలపఱచిరి. ఈ తీర్మానమునకు సభ్యులు సంపూర్ణాంగీకారమును వ్యక్తకరించిరి. స్వరాజ్యోద్యమమును వరిత పట్టుదలతో ప్రయత్నించుటయే ప్రభుత్వమువారి చర్యకు ప్రతిక్రియ యని తీర్మానింపబడినది. ఈ యుద్యమమునకు దోడ్పడవలయునని కొందఱు స్వరాజ్య సంఘమువారు కోరగా అనేకులు సంఘమునజేరిరి. సభకు రాని వారనేకులు త్వరలో చేరనున్నారు.

బ్రాహ్మణేతరులు కొందఱిని సభకు బోకుండచేయుటకు కొందఱు ప్రయత్నించెదట కాని దీనిని బ్రాహ్మణేతర సోదరులు తిరస్కరించి సభను జయప్రదముగా జరిపిరి. రాఘవరావు నాథిరామమూర్తి, పి. వేంకటేశ్వరు, టి. పట్టాభిరామయ్య గారును ఇంకానేకులును స్వరాజ్యసమితి యందు జేరిరి. రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

పెరంబూరు బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

జూలై 1వ తేదీ ఆదివారమునాడు సెంటియము అప్పారావు నాయకుగారి మందిరమున. వెంక యూనియను చెయి ర్మనగానుండిన వారును భూస్వామియునగు ఆర్. మధుకృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద నిర్బంధావాసాక్షేపక సభ జరిగినది. సభకు చాలమంది భూస్వాములును మిరాసీదారులును వచ్చి యుండిరి. హామరూలు నడుగుట తప్ప గానప్పడు దోష భూయిష్టమగు విధాన మేదో దొరతనము వారు తెలుపదగునని అధ్యక్షులు నుడివరి. వెనుక యూనియను చెయిర్మనగా నుండిన టి. రంగనాథం నాయకు గారు మొదటితీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈసభవారు శాసన వ్యతిరేకముగాని విధానమున స్వరాజ్యమును బడయగోరు చున్నారు. సాధ్యమగుంతరకు స్వశేకస్తువుల నుపయోగింపవలెనని తీర్మానించుచున్నారు. బి.సెంటునిధికి ధనసహాయ మొనరింప తీర్మానించు చున్నారు అను తీర్మానములు చేయబడినవి. చాలమంది హామరూలు లీగునందు చేరిరి. ఈసభకు వచ్చినవారిలో హెచ్చుచుంది బ్రాహ్మణేతరులు.

కుపితస్వరాజ్యవాదులు

ఈ వర్గమునకు చేసినవారు పలువురు తా మొనరించిన ప్రమాణములను గూర్చి నాకు వ్రాసిరి. ఈ వర్గము హామరూలు లీగునకు భిన్నముగాని తదంతర్గత ప్రత్యేకవర్గము గాని కాదు. ఇది లీగునకు అవిభాజ్యశాఖ. హామరూలు శాఖ వారందరును కుపితులే గాని వారిలో కొందరిదివరకే ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహణభారమును వహించిరి. ఇపుడట్లు ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహణమునకు తీరికగలవారి సంఘమున చేరవలెనని నేనుకోరిని. హామరూలు ఉద్యమవ్యాప్తిని సక్రమవిధానమున జరుపుట కిది యవసరము. ఎట్లులైనను సమితి అను పదమును వదలి కుపితస్వరాజ్యవాదులు అని వాడుటయే సముచితము. ఇది వరకు 7 విధములు న్యాయించియున్న ప్రత్యేకయందు నూచింపబడినవి. ఇంకను మరికొన్నిటిని గూడ నూచింపవచ్చును. నూచనలను తెలుపగోరవారును ఇతరులును "ఎస్. వి. ఖాండేకరు నెక్రటరీ, ఇండిగ్నంటు హామరూలర్సు న్యూఇండియా, మెద్రాసు" అని వ్రాయవలెనుగాని వై. ఎం. బి. పి. ఆర్కియను స్ట్రీటు అని వ్రాయవలదని ఖాండేకరుగారు వ్రాసిరి.

ఇప్పటి కలవరము

దుర్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు గారు కాకినాడనుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

1885 సంవత్సరమున దేశీయమహాసభ స్థాపించబడిన దానిని దేశభిమానము మన ప్రజల హృదయసీమల నాక్రమించి యంతవరకు భిన్నాభిప్రాయములు గలవారు గమానసంకల్పితులై, కడచిన మూడేండ్లనుండియు జరుగుచున్న ఘోరసంగ్రామములను నీ దేశీయలయం దనమహాత్మాహము ప్రజ్వలిల్లి, ఆ సేతు హిమారలపర్యంతము గలవారెల్లరు లేరు ధనమును, బలమును, సేవను దొరితమువారి కర్పించి తనస్థానమున రాజ్యభారమున ఫలభాగ్యులగుటకును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున గల స్వాతంత్ర్యములను తామును గమానముగ ననుభవించుటకును దృఢనిశ్చయములై యున్నారు. ఉన్నతాదర్శములను మనసున నిల్పి కర్తవ్యమును గ్రహించి మనలోడివారి యభిప్రాయములను, కోరికలను భోధపఱచుకొని వారికిగతు న్యాయమార్గముల మనము పాటుపడె యుత్పించుచున్నాము. జాతి మత భేదములను వజచి, మన పరిపాలకుల కష్టములను మన కష్టములుగ భావించి యేకచునస్కులమై వారికి భోధ్యుడ నిశ్చయించి, యత్యుత్సాహముతో సర్వవిధముల వారికి చేయుతగ నున్నాము. స్థాండర్సు, ఈజిప్టు, తూర్పుఆఫ్రికా, చీనా, మెసోపొటేమియాదేశములందు భారతీయ వైశ్యములు తమ జీవములను కత్తమును ధారవోసి తనస్థానమున మన నిష్కళంక రాజభక్తిని, దేశసేవాత్మవలన, వీరపురుష లక్షణములను, భారతీయ ప్రజాభిశేషములను లోకమునకు వెల్లడించెను. ఖండారతలములందును, మన దేశమునందును చూపిన యాప్రబల నిదర్శములవలన, కొంద రధికారులకును గర్వభూయిష్టమైన యూరపియను వక్తరులు మొదలగువాఁకిని మనమైన గల యనమానము, జాతివై మనస్వము తొలగిపోవుననుకొంటేమి, యుద్ధము క్షీణముగ గమాప్తమయి లోకమునందుకాంతము స్థిరముగ ప్రతిష్ఠాపన మగుటకును మన మీ మహాత్మాగ్యమున భాగస్వాముల మగుటకును, గల యుపాయములం దెల్ల పరిపాలకులకు దోడ్పడితిమి. 1858 సంవత్సరమునం దిట్టిండియా కంపెనీవారినుండి యాండ్లయ సామ్రాజ్యము వారి దేశ పాలనమును గ్రహించుటను మనవా రంగీకరించి దానికి బద్ధులై తమ పురోవృద్ధి, జైన్మత్వము, గౌరవము బ్రిటిషు రాష్ట్రాంత రాజ్యముగ నీ దేశమున్న నే కాని సాధ్యములు కాకని పూర్ణముగ నమ్మి వానిని బడయుటకే శ్రమ పడుచున్నార. విక్టోరియా చక్రవర్తినిగారి ప్రకటనమందలి ప్రతిపదమును మనము యథార్థమని నమ్మి సత్యవాక్య రత్నమైన యాండ్లయ పాలకులు దాని నే నాటివైన యూర్పము గ నాచరణమునకు దెత్తురను విశ్వాసము నింకను వీడలేదు. దాంభివ్యమును మర్చిగ్రస్తుడమైన కర్షణు ప్రభువునంటివాఁడ యుత్తమ సాధ్యవాక్యముల కహ్మమును కల్పించి, యామెస్వచ్ఛాంతలిఖితమైన వక్రప్రసాదకానమును జాత్యుత్తముగ పరిభాషింప యుత్పించినను, విల్పిస్తుప్రభువర్యుడు నాయకుడుగనుండి ప్రచురించిన పల్లికునర్వసు కమిషన్ వారి రిపోర్టునందు తత్సభ్యులు జరిగితే దానిని తృప్తికరించి యామె కనారము గల్పింప సాహించినను, భారతీయుల కా నాన్వికోహణి వాక్యములందలి విశ్వాస మిసుమంలేయిన సంచలనంపలేదు. దా నెరిగినవారిలో విక్టోరియా రాజ్యవలె సత్వైక్యకర్తమైనవారు బహుస్వల్పముగనుండిన హిందూదేశ భాంధవుడగు జాన్ డ్రైగ్లిని వ్రాసియున్నాడు. అట్టి యామెప్రకటనమును మనము కపటప్రతిముగ నెన్నుచును తలపోయ సాహసింప జాలము. మనము స్వాధీనముగాక, కాపట్యమునవహింపక, దేశక్షేమము కొఱకు బాటుపడుచున్నవక్షమున బ్రిటిషు పరిపాలన ముననే మనమనోభము కీడి, మనకోరిక తీరికలెత్తి, మనము వారి యాజమాన్యముననే స్వపరిపాలనమును బడయగల్గుదుము. మండలములందలి విద్యార్థులకా వర్గము ఇతరవిదేశీయ నివాసులు తాము పాలకవర్గములోని వారని విజ్ఞప్తించు మనలను సన్మానముగిత్తో నాదిరింపకున్నను, మనదృక్పథమును మార్చక బ్రిటిషు పార్లమెంటును, బ్రిటిషు రాజ్యకార్యనిర్వహణను, మనచక్రవర్తిని నమ్మియుంటిమేనీ మనకు గాన్వసిధి యగుట నిశ్చయము.

ఈ యుద్ధము మూలమున ననమిత వలన రాజ్యముల వారిలోపాటు సమానస్వాతంత్ర్యముల నేరేక్షించుటకు వలన పడెను. మనప్రతిభులు రాష్ట్రీయ మత్రాంగ నరలయందు గమానగౌరవముల కర్హులై, విరివిగ భాసాహృద్యముచేసి,

సేవనిచ్చి, చందాలజేసి, ప్రజలయందు రాష్ట్రీయైక్యమును గూర్చి విశ్వాసము దృఢముగా విం చి, దేశమును స్వస్థమానముగ నుంచిన మనపట్ల రాజ్యనిర్వహణ దక్షులు సా ను భూతిని సాదరమును చూపుట వింత కాదు. వైశ్యములందును, విచ్చికసేవా వైశ్యములందును మనవారిని చేర్చుకొనుటకు గావింప బడినయేర్పాటులు తృప్తి కరముగ లేకున్నను, మనమంతవరకు గృత్యులము. ఆయుధ పాణులగు చోరుల ధయమునుండి మనదేశ పుత్రులను, గృహములను భనమును రక్షించుకొనుటకు మనకింక నాయుధ కాసన నిర్బంధము తొలగలేదు; ధారాభాగముగ మనము బ్రిటిషు రాజ్యభాగములకు బోజాలము; ఎట్టిగొప్పపరీక్షలం దుత్తీర్ణుల మయినను, సామాన్యప్రజ్వల యూరపియనునకు ప్రాజాపత్యము నీయకలేప్పడుగి; స్థానిక పరిపాలన విషయమునందింకను మండలాధికారుల మందహాసములే మనమనేక్షింప వలసి వచ్చుచున్నది; ఆర్థికవిషయమున కాసననిర్మాణ సభ్యులకు నామమాత్రాధికారమైన లేదు; ఇట్టి వెన్నెయో నివారణీ యాసభ్యములను న్యాయ మార్గా వలం బనము చేత దొలగింప యుత్పించుచున్న మన దేశ ప్రజల ని చటి దొరతనమువారు సంతయావత్తులై కలకాసన ప్రయోగముచే నిరోధింప యుత్పించుట కోరనియము. దేవుని ముఖముచాచి చేసిన శపథముల నధికారులచరితగ నుల్లంఘించినను, మన కిచ్చిన స్వాతంత్ర్యముల నాచరణమునకు దేశ మనకు నిరుత్సాహమును గల్పించినను, పాలకుల కది తగదంటిమి కాని వారిని ధిక్కరింపలేదు. ఆడినమాటను, చేసిన ప్రతిజ్ఞను, నిల్పుకొండని యధికారులకు సక్రమమార్గముల విన్నవించుట మన నాయకులు ప్రజాసముదాయమునకు బోధించిరి కాని, యాక్షేపణీయము. కాసన విరుద్ధమునకు మార్గములను దెలుపలేదు. సూచింపలేదు. ఇట్టి స్థితియందు రాజద్రోహులకు వర్తింపవలసిన కాసనములను లోకవిఖ్యాతచాక్రతులమై నుపయోగించుట విపాదకేతువగుట వింతకాదు. విదేశీయులు స్వదేశీయులవలె కార్యస్వాతంత్ర్యముల ననుభవించుటయు, స్వదేశీయులు విదేశీయులవలె ననుమానముతో పరీక్షింపబడి స్వాతంత్ర్యములను నేమకొనుచుండుటయు బ్రిటిషు రాజ్యధర్మవిరుద్ధమని హిందూదేశీయ మహాసభయు, మహమ్మదీయసభయు, రాజధాని మండల సభలు ప్రతిపత్నమున ఘోషించుచున్నవి. దాజధానుల గవర్నరులు ప్రజాప్రతిభులగు తమ కాసనసభ్యుల యోచనను మన్నింపరు; మండలాధికారులు వింతతనను ప్రజలకష్టముఖముల నెరిగినవారిని రావించి మండల వ్యవహారముల దెలియగోరును. సర్ విల్లియం వెడ్డెరు బకెగారు హ్యూముగారి చరిత్రమున వ్రాసినటులు, స్వాధీనపరామిలు, కపటవక్తరులు లాము నియమించిన గౌరవహీనులగు చారులు వీరి కాధారము. అట్టివారు తమలాభి క్షేమములనే ప్రధానముగ నెంచి, యసత్య విషయనిజేదనముచే నధికారుల మనసుల కలతపరచుట వింతకాదు. నేను దొరతనమువారి కొలువున నుండి యుపకావేతనము బడసినవాడను. నే నుద్యోగము చాలించుకొనిన నెను క క లెక్చరుల న ప్పడ ప్పడు చూడ బోవువాడను. ఆండ్లయ రాజ్యము పోయి జపాను వారుగాని, జర్మనువారుగాని యీ దేశమును పాలించినపక్షమున మీ కెక్కువ స్వాతంత్ర్యములు వచ్చునని మీలో విద్యాధికు లనుకొందురట నిజమేనా యని కలెక్టరులు ప్రస్తావనలో ననుచుండిరి. “మీ రాజ్యము పోనేల! ఏ కారణముచేత నై నను కాల్లెలు వ్రాసినటులు పోవుననుకొందు? అప్పుడైనను మారు పురాజపరిపాలనదృష్టియే పట్టవలెనా! మీరు వయించి నుమ్ము స్వపరిపాలనార్హులు గావింపుడని మా దేశీయుల కోరికగాని, 150 యేండ్లనుండి పరిచితులైన మీరు నదలిపోయి జపాన్ వారు జర్మనీవారు రావలె నని కోరెను ఉన్న త్తును విద్యాధికులలో నెక్కువను లే దని నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుంటిని. తమ లాభముకోరి నిర్దోషులకు కష్టము గావించుట కట్టి విపరీతవిషయములను విన్నవించు దేశద్రోహులు తలయెత్తి తిరుగుచుండుటవలన నే, దేశమున మరల సంక్షోభమాంధులయ్యెను. ఆర్మిగౌరవము గలవా డధికారులు పరిపించువండ వారమట్లును తిరుగడు. న్యాయమార్గ సర్వస్వప్రయోగి అయ్యగ, మాధవరావు గౌ. రామానుజాచార్యులు, నె మ లి పట్టాభి రా మా రావు గారు మొదలగు నుపకార వేదనము పొందిన స్వదేశీ యోద్యోగీయు లెందరో యిప్పు డాండ్లయ సుపరిపాలనము నుండి మ్రోచిన స్వపరిపాలనా దీక్షమున నాగుటకు కృషిచేయుచున్నాని. అట్టి వారిని తమ చమృకమం దుంచుకొని కాలనే

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

స్థలసంకీర్ణముచేత ఈక్రింది లేఖలను ముద్రింప జాల నందునకయి చింతించున్నాము:-ఆదివైష్ణవుల కొకవిజ్ఞప్తి. బడవ ఆంధ్రమహాసభ, నెల్లూరు, (పూర్వరా.) రాయకుడుగు గ్రామదేశత: భారతీయుల కలవరము పూ. ల. రెడ్డి: ఆ. శే (అవుతు). ఆంధ్రసం.

చాక్ హైస్కూల్, గుంటూరు.

ఆయా: ఈపాఠశాల అనేక పేరులను పొంది అనేక మార్పులను చెంది చివరకు చాక్ హైస్కూల్ అనుపేరం బరగుచున్నది. ఇది సంస్కృతసంఘపువారి పరిపాలనలో నున్నది. 1911 వ సంవత్సరమువరకు ఇందు చదువు విద్యార్థులు అయిదు లేక ఆరువందలకు మించియుండలేదు. ఆసంవత్సరము మ. రా. రా. శ్రీ యక్. యస్. వెంకట్రామఅయ్యగారు (వారి యిప్పటి పేరు వెంకట్రామయ్యగారు) ప్రధానోపాధ్యాయులుగా వచ్చిరి. అప్పటినుండియు యాపాఠశాల ప్రమోదముగా అభివృద్ధి చెంది క్రిందటి సంవత్సరాంతమున వెయ్యికి మించిన విద్యార్థులను కలిగియుండెను. ఇంత అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చిన వెంకట్రామయ్యగారికి ఈ పురవాసులమైన మేము కృతజ్ఞులౌ పూర్వకవందనములర్పింపవలసియున్నాము. మొన్నటికూర్చో వైశిలో పరీక్షలో చాలమంది విద్యార్థులు కృతార్థులైరి. అందువలనను, హిందూపాఠశాల అయినందువలనను చాలమంది విద్యార్థులు ఈ పాఠశాలయందు చేరవలయు ననెడి యుత్సాహముతో వచ్చుచున్నారు. పాపము! వారు నిరుత్సాహపఱు పడుచున్నారు. పాఠశాలాధనము చాలదని వారిని చేర్చుకొనుటకు నిరాకరించుచున్నారు. నిరారా మోకాలన్ధువాఁడ నిట్టివాఁడ. సమయము తప్పిన తిరిగివచ్చునా! పాఠశాల చుట్టు నున్న స్థలములో, కాలవ్యవధిలేదు గనుక, వారమురోజులలో పూరిపాకాలైనను వేయించి వారలను చేర్చుకొనవచ్చును. వేయికైన నున్నారు కదా అని సంతోషించిన చాలునా? ఇంక ను అభివృద్ధిచేయవలెను. ధనికులగు ఆంధ్రసోదరుల ధనసహాయమున భవనములు కట్టించవలయును. నెడ్డకళాశాల చేయవలయును. ఇట్టి తలంపుతో పనిచేయవలయును గాని ఎక్కడి కక్కడికి చాలునని సంతసించుట సమంజసముకాదు. కనుక 2. స్కూలు పరిపాలకులారా! త్వరలో పూరిపాకాలైన నిర్మింపుడు. క్రొత్త బాలకుల చేర్చుకొని స్కూలును అభివృద్ధిలోనికి తెండు.

పురవాసి.

ఒక సవరణ:- కాకినాడ హోముసులలోని వారి సభను గురించి జూన్ 29 లేదని ఈ ప్రతీకయందు ప్రకటించబడిన విషయమునం దొక పొరబాటుకలదు. స్వదేశీప్రతమును గురించి దీక్ష నైకొనవలె నను తీర్మానము తర్వర్యులచే గావింపబడలేదు.

1 లేదని విషయమువాస్తవ లిట్లు ప్రకటించుచున్నది.- కోలోట్లో, బ్రిగాని ప్రాంతములందు క్షరంగులలో సమర మతిదాగుణముగ జరుగుచున్నది. పరాతులు పోరుచున్నట్లు ఈతంతివార్తలవలన తెలియుటలేదు. కాళ్నే ధియను పర్వతముల దగ్గర రుషేనియా రణంగమున రషియనులు శత్రువుల వైయించిని వారముకేసిరి. ఆస్ట్రేజర్మను ప్రదేశములందు జరిగిన సమరమును విషయములు కోనికీని వేకరణము జేసికొనిరి. 151 ఉద్యోగస్థులు 7400 మనుష్యులు కూడ వీరిచే జక్కిరని. ఇటీవల వచ్చిన రుషియాధికారుల ప్రకటనమువలన తెలియుచున్నది.

ముల వలె తమ్ము నానపువుద్రపరిగాగల విరుదాంతులను, ధనికులను చెందిన కేరసీయకు మనపాలకులు సంపదించిరేని యిప్పటి కలవరము నూపుమాసిదేశ మచిరకాలమున స్వస్థమానము కాగలదు. ప్రజలలో ప్రజ్వలింపున్న నిష్కానిధియమ దృశ్య మగును. కొందఱి యాశతో నున్న దేశీయులు యుద్ధానంతరము నిరాశయు లగుటకు కారణముండదు; పాలకపాలకు లేకసంకల్పిలై, ఏకమ:స్కులై నిలిచి లోకమంతయు కలిసి మనవైవాడి వెదలినను ధిక్కరింప బలసామర్థ్యములు కలిగియుండును. ఓం కాంతి!!

